

T.C.
KIRIKKALE ÜNİVERSİTESİ
SAĞLIK BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
BEDEN EĞİTİMİ ve SPOR ANABİLİM DALI

AKILLI TAHTA KULLANIMININ LİSE ÖĞRENCİLERİNİN
BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR DERSİNE OLAN TUTUMUNA ETKİSİ

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Özlem ÖZEL ACAR

Danışman

Doç. Dr. Sinan AYAN

2018-KIRIKKALE

KABUL-ONAY

Kırıkkale Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü

Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı Yüksek Lisans Programı çerçevesinde yürütülmüş olan bu çalışma aşağıdaki jüri üyeleri tarafından Yüksek Lisans Tezi olarak kabul edilmiştir.

Tez Savunma Tarihi: 23/ 05/2018

Doç. Dr. Uğur Altay MEMİŞ
Bülent Ecevit Üniversitesi, Ereğli Eğitim Fakültesi
Jüri Başkanı

Doç. Dr. Sinan AYAN
Kırıkkale Üniversitesi
Spor Bilimleri Fakültesi
Üye

Dr. Öğr. Üyesi Abdullah YILMAZ
Kırıkkale Üniversitesi
Fen Edebiyat Fakültesi
Üye

Yukardaki imzaların adı geçen öğretim üyelerine ait olduğunu onaylarım.

İÇİNDEKİLER

KABUL VE ONAY	II
İÇİNDEKİLER	III
ÖNSÖZ	V
KISALTMALAR	VI
TABLolar LİSTESİ	VII
ÖZET	1
ABSTRACT	3
1. GİRİŞ	5
2. EĞİTİM-ÖĞRETİM SÜREÇLERİNDE BİLGİ VE İLETİŞİM TEKNOLOJİLERİ (BİT)	6
2.1. Eğitim ve Öğretim Teknolojisi.....	9
2.2. Teknolojinin Eğitime Entegrasyonu.....	12
2.3. Eğitim ve Öğretimde Teknoloji Kullanımı.....	14
3. FATİH PROJESİ	16
3.1. Akıllı Tahta Kavramı.....	19
3.2. Akıllı Tahtanın Eğitimde Kullanımı.....	22
3.3. Akıllı Tahta Öğretim Stratejileri	24
3.3.1. Sunuş Yoluyla Öğretim Stratejisi.....	24
3.3.2. Buluş Yoluyla Öğretim Stratejisi.....	25
3.3.3. Araştırma ve İnceleme Yoluyla Öğretim Stratejisi.....	26
3.3.4. İşbirliği Yoluyla Öğretim Stratejisi.....	27
3.4. Akıllı Tahta Teknolojisinin Avantajları ve Dezavantajları	27

4. YÖNTEM	33
4.1. Evren ve Örneklem.....	33
4.2. Veri Toplama ve Analiz	33
5. BULGULAR	35
5.1. Dersin İçeriği Hakkındaki Görüşler	39
5.2. Dersin Fiziki Ortamının Yeterliliği Hakkındaki Görüşler	47
5.3. Beden Eğitimi Öğretmeninden Memnuniyet Düzeyi ve Öğretmene İlişkin Görüşler	52
5.4. Öğrencilerin Beden Eğitimi Dersine Verdikleri Önemi Belirleyici Görüşleri.....	62
5.5. Öğrencilerin Akıllı Tahta İle İşlenen Beden Eğitimi Dersine Verdikleri Önemi Belirleyici Görüşler	69
TARTIŞMA VE SONUÇ	79
KAYNAKÇA.....	84
EKLER.....	95
Ek A. Beden Eğitimi Ve Spor Dersine İlişkin Tutum Ölçeği	95
Ek B. Beden Eğitimi Ve Spor Dersine İlişkin Tutum Ölçeği.....	98

ÖNSÖZ

Yardımsaver ve anlayışlı kişiliğiyle, ders işleyiş tarzıyla her zaman örnek aldığım ve bundan sonra da örnek alacağım, üzerimde büyük etkisi ve emekleri bulunan, araştırma süresince de değerli görüş ve önerilerinden yararlandığım, çok değer verdiğim danışman hocam; Sayın Doç. Dr. Sinan AYAN'a sonsuz teşekkürlerimi sunarım.

Yüksek lisans eğitimim süresince bana yol gösteren , yön veren, bilgilerini benimle paylaşan, içten tavırlarıyla daima beni motive eden, değerli hocam Prof. Dr. Oğuzhan YONCALIK'a sonsuz teşekkür ederim.

Yüksek lisans eğitimime katkı sağlayan, birikimlerinden yararlandığım kıymetli hocam Yrd. Doç. Dr. Mehmet ÖÇALAN'a teşekkür ederim.

Araştırmamı gerçekleştirebilmemde en büyük paya sahip olan, katılımlarıyla çalışmamda bana yardımcı olan tüm öğrencilere teşekkür ederim.

Tüm eğitim hayatım süresince yanımda olan ve bana emek veren sevgili aileme, öğrenim hayatım boyunca bana emeği geçen tüm öğretmenlerime sonsuz minnetlerimi sunarım.

Özlem ÖZEL ACAR

Mayıs 2018

KISALTMALAR

- BİT** : Bilgi ve İletişim Teknolojileri
EĞİTEK : Yenilik ve Eğitim Teknolojileri Genel Müdürlüğü
MEB : Milli Eğitim Bakanlığı
FATİH : Fırsatları Artırma ve Teknolojiyi İyileştirme Hareketi
TÜBİTAK : Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu

TABLULAR LİSTESİ

Tablo 1 Katılımcıların Sınıflarına Ve Cinsiyete Göre Dağılımları.	36
Tablo 2 Katılımcıların Babanızın Mesleği Sorusuna Verdikleri Yanıtların Dağılımı. ...	36
Tablo 3 Katılımcıların Annenizin Mesleği Sorusuna Verdikleri Yanıtların Dağılımı. ...	36
Tablo 4 Katılımcıların Babanızın Eğitim Durumu Sorusuna Verdikleri Yanıtların Dağılımı.	37
Tablo 5 Katılımcıların Annenizin Eğitim Durumu Sorusuna Verdikleri Yanıtların Dağılımı.	37
Tablo 6 Katılımcıların Beden Eğitimi Öğretmeninizin Cinsiyeti Sorusuna Verdikleri Yanıtların Cinsiyetlerine Göre Dağılımları.	38
Tablo 7 Katılımcıların Spor Yapmanıza Engel Herhangi Bir Rahatsızlığınız Var Mı Sorusuna Verdikleri Yanıtların Cinsiyetlerine Göre Dağılımları.	38
Tablo 8 Katılımcıları Beden Eğitimi Öğretmeninizin Özellikleri Derse Katılımınızı Etkiliyor Mu Sorusuna Verdikleri Yanıtların Cinsiyetlerine Göre Dağılımları.	39
Tablo 9 Katılımcıların Dersin İçeriği Hakkındaki Görüşleri.	40
Tablo 10 Dersin İçeriği Hakkındaki Görüşlerin Cinsiyetlere Göre Karşılaştırılması (Test 1)	41
Tablo 11 Dersin İçeriği Hakkındaki Görüşlerin Cinsiyetlere Göre Karşılaştırılması (Test 2)	42
Tablo 12 Dersin İçeriği Hakkındaki Görüşlerin Test 1 Ve Test 2'de Karşılaştırılması. .	43
Tablo 13 Dersin İçeriği Hakkındaki Görüşlerin Sınıflara Göre İncelenmesi.	45
Tablo 14 Spor Yapmasına Engel Olan Rahatsızlığı Bulunan Katılımcıların Dersin İçeriği Hakkındaki Görüşlerinin İncelenmesi.	46
Tablo 15 Katılımcıların Dersin Fiziki Ortamı Hakkındaki Görüşleri.	47

Tablo 16 Dersin Fiziki Ortamı Hakkındaki Görüşlerin Cinsiyetlere Göre Karşılaştırılması (Test 1).....	48
Tablo 17 Dersin Fiziki Ortamı Hakkındaki Görüşlerin Cinsiyetlere Göre Karşılaştırılması (Test 2).....	48
Tablo 18 Dersin Fiziki Ortamı Hakkındaki Görüşlerin Test 1 Ve Test 2'de Karşılaştırılması.	49
Tablo 19 Dersin Fiziki Ortamı Hakkındaki Görüşlerin Sınıflara Göre İncelenmesi.....	51
Tablo 20 Spor Yapmasına Engel Olan Rahatsızlığı Bulunan Katılımcıların Dersin Fizik Ortamı Hakkındaki Görüşlerinin İncelenmesi.	52
Tablo 21 Katılımcıların Öğretmene İlişkin Görüşleri.	53
Tablo 22 Öğretmen Hakkındaki Görüşleri Cinsiyetlere Göre İncelenmesi (Test 1).....	54
Tablo 23 Öğretmen Hakkındaki Görüşleri Cinsiyetlere Göre İncelenmesi (Test 2).....	55
Tablo 24 Öğretmen Hakkındaki Görüşlerin Test 1 Ve Test 2'de İncelenmesi.....	57
Tablo 25 Öğretmen Hakkındaki Görüşlerin Sınıflara Göre İncelenmesi.	60
Tablo 26 Spor Yapmasına Engel Olan Rahatsızlığı Bulunan Katılımcıların Dersin Öğretmeni Hakkındaki Görüşlerinin İncelenmesi.	61
Tablo 27 Katılımcıların Beden Eğitimi Dersine Verdikleri Önemi Belirleyici Görüşleri.	63
Tablo 28 Derse Verilen Önem Hakkındaki Görüşlerin Cinsiyetlere Göre Karşılaştırılması (Test 1).....	64
Tablo 29 Derse Verilen Önem Hakkındaki Görüşlerin Cinsiyetlere Göre Karşılaştırılması (Test 2).....	65
Tablo 30 Derse Verilen Önem Hakkındaki Görüşlerin Test 1 Ve Test 2'de Karşılaştırılması.	66
Tablo 31 Derse Verilen Önem Hakkındaki Görüşlerin Sınıflara Göre İncelenmesi.....	68

Tablo 32 Spor Yapmasına Engel Olan Rahatsızlığı Bulunan Katılımcıların Derse Verilen Önem Hakkındaki Görüşlerinin İncelenmesi.....	69
Tablo 33 Öğrencilerin Akıllı Tahta İle İşlenen Beden Eğitimi Dersine Verdikleri Önemi Belirleyici Görüşleri.....	70
Tablo 34 Akıllı Tahta İle İşlenen Beden Eğitimi Dersine Verilen Önemi Belirleyici Görüşlerin cinsiyetlere göre karşılaştırılması (Test 1).....	71
Tablo 35 Akıllı Tahta İle İşlenen Beden Eğitimi Dersine Verilen Önemi Belirleyici Görüşlerin Cinsiyetlere Göre Karşılaştırılması (Test 2).....	73
Tablo 36 Akıllı Tahta İle İşlenen Beden Eğitimi Dersine Verilen Önemi Belirleyici Görüşlerin Test 1 Ve Test 2'de Karşılaştırılması.....	74
Tablo 37 Akıllı Tahta İle İşlenen Beden Eğitimi Dersine Verilen Önemi Belirleyici Görüşlerin Sınıflara Göre İncelenmesi.....	76
Tablo 38 Spor Yapmasına Engel Olan Rahatsızlığı Bulunan Katılımcıların Akıllı Tahta İle İşlenen Beden Eğitimi Dersine Verilen Önemi Belirleyici Görüşlerinin İncelenmesi.....	78

Akıllı Tahta Kullanımının Lise Öğrencilerinin Beden Eğitimi ve Spor Dersine Olan Tutumuna Etkisi

ÖZEL ACAR, Özlem

Yüksek Lisans, Spor Bilimleri Fakültesi

Tez Danışmanı: Doç. Dr. Sinan AYAN

ÖZET

Bu çalışmanın amacı; Ortaöğretim düzeyinde Beden Eğitimi dersinde çeşitli branşların kazanımlarının akıllı tahta etkinlikleri ile öğretim sürecinde öğrencilerin Beden Eğitimi dersine yönelik tutumlarının etkisini incelemektir.

Araştırmanın çalışma grubunu Yozgat İlinde 4 devlet okulu ve 1 özel okuldaki farklı sınıflarda okuyan toplam 986 öğrenci oluşturmaktadır. Pilot ilde yapılan uygulamada rastgele seçilen örneklem grubuna ilk etapta Test 1 uygulanmış ve kitlenin genel eğilimi yoklanmıştır. Yine aynı öğrenci grubuna ders içerikleri akıllı tahta kullanılarak, yapılandırmacı öğrenme yaklaşımını temel alan yöntem ve tekniklerle işlenmiştir. Araştırmanın uygulama basamağı sonrasında öğrencilere Test 2 uygulanmıştır. Araştırmanın uygulama aşaması 2016 – 2017 eğitim – öğretim yılının ikinci döneminde, Nisan ve Mayıs aylarında 5 hafta boyunca gerçekleştirilmiştir.

Çalışmanın değerlendirmesi aşamasında SPSS 21.0 (Statistical Package for Social Sciences) programı kullanılmıştır. Çalışmada elde edilen anket bilgileri uygun bir şekilde sayısallaştırılarak bilgisayar ortamına girilmiş, likert tipi sorular için kodlama “1.Kesinlikle Katılmıyorum”, “2.Katılmıyorum”, “3.Kararsızım”, “4.Katılıyorum”, “5.Tamamen Katılıyorum” biçiminde yapılmıştır.

Araştırma sonucunda, beden eğitimi dersinde akıllı tahta kullanılarak, yapılandırmacı öğrenme yaklaşımını temel alan yöntem ve tekniklerle derslerin anlatılması bir fark oluşturmuştur. Akıllı tahta kullanılarak derslerin işlenmesi sonucunda, öğrencilerinin uygulama öncesine göre akıllı tahtaya yönelik tutumlarında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık bulunmuştur. Ayrıca öğrenciler ile yapılan görüşmelerde akıllı tahta kullanımına yönelik daha kapsamlı görüşler elde edilmiştir.

Bu çalışma akıllı tahta kullanımının öğrenci başarısı ve beden eğitimi dersine yönelik tutumu üzerine etkilerini ortaya çıkarması açısından derslerinde akıllı tahta kullanmak isteyen beden eğitimi öğretmenlerine ve alanda çalışmak isteyen alan eğitimcilerine fikir verme potansiyeline sahiptir.

Anahtar Kelimeler: Akıllı tahta, Tutum, Beden Eğitimi

**The Effect of Using Smart Board on the Attitude of High School Students in
Physical Education and Sports Lesson**

ÖZEL ACAR, Özlem

Post Graduate, Faculty of Sport Sciences

Thesis Supervisor: Assoc. Prof. Sinan AYAN

ABSTRACT

The purpose of this study is; The purpose of this study is to investigate the effects of attitudes of the students towards the Physical Education course in intelligent wooden activities and teaching process of the achievements of various branches in the Physical Education course at the secondary education level.

“One-group pretest-posttest design” is used in this research. The focus group of the research consists of 986 students in different classrooms of 4 public schools and 1 private school in the province of Yozgat. According to one-group pretest-posttest model, Test 1 is conducted to 986 students in random classrooms before using the smart board. Then the same group participated in lessons in which lesson contents are taught using the smart board in a constructivist teaching approach. Test 2 is conducted to the students after the application step of the study. Application step of the study is performed during the second semester of the 2016 - 2017 academic year, for 5 weeks in April and May.

Evaluation of the study is made with SPSS 21.0 (Statistical Package for Social Sciences) software. The questionnaire data obtained in the research are digitized and entered in the computer environment. Coding for Likert-type questions is made in the form of “1. I Strongly Disagree, 2. I Disagree, 3. I Neither Agree nor Disagree, 4. I Agree, 5. I Strongly Agree”.

The results of the study reveal that constructivist teaching approach by using smart board constitutes a difference in physical education lessons. As a result of the processing of the lectures using the smart board, statistically significant differences are

found in the attitudes of the students towards the smart board before application. Moreover, detailed views are obtained by making interview on smart board usage with students.

This study has the potential to give ideas to physical education teachers who want to use a smart board in their lessons and field trainers who want to work in the field as it reveals effects of smart board use on student achievement and attitude towards physical education lesson.

Keywords: Smart Board, Attitude, Physical Education

1. GİRİŞ

Günümüzde bilgi oldukça çabuk artmakta ve dağılmaktadır. Bilginin hızıyla doğru orantılı bir biçimde teknolojinin de hızla geliştiği ve hayatın her anında tesir ettiği göz ardı edilemeyecek bir gerçektir. Henüz üretilmiş bir teknoloji devamlı olarak gelişerek birçok yeni teknolojilerin çabukça geliştirilmesine olanak sağlamaktadır. Son zamanlarda yeni teknolojilerin üretim ve kullanım seviyeleri toplumlar arasında var olan rekabeti şekillendirmektedir. Yaşamın eğitim, tarım, endüstri gibi akıllara gelebilecek her alanında en yeni teknolojilerden verimli bir biçimde faydalanan ülkeler güçlü olarak sayılmaktadır. Bilgi ve İletişim Teknolojileri (BİT)'in izlenmesi ve uygulanması bilginin devasa bir şekilde arttığı, teknolojik gelişmelerin oldukça çabuk bir biçimde ortaya çıktığı bu dönemde teknolojinin beraberinde getirdiği gelişmeleri hayatın bir parçası yapmak, modernleşme açısından oldukça büyük önem arz etmektedir.

Teknoloji alanında kaydedilen ilerlemeler toplumun her kesimine tesir etmektedir. Bu ilerlemelerin etki ettiği başka alanlardan biri de eğitimidir. Ülkelerin sosyal, politik, kültürel ve ekonomik durumlarını önemli şekilde etkileyen eğitim sektörü ayrıca bireyleri yönlendirme, geliştirme, değiştirmede uygulanan metotların en önemlilerinden bir tanesidir. Teknolojiyle beraber eğitim ülkelerin sosyal, kültürel, siyasal ve ekonomik seviyelerini belirleme aşamasında büyük rol oynamaktadır. Son zamanlarda teknolojinin giderek daha hızlı ilerlemesi ve form değiştirmesi eğitim alanını ve dolayısıyla toplumu etkisi altına almaktadır (Özkul ve Girginer, 2001).

Eğitimin bireyler ve toplumların yaşam biçimleriyle değer yargılarına olan güçlü etkisinin kavranması ve büyük bir hızla ilerleyen teknolojinin eğitime olan tesirinin farkına varılması çoğu milletlerde eğitim ile teknolojilerinin birleştirilip yeni bir eğitim hareketi başlamasına neden olmuştur (Kaya 2002). Yukarıda bahsi geçen hareket sayesinde ilerlemeyi ve farklılaşmaları kucaklayan eğitim yeni bilgiler üretmeye başlamış ve teknoloji alanında yaşanan gelişmelerin yardımıyla zengin bir ortama kavuşmuştur. Günümüzde vazgeçilmez bir unsur olan bilişim teknolojilerinin toplumun hayatındaki yeri giderek artmaktadır (Birişçi ve Karal, 2010).

Teknoloji ve bilim alanında yapılan yenilikler bilginin miktar ve kalitesi bakımından sürekli gelişmesine olanak vermektedir (Güzeller ve Korkmaz, 2007). Bu yenilikler beraberinde getirdiği imkanlarla eğitim kurumlarının, öğretmenlerin ve eğitim materyallerinin işlevini farklılaştırmıştır. Teknolojik gelişmelerin etkili kullanımıyla eskiden eğitim-öğretim alanında yapılan ve eğitim kurumlarını, öğrencileri, öğretmenleri ve eğitim materyallerini önceleyen etkinliklerin yerini çok yönlü ve farklı mecralardan beslenen bir eğitim modeli almıştır (Oğuz, Oktay ve Ayhan, 2004).

Alkan (1998) Türkiye'deki eğitim sisteminin durumunu açıklarken; sayı ve kalite yönünden büyük oranda karşılanamamakta olan talepler, kalabalık sınıflar, yeterli sayıda eğitmeni bulunmayan kurumlar, yardım ve bireysel alaka görmeyen öğrenciler, eğitimdeki yol ve metotları geliştirme sürecince ortaya çıkan ihtiyaçlar, özel eğitim gereksinimi olan öğrencilere gerekli imkanları sunamamak, ihtiyaçları karşılamayan eğitim-öğretim tesisleri, verimsiz ve kaliteden yoksun bir uygulama içinde bulunma gibi bir takım sorunlarından bahsetmiştir. Bahsi geçen problemler eğitim-öğretim alanında var olan sorunlardan sadece küçük bir kısmı oluşturmaktadır. Eğitim alanında önümüze çıkan problemleri tanıma ve teknolojik gelişmelerin giderek artması eğitim niteliğinin gelişmesine büyük katkı sağlamış olup teknolojinin sınıflara girmesini zorunlu kılmıştır (Gürol, 1991). Tüm toplumlarda ilerleyen ve değişen teknolojinin hem fitilini ateşleyen hem de yönlendiren eğitim kurumları teknoloji alanında kaydedilen gelişmeleri takip etmek, teknolojiyi uygulamak ve kullanımını kişilere öğretmekle yükümlüdür. Özetle eğitim kurumları öğrencileri bilişim toplumunun karakteristik özelliklerini ve ihtiyaçlarını önceliği olarak benimseyerek yetiştirmelidir (Karahana, 2001).

2.EĞİTİM-ÖĞRETİM SÜREÇLERİNDE BİLGİ VE İLETİŞİM TEKNOLOJİLERİ (BİT)

Bilgi ve iletişim teknolojileri günümüzde modern toplumun temel taşlarından biri haline gelmiştir. Bilgisayar, ağ donanım, iletişim hatları ve gerekli tüm yazılımların kullanılmasıyla bilgiye ulaşımı ve bilgiyi işlemeyi kolaylaştırmayı amaçlar.

Bilgi teknolojisi, bilginin toplanmasına, saklanmasına, işlenmesine ve bir yerden diğer bir yere ağlar vasıtasıyla gönderimine olanak veren bilgisayar ve iletişim alanındaki teknolojik gelişmeler olarak tanımlanmaktadır (Karaduman, 2011). İnternet aracılığıyla alışveriş yapılmasını sağlayan e-ticaret; hesap açmak, para aktarmak, hesap hareketlerini kontrol etmek için kullanılan e-bankacılık bilgi teknolojisinin günlük hayatta kullanılan örnekleridir. Bilgi ve iletişim teknolojilerinin zaman tasarrufu, her yerden erişim imkânı, bilgiye kolay ulaşım, hızlı haberleşme ve düşük hizmet bedelleri gibi faydaları bulunmaktadır (Acun, 1998). Yukarıdaki örneklerden de anlaşılacağı üzere BİT'in eğitim, sağlık, ulaşım, güvenlik, bankacılık, alışveriş ve gazetecilik başta olmak üzere çok geniş bir kullanım alanı vardır. Bilgi teknolojisi tamlamasını kullanırken, kurum ve kuruluşlara bilgi iletme amacıyla kullanılmakta olan ve hızlı bir biçimde gelişen hizmetlerin, uygulama ve araçların hepsi ima edilmektedir (Webster, 1996).

21. yüzyılın gereklerine ayak uydurmaya çalışan birçok ülke bilişim teknolojisi konusunda temel becerileri edinmek için gençleri eğitmek yönünde adımlar atmaya başlamıştır. Bilgi teknolojileri, *"bilgisayar ve iletişim teknolojilerinin birlikte kullanılmasıyla oluşturulmuş sistemler"*dir (Ertek, 2012). Eğitim sistemleri hem bilgi ve iletişim teknolojileri kullanılarak güncellenmekte hem de bilgi ve iletişim teknolojileri alanında eğitimler verilmektedir. Aslına bakılırsa yüzyılın getirdiklerine yabancı olan öğrenciler değil öğretmenler, kurumlar ve işleyiştir. İnternet çağına doğan çocuklar, doğal bir adaptasyon sürecinden geçip, teknolojiyi sinir sistemlerinin bir uzantısı olarak görmektedirler (Tuckman, 1965). Bu bağlamda teknoloji beyinde öğrenmeye köprü konumdadır. Teknolojinin doğru ve üretken kullanımı ile öğrenciler "parmaklarının ucundaki" bilgi dünyasıyla derin araştırmalar yapabilir ve işbirliği ile öğrenebilirler (Usluel ve Demiraslan, 2005).

Eğitim, farklılaşan ve ilerleyen bilimle ve teknolojiyle aynı hız ve düzeyde gelişmek zorundadır. Eğitim bilgi-birey-toplum üçlüsünden oluşur ve bu üç unsurun her biri bu değişim ve gelişimden etkilenmektedir. Bu etkileşim eğitim alanının güncel kalma gerekliliğini doğurmakta ve bu gereksinimin karşılanması için de eğitim, kendine özgü kanal ve teknolojileri üretmektedir. Diğer yandan da öğrencilere kazandırılacak olan

amaçların verimli bir biçimde gerçekleştirilebilmesi için çözümler üretmeye çabalamaktadır (Numanoğlu, 1995).

Her öğrencinin gereksinimleri doğrultusunda farklılaşan eğitim, kaynakların öğretmen kontrolünde idare edildiği ve teknolojiyle zenginleştiği, birey odaklı, doğal bir yapıya doğru gitmektedir (Aşkar ve Usluel, 2003). Öğrencilerin farklılıklarını gözetmeyen bir eğitim sistemi, duygu ve düşüncelerine de hitap etmeyecek ve ilgi uyandırmayacaktır.

Okul ortamı geleceğin iş dünyasının aynası olarak tasarlanmış, derslikleri sosyal öğrenmeye uygun planlanmış, teknolojinin etkin bir öğrenme aracı olarak yer aldığı, kavramların beceriler ile ilişkilendirildiği farklılaştırılmış öğretim programlarının uygulandığı, öğretmenlerin öğrencilere yaratıcı yollarla ulaştığı, rehber ve hızlandırıcı olduğu yenilikçi okullara ihtiyaç vardır (Kleiner ve Lewis, 2003). Bu gelişmeler ancak öncelikle zihinlerimize sonrasında ise sistemlerimize bilgi ve iletişim teknolojilerini sokmakla yaşanabilir. Bu nedenle bilgi ve iletişim teknolojileri alanında atılan her adım oldukça önemlidir.

BİT' in eğitime uyarlanması hem işleyiş hem de öğrenci için birçok kolaylık ve fayda sağlamaktadır. BİT sayesinde öğretmenler ve öğrenciler bilgiye daima ve kolay bir şekilde ulaşabilirler. Aynı zamanda öğrenciler sayısız ders tekrarı imkanı bulabilirler ve çok geniş bir veri tabanına ulaşabilirler. Bu da veliler için eğitim maliyetlerini düşürecek bir unsurdur (MEB, 2006). Eğitim odaklı yazılımlar, eğitici oyunlar ve uygulama yazılımları gibi bir çok araçla desteklenen eğitimin kalitesi artacağı gibi, kazanılan becerilerin sınıf dışında uygulanma imkanı da tanınacaktır.

Eğitim kurumlarında bulunan radyo, televizyon, video oynatıcılar ve projektör gibi araçlar teknolojinin eğitimde eski zamanlardan beri kullanıldığını göstermektedir. Fakat son zamanlarda internet, bilgisayar gibi teknolojilerin eğitim ile ilgili kavramlarının değişimini ve kalitesini etkilediği görülmektedir.

2.1. Eğitim ve Öğretim Teknolojisi

Teknoloji genelde insanların hayatını kolaylaştıran, yaşamlara yenilikler katan nesne ve eylemlerin adı olarak kullanılmaktadır. Alkan (1987) teknolojiyi “bilim ile uygulama arasında köprü görevi yapan bir disiplin” olarak tanımlamıştır. Teknolojiyle elde edilen değişimler hayatın her alanında olduğu gibi eğitim alanında da kaçınılmaz olarak kendisini göstermektedir.

Eğitim teknolojisi eğitim alanıyla alakalı teorilerin en güçlü ve verimli pratiklere evrilebilmesi için, teorik şartlar, amaç, öğrenci, uzam, yol-yöntem, öğrenme durumları ve test etme gibi unsurlardan oluşan uygulamalı bir disiplindir. Diğer bir deyişle eğitim, teknolojisi eğitim pratiğine bilimi önceleyen, sistemli, bütünsel bir yaklaşım tarzıdır (Özateş, 2007).

Eğitim teknolojisi ile ilgili yapılan geçerli tanımlamalardan birisi şöyledir. “Eğitim teknolojisi, problemlerin analizi ve bu problemlere ilişkin çözümlerin bulguları, uygulamaları, değerlendirilmeleri ve yönetimi için gerekli insanları, yordamları, fikirleri, ekipmanları ve organizasyonları içeren insan öğrenmesinin tüm yönlerini kapsayan, karmaşık, bütünleşik bir süreçtir”. Buna göre eğitim teknolojisi, “gelişim, öğrenme, öğretim, yönetim ve teknolojileri eğitim sorunlarının çözümlerine uyarlanmış bir bileşkesidir” cümlesiyle açıklanmaktadır (Kaya, 2005).

Alkan (1997), eğitim teknolojisi ile ilgili olarak, “Genelde eğitime özelde öğrenme durumuna egemen olabilmek için ilgili bilgi ve becerilerin işe koşulmasıyla öğrenme ya da eğitim süreçlerinin işlevsel olarak yapılandırılmasıdır” demiştir. Çilenti (1998) eğitim teknolojisini öğrenciler için özel amaçları gerçekleştirmek için gerekli yaşantıları saptama ve bu yaşantılar için gerekli eğitim durumlarını belirleme ve uygulama olarak tanımlamıştır.

Ergin (1998)’e göre “eğitim teknolojisi, önemli amaçların gerçekleştirilmesinde etkili öğrenme sağlamak için iletişim ve öğrenme ile ilgili araştırmalardan hareketle, insan gücü ve dış kaynakları kullanılarak öğrenme-öğretme sürecinin tasarlanması,

yürütülmesi ve değerlendirilmesinde sistematik bir yaklaşımdır”. Burada iletişimin ön plana çıkan bir unsur olduğu görülmektedir.

Teknolojinin eğitimde bir araç olarak kullanılması ve teknolojik gelişmelerden eğitim alanında faydalanılması, verilen eğitimin kalitesinin artış göstermesine neden olmaktadır (Boyraz, 2008). Eğitim teknolojisi, öğrencilerin öğrenim süreçlerini birey bazında desteklemek, dikkatlerini toplamak, onları heveslendirmek, öğretmeyi sıkıntısız hale getirmek gibi çok sayıda metodu, ekipmanı ve öğretme ve aynı zamanda öğrenme sürecini içermektedir (Lortoğlu, 2008).

Eğitim ve öğretim teknolojileri arasındaki fark, eğitimin daha genel bir kavram olup öğretim faaliyetlerini kapsamaması şeklinde ifade edilebilir. Diğer bir deyişle “Eğitim teknolojisi” terimi, öğretme-öğrenme süreçleri ile ilgili özgün bir disiplin vurgularken, “Öğretim teknolojisi” deyimini ise bir konunun öğretimi ile ilgili öğrenmenin kılavuzlanması etkinliğini ifade etmektedir (Alkan, 1997).

Eğitim teknolojisi ve öğretim teknolojisi birbirine benzer kavramlar olarak görülse de alan bazında tanımları farklı olabilmektedir. Öğretim teknolojisi; özel amaçların gerçekleştirilmesinde etkili öğrenme sağlamak için iletişim ve öğrenmeyle ilgili araştırmalardan hareketle, insan gücü ve insan gücü dışı kaynaklar kullanılarak öğretme-öğrenme sürecinin tasarlanması, yürütülmesi ve değerlendirilmesinde sistematik bir yaklaşımdır (Ergin, 1995).

Öğrenme işlemi boyunca faydalanılan materyallerin hepsi öğretim teknolojisi kapsamına girmektedir. Öğretim teknolojilerinden faydalanan öğretmenleri bu süreçte öğrencilerin içinde bulunduğu mekan, öğrenim ve yaş seviyeleri, cinsiyet, maddi durumları, ruh halleri ve daha önce edindikleri tecrübeler büyük oranda etkileyen unsurlar arasında yer almaktadır. Diğer bir deyişle öğrenme sürecinin merkeze öğrenciyi alması ve araçların öğrencilerin gereksinimlerine uygun olarak şekillenmesi mecburiyetinden bahsedilmiştir (Boyraz, 2008).

Gagne (1985), öğretim teknolojilerinin sistemli bilgilerinin, öğrenme süreci sonrası davranışta gözlemlenen değişikliğinin oluşma yolunu anlatan ve davranış bilimleriyle

alakalı bilimsel araştırmalar sonrasında elde edilen metot ve işlemlerden oluşması gereksiniminin altını çizmiştir.

Eğitim ortamlarındaki yazılı, işitsel ve görsel, teknolojik malzeme ve kaynakların hepsi ğretim teknolojisinin bir parçası olarak kullanılan araçlardır. Bu araçların ne çıkan en mühim fonksiyonlardan biri ise soyut olarak nitelendirilebilecek durumların somut hale getirilmesi, öğretme ve öğrenme ortamlarının güçlendirilmesi, zamanın daha efektif kullanılması ve öğrencinin sürece faal bir biçimde katılmasını kolaylaştırmaktır (Fer, 2004).

Öğretim teknolojileri, iletişim alanında yapılan devrimlerin sonucunda, eğitmen, kitap ve tahtanın yani sıra ğretim sürecindeki hedefleri gerçekleştirmek için de faydalanabilecek kitle iletişim araçları olarak da açıklanabilir. Televizyon, projeksiyon makinesi, tepegöz, film, bilgisayar ve başka yazılımlar ve donanımlar ğretim teknolojilerini şekillendiren materyaller arasında yer almaktadır (Yalın, 2004).

Modern zamanlarda kişilerin bilgiyi yalnızca kaynaktan alma beklentileri yükselmekte, bilgiye ulaşma metotları hakkında bilgi sahibi olan, bunları uygulayabilen kişilerin yetiştirilmesi amaçlanmaktadır. Kişilerin bahsi gecen başarıları elde etmelerinde, eğitimcilerin faal bir öğrenme ortamı planlamalarında, ğretim teknolojileri ana prensipleri çerçevesinde şekillendirilmiş ğretim araçlarından faydalanmak oldukça önemlidir (şahin, Yıldırım, 1999).

Öğretim teknolojileri ilgi alanı bakımından gerekli ancak öğretimin kendisi olmamalıdır. Yani ğretim sürecini tamamen kapsadığı düşünülmemelidir. Öğretim teknolojileri bir araçtır ve bu araç kimi zaman ğretim sürecinde bütünüyle kullanılırken kimi zaman hiç kullanılamaz ama bazen de sürecin bir kısmında yer alabilir. Bu nedenle ğretim teknolojilerinin kullanımı önemli derecede “neyin nasıl öğretileceği” sorusunun cevabından hareketle planlı bir program ile sağlanmalıdır (Kaya, 2005).

“Eğitim teknolojisinin ana konusunu nedenler, ğretim teknolojisinin ise nasıllar oluşturur” cümlesi bize ğretim teknolojisinin bilimsel ilkelerle öğretimde karşılaştırılan problemlerin nasıl zleceği ile ilgilendiğini göstermektedir. Öğretim teknolojisi

bireyin bilgi ve becerisindeki değişmelerin sağlanması için araçlı ya da araçsız olarak bireyin çevresinin düzenlenmesi ile ilgilenir. Öğretim teknolojileri fizik ve davranış bilimleri başta olmak üzere diğer bilimlerden elde edilen bulguların sistemli olarak öğretim faaliyetlerine uygulamasıdır (Kaya, 2005).

Günümüzde bilişim teknolojileri, gündelik hayat ve iktisadi aktivitelerin önemli bir motivasyonu haline gelmiştir. Bilgisayarların eğitim alanına dahil edilmesi gerekliliği, toplumun önemli bir kısmının çok farklı amaçlar doğrultusunda bilgisayar kullanması ve özellikle genç yaştaki bireylerin bilgisayar kullanmayı günlük aktiviteye dönüştürmesinin ardından meydana gelmiştir. Eğitimciler, özellikle son on beş sene içerisinde, bilişim teknolojilerini sınıfa sokmayı ve öğretim hedefleri doğrultusunda faydalanmaya her geçen gün daha büyük öncelikleri haline getirmelidirler (Eurydice, 2011).

2.2. Teknolojinin Eğitime Entegrasyonu

Dünya üzerindeki ülkelerin II. Dünya Savaşı'ndan günümüze kadar sanayi alanında hızla gelişmeleri ve güçlerine güç katarak ilerlemeleri diğer ülkeler ile aralarında sürekli olarak rekabet oluşturmuştur. Bu değişmelerin en çok görüldüğü alanların başında ise teknoloji gelmektedir. Teknolojinin hızla ilerlemesi ve gelişmesi bu teknolojiyi kullanan ülkelerin gelişmişlik düzeyine bağlı olarak çeşitlilik göstermektedir. Çok farklı iletişim araçlarının kullanılması ile yayılan teknoloji, öğreten ve öğreneni etkisi altına almakta çeşitli sosyolojik problemin oluşmasına neden olmaktadır (Ataseven, 1993). Günümüz insanı, teknolojik araç-gereçlerle donatılmış bir ortam içerisinde uyum sağlayabileceği yeni çözümler ararken, yeni teknoloji ürünü olan bu araç ve gereçleri kullanabilen ve bu araç-gereçlerden en üst düzeyde fayda sağlayacak iletişim bilincinin oluşturulmasına da ihtiyaç duymaktadır. Bu açıdan baktığımızda iletişim bilinci, hem bu araç-gereçleri etkili ve verimli kullanan hem de bu araç-gereçlerden en iyi şekilde yararlanan insanların kullanmış oldukları bu teknolojinin ne olduğunu anlamaları anlamındadır (Ataseven, 1993). Eğitim teknolojisinde meydana gelen ve hızla değişim gösteren bu gelişmeler hayatın her aşamasında kendini göstermekte, başta eğitim sistemi olmak üzere diğer alanlarda da davranış biçimlerini ve yapılarını değiştirmektedir (EĞİTEK, 2003).

Hayatımızın her alanında etki gösteren bu teknolojiler, gelişmişlik seviyesi hangi aşamada olursa olsun bütün insanlığı köklü bir değişim sürecine almış ve bilgi dolu insanların oluşmasına sebep olmuştur (Akkoyunlu, 1998). Hızla gelişmekte olan bu çağda, bilim ve teknolojideki çok hızlı gelişmeler bilgi miktarının artmasına ve yaygınlaşmasına sebep olmuştur (Ekiz, Bayam ve Ünal, 2003). Böylece eğitim sektöründe teknolojiyi etkili ve verimli kullanmanın önemi tüm dünya üzerinde gün geçtikçe artmaktadır (Göktaş, Yıldırım ve Yıldırım, 2008). Bu da Uşun'a (2004) göre; gelişimini tamamlamış toplumlarda bilginin ekonomik ilerleme alanında kilit bir görevi olmasına; teknolojinin ise eğitim yöntemlerinin ilerlemesinde etkin rol oynamasına neden olmuştur.

Cumhuriyetin kurulduğu tarihten bu yana eğitim teknolojisiyle alakalı çeşitli araştırmalar yapılmaya başlanmıştır. Yapılan araştırmalar sonucunda eğitim-öğretim içerisinde kullanılan ders araç-gereçleri, özellikle de basılı araç-gereçleri uzun yıllar kullanılmaya başlanmıştır. MEB okullarında kullanılan bu basılı araç-gereçler 1970'li yıllardan sonra teknoloji ürünü olan araç-gereçlere dönüştürülmeye ve geliştirilmeye çalışılmış daha sonra ise eğitim içerisinde kullanılmıştır. Üniversitelerde eğitim teknolojileri üzerinde çeşitli araştırmalar yapmaya başlamışlar ve nitelikli birey yetiştirme amacıyla çeşitli müfredat planları hazırlamışlardır (Akkoyunlu, 1998). Teknolojinin eğitim alanına entegre sürecini "Eğitim Teknolojisi" terimi ile karşılamaktayız. Eğitim teknolojisi terimi Türkiye'de 1960'lı yıllardan başlayarak günümüze kadar eğitim alanında çokça ifade edilen bir terim olmuştur. Bu terim, eğitim literatürüne ilk kez 1960'larda Amerika Birleşik Devletleri'nde (ABD) kullanıma girmiş, bunu izleyen süreçte ise diğer dünya ülkelerinde yayılma etkisi göstermiştir. Eğitim ortamlarına teknolojinin uyum sağlaması eğitim alanında hatırı sayılır ölçüde mühim düzeltmelerden biri olarak görülmektedir. Başta ABD olmak üzere bir çok gelişimini tamamlamış devletler eğitim ortamlarına teknolojinin uyumlu entegrasyonu için finansal olarak güçlü yol haritaları oluşturmuşlardır (Çakıroğlu, Akkan ve Güven, 2012).

2.3. Eğitim ve Öğretimde Teknoloji Kullanımı

Eğitim teknolojisi, eğitim ve öğretim sürecinin etkili olmasını sağlayan öğeler arasında bulunmaktadır. Simon (2013) teknolojiyi tanımlarken, bireylerin tabiat karşısında egemenlik sağlama çabalarında bilimi kullanma durumları olarak ifade etmiştir. Bu bağlamda bu tanım köktenci bir tanım olması bakımından ele alınabilir. Teknoloji temel olarak maddi ve ampirik manada teknik açısı yeterince uygun olan dar bir topluluğun teşkilatlandırılmış bir hiyerarşi desteği ile bütünü dışında parçaları olarak insanlar, vakalar, teçhizat vb. üzerinde kontrolü gerçekleştirilmesi olarak ifade edilebilmektedir (Mcdermott, 2009).

Bugün başarılı bir eğitimin gerçekleştirilebilmesi için teknoloji zorunlu hale gelmiştir. Eğitim verenlerin bu nedenle, kendi çalışmaları ile teknolojiyi birleştirerek bu iki unsuru bir bütün şeklinde sunmaları zorunlu olmaktadır (Çelik, Coşkun ve Kayhaoğlu, 2007). Bu kapsamda eğitim ve öğretim teknolojilerinin doğuşu, eğitim ile teknolojinin birleştirilmesi ile gerçekleştirilmiştir.

Ergin (1991) eğitim teknolojisini tanımlarken kısaca, radyo, televizyon, film şeritleri, tepe göz, projeksiyon, akıllı tahta gibi teknoloji kullanılarak meydana getirilen bu ekipmanların bireyleri eğitime amacıyla öğretim ve öğrenme faaliyetlerinde yer verilmesi olarak ifade etmiştir. Eğitim teknolojisi; öğretme ve öğrenme alanlarını verimli biçimde dizayn etmekle birlikte öğretme ve öğrenmede oluşabilecek her türlü problemi gidererek çıktının niteliğini ve etkisinin kalıcılığını maksimum seviyelere çıkaran akademik mekanizmaların toplamıdır (İşman, 2003).

Eğitim teknolojisi, bilim ve teknoloji doğrultusunda, eğitim her alanında yenilenen teknolojik gelişmeleri kullanan, insan emeğinin maksimum verimlilikte kullanılması, üst düzey kalitenin sağlanması, eğitimsel problemlerin giderilmesi ve üretkenliğin artmasına yol açan bir sistemler bütünü olmaktadır (Rıza, 1997). Diğer bir anlatımla eğitim teknolojisi, öğretme ve öğrenme faaliyetlerinin gelişimini sürdürmek için dizayn edilen her çeşit sistem, program ve desteği kapsamaktadır (Collier, Paula ve Goff, 1991).

Eğitim teknolojisine yönelik yapılan betimlemeler ve tutumlar incelendiğinde, araştırmacıların yaptığı her ifadelerin hepsi ayrı ayrı pek çok değişik anlamda kullanılmış gibi algılanmasına rağmen hepsinin odaklandığı esas husus, “eğitimde öğrenme ve öğretme sürecinin kalitesini nasıl artırabilirim?” ve “daha etkili ve verimli bir öğrenmeyi nasıl sağlarım?” suallerinin cevabı olan bir teknoloji olmaktadır (Uşun, 2000). Tüm bunların neticesinde, eğitim teknolojisi, eğitim planlarında ifade edilen hususi hedefleri gerçekleştirme aşamasıyla uğraş veren bilim dalı olmaktadır (Çilenti, 1991).

Öğretim teknolojisi ise birbiriyle bağlantısı olan disiplinlere has, etkili öğrenme organizasyonları meydana getirmeye yönelik, bireye ve bireylerin emeğine dayanmayan dış kaynakları bir bütün içerisinde kullanarak, belirli spesifik amaçları gerçekleştirmek için öğrenme ve öğretme aşamaları programlama, inceleme ve geliştirme faaliyetlerinin tamamını kapsayan sistemli bir yaklaşım olarak tanımlanmaktadır (Alkan, 1998). Diğer bir ifadeyle ğretim teknolojisi; saptanan amaçlara ulaşmak için, öğrenme, ğretim ve komünikasyon huşularındaki araştırmalar ile birlikte tüm kaynakların birlik içerisinde kullanılmasıyla öğrenme ve ğretim süreçlerinin başlangıcından bitimine kadar yapılan planı, uygulanması ve değerlendirmesi olarak belirtilmektedir (Sağlam, 2007).

Öğretim teknolojisi konusunda iki tanıma yoğunlaşılmıştır: ilk tanım, toplum tarafından benimsenen yazı tahtası, kitap, fotoğraf, televizyon ve kasetler vb. ekipmanları kapsayan iletişim araçları olurken, ikinci tanım olarak toplum tarafından çok kullanılmayan dikkat çekici tanım ise; öğretime dair sorunların giderilmesinde davranış biliminin neticelerinin uygulanması aşaması olarak ifade edilmektedir (Bilici, 2011). Demirel (2000), ğretme ve öğrenme aşamaları içerisinde ğretim teknolojilerini uygulamanın, öğretilmesi planlanan konunun daha eğlenceli ve anlamlı bir şekle dönüşerek, bireyler üzerinde daha etkili olmasına olanak verdiğini ifa etmektedir. Bu ifaden anlaşılacağı üzere, ğretim teknolojisi, teknolojik bir aracın yalnızca eğitim ortamında kullanılması anlamına gelmemektedir. Başarılı bir öğretme-öğrenme planlaması yapılmadan, teknolojiyi ğretim sürecinde uygulamaya çalışmak problemler çözmekten daha çok yeni problemlerin ortaya çıkmasına yol açacaktır. Bahsedilen yöntemlerin uygulanması ile

okullarda teknoloji ve öğretim alanlarının en verimli biçimde bütünleştirmelerine olanak verecek ve teknolojiden maksimum seviyede faydalanmalarına ortam yaracaktır. Sürecin başarıyla tamamlanması adına bu aşamalarda etkin rol üstlenen bireylerin aktif olarak sürece dahil olmalarını sağlamak önem arz etmektedir.

3. FATİH PROJESİ

FATİH Projesi tam anlamıyla “Fırsatları Artırma ve Teknolojiyi İyileştirme Hareketi” olarak ifade edilmektedir. FATİH Projesi adıyla 2010 yılının Kasım ayında başlangıcı yapılan ve toplamda beş senede bitirilmesi hedeflenen bu plan doğrultusunda eğitim-öğretim alanında fırsat eşitliği gerçekleştirilerek okullarda kullanılan teknolojiyi maksimum düzeye ulaştırmak amaçlanmıştır. Millî Eğitim Bakanlığı’nın yürüttüğü Fatih projesi, Kalkınma Bakanlığı, Ulaştırma Bakanlığı, Ekonomi Bakanlığı, Bilim Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, Hazine Müsteşarlığı, Maliye Bakanlığı ve TÜBİTAK’ın katkı ve destekleri çerçevesinde sürdürülmüştür. FATİH Projesi, teknolojinin eğitim ile bütünleşmesi kapsamında en önemli projelerden biridir (Öçal ve Şimşek, 2017).

Bu teknoloji odaklı proje; Vizyon 2023, “E-Dönüşüm Türkiye Projesi” kapsamında geliştirilen ve Türkiye’nin bilgi toplumuna dönüşme sürecindeki faaliyetleri ifade eden Kalkınma Planları, Bilgi Toplumu Stratejisi Belgesi, BT Politika Raporu ve MEB Stratejik Planı gibi bir çok resmi belgede belirtilen amaçlara ulaşma hedefiyle oluşturulmuş bir projedir (Akıncı, Kurtoğlu ve Seferoğlu, 2012). Proje fikrine neden olarak belirtilen amaç; "Bilgi Toplumu Stratejisi"nde (2006-2010) “Bilgi ve iletişim teknolojileri eğitim sürecinin temel araçlarından biri olacak ve öğrencilerin, öğretmenlerin bu teknolojileri etkin kullanımı sağlanacaktır” (DPT, 2006). MEB 2010-2014 Stratejik Planında ise, proje düşüncesine gerekçe olarak sunulan amaç, Kurumsal Kapasitenin Geliştirilmesi temasında yer alan 14. Stratejik amacın birinci hedefinde “Bakanlığımıza bağlı okul ve kurumlarımızın bölgesel farklılıkları gidermek amacıyla 2014 yılı sonuna kadar tümünün bilişim teknolojilerinden yararlanmasını sağlamak” (MEB, 2012) şeklinde yer almıştır. Eğitimde MEB’in yürüttüğü FATİH Projesi Ulaştırma Bakanlığınca desteklenen bir proje olmaktadır. FATİH projesi ile

fırsat eşitliğini eğitim ve öğretim alanında gerçekleştirmek, okullarda teknolojik gelişmeleri ilerletmek amacı doğrultusunda BT ekipmanlarının eğitim-öğretim süreçlerinde duyu organlarının birçoğu tarafından algılanacak biçimde derslerde kullanılmasının yaygınlaştırılması amaçlanmış olmaktadır. Birinci yıl Ortaöğretim Kurumları, ikinci yıl İmam Hatip Liseleri, Meslek Liseleri ve Ortaokullar, üçüncü yıl ise İlkokul ve okul öncesi eğitim veren okulların hepsinin donanım ve yazılım altyapısı, elektronik içerik ihtiyacı, eğitimci rehber kaynaklarının günümüz gerekliliklerine uygun olarak düzenlenmesi, eğitimciler için hizmet içi kurslar ve bunların farkındalıkla, emniyetli, idare edilebilir BT ve internet kullanma ihtiyaçlarının giderilmesi amaçlanmaktadır (MEB, 2013).

FATİH projesi kapsamında 42.000 okulda yaklaşık olarak 620.000 eğitim alanının BT ekipmanlarıyla donatılarak eğitimciler ve öğrenciler için okullarda imkanları maksimum seviyeye çıkarmak ve teknolojiyi iyi seviyelere çıkarma eylemleridir (EĞİTEK, 2010). MEB bu proje kapsamında bazı okulları pilot okul olarak tespit etmiştir. Bu okullar çerçevesinde pilot tatbikatlar yapılmış ve ilk aşamanın tamamlanmasının ardından 2012-2013 eğitim-öğretim senesinde projenin ikinci safhasına ulaşılarak 9. Sınıf kapsamında öğrenim gören öğrencilere tablet PC dağıtılmakla birlikte her sınıfa ET kurulumu gerçekleştirilerek uygulamalara başlanmıştır. Bu kapsamda gereken teknolojik ekipmanların kullanımının etkin ve verimli bir biçimde gerçekleştirilebilmesi amacıyla öğretmenlere de yüz yüze ve uzaktan eğitim mekanizmasıyla eğitim uygulamaları yapılmaya başlanmıştır. Bu eğitimler aracılığıyla öğrencilere daha verimli bir öğrenme süreci sağlamak amacıyla eğitimcilerin teknolojik araçları kullanım becerilerinin maksimum seviye çıkarılması hedeflenmiştir. Bu eğitim sistemi kapsamında bilgili ve emniyetli internet kullanımı için gerekenler kılavuzlarda yer almaktadır. Eğitimin süreci uygulamalarında yeni müfredatın en çok ehemmiyet arz eden parçaları ise, sunum, video kayıtları, canlandırma ve resim gibi ilgi çekici içerikler olarak tespit edilmiştir (Alkan v.d., 2011). Her sınıfa kurulumu gerçekleştirilen etkileşimli tahta, öğretmenlerin ve öğrencilerin tamamına ücretsiz olarak verilen tablet PC'lerin yanı sıra eğitim-öğretim aşaması boyunca aktif olarak kullanmaları ve öğrencilere karşı daha verimli olmaları için eğitimcilere hizmet içi eğitimlerle destek olunmaktadır.

Bu eğitim aşaması kapsamında öğretim planları bilişim teknolojilerinin katkılarıyla öğretime uygun eğitimsel içerikler düzenlenecektir. Bu sebeple FATİH Projesi beş ana bileşenin bir araya getirilmesi ile oluşturulmuştur. FATİH Projesinin bahsedilen beş ana bileşeni aşağıda şöyle sıralanmaktadır (EĞİTEK, 2010):

1. Bileşen: Donanım ve Yazılım Altyapısı: MEB bünyesinde bulunan bütün okullarda en az bir tane fotokopi makinesi, tüm sınıflarda etkileşimli tahta ve bunların yanında doküman kamera ve ağ alt yapısı sağlanacaktır. Öte yandan MEB Fatih projesinde değişikliğe giderek okullarda tablet yerine klavyeli diz üstü bilgisayar dağıtımı yapılacaktır.

2. Bileşen: E-içeriğin (Elektronik içerik) Geliştirilmesi ve Yönetilmesi: E-içeriğin MEB bünyesindeki okullarda öğretim planlarına uyumlu bir biçimde düzenlenmesi ve destek kaynak olarak derslere dahil edilmesi hedeflenmiştir. Bu e-içerikler video, ses, canlandırma, sunu, resim vb. bileşenlerle desteklenerek ilgi çekici bir hale dönüştürülmüştür. Bahsi geçen E-içeriklere erişim, öğretmenler ve öğrenciler tarafından online olarak ya da online olmayarak kolaylıkla gerçekleştirilebilmektedir.

3. Bileşen: Öğretmenlere BT Kullanımı için Hizmet içi Eğitim Verilmesi: Okullar eğitimci olarak istihdam edilen tüm öğretmenlerin araçların alt yapısını, uygulanan e-içerikleri ve öğretmen rehber kitaplarını en etkin biçimde kullanma yeteneklerini ilerletmek için örgün ve uzaktan eğitim kanalları vasıtasıyla hizmet içi eğitimler sunulmaktadır.

4. Bileşen: Öğretim Programlarında Etkili ve Verimli BT Kullanımı: Eğitim-öğretim planlarının BT kullanımına destek vermesi hedefiyle öğretmen rehber kaynaklarının, MEB bünyesindeki okullara sunulan ekipmanların alt yapısının ve eğitim kapsamının daha etkin ve üretken biçimde uygulamalarının gerçekleştirilmesi amacıyla güncel olarak yenilenmesinin yapılması hedeflenmiştir.

5. Bileşen: Farkında, Sağlam, İdare edilebilir ve Değerlendirilebilir Kullanımının Tedarik Edilmesi: Bütün sınıflarda kablolu bağlantı kullanılarak internet erişim imkanı sunulacaktır. BT ekipmanları ile beraber bilinçli ve emniyetli bir şekilde

internet kullanımını için ihtiyaç duyulan araç ve yazılım altyapısının yanı sıra tüzük organizasyonu da yapılacaktır.

3.1. Akıllı Tahta Kavramı

Günümüzde teknoloji, bilgi toplumu açısından toplum fertlerinin donanımlı hale gelmeleri için kişisel yeterlilikleri artırmaktadır. Bu sebeple dünya kapsamında gelişmiş ülkeler arasında etkin bir rol üstlenebilmek adına teknolojiyi meydana getiren ve bütün yaşamsal süreçlerde aktif olarak kullanımını gerçekleştiren fertler yetiştirmek büyük önem arz etmektedir. Teknolojinin en yoğun kullanılması gereken alan bilhassa eğitim alanı olmaktadır. Bu sebeple öğretmenlerin kendi faaliyet alanları ile teknolojik uygulamaları birlikte harmanlayarak öğrencilere sunmaları gerekmektedir (Çelik, Coşkun ve Kayhaoğlu, 2007). Etkili bir eğitim için teknolojinin entegrasyonu hayati bir öneme sahiptir (Malkawi, 2017). Yeni teknolojiler kişiler arası iletişimden, tüketici davranışlarına kadar her alanda olduğu gibi eğitimde de etki yaratmaktadır. Teknolojiyle beraber değişen hayat tarzları, eğitime de yansımış ve öğretim tekniklerinde de gelişmeler yaşanmıştır (Ahmad v.d., 2017). Hayatın her alanına hakim olan teknoloji, eğitimde de başarılı şekilde kullanıldığında efektif ve verimli öğrenme sürecine katkıda bulunmaktadır (Sever ve Koçoğlu, 2017; Akça v.d., 2017). Eğitimde en önemli faktörlerden olan motivasyon üzerinde de akıllı tahtanın olumlu etkisi bulunmaktadır (Davidovitch ve Yavich, 2017).

1998 senesinden itibaren Türkiye’de, eğitim alanında teknolojik donanımların kullanılmasına destek vermek amacıyla pek çok yatırım gerçekleştirilmiştir. MEB’e bağlı olan okullara, bilgisayar, yazıcı ve projeksiyon aleti gibi pek çok teknolojik araçlar sunularak destek sağlanmaktadır (Somyürek, Atasoy ve Özdemir, 2009). Teknolojik araçlara, ülkemizde gerçekleşen bazı projeler çerçevesinde pek çok harcamalar da yapılmıştır. 2010 senesinde bazı projeler gerçekleştirilerek teknoloji ve eğitime yapılacak finansal yardımların başında akıllı tahtalar gelmektedir. Bu kapsamda akıllı tahta kavramı, bilgisayar ve projeksiyon ya da dokunmatik ekrana sahip bilgisayarlı bir sunum aygıtı olarak ifade edilebilmektedir (MEB, 2013). Güncel öğretim teknolojileri kapsamında en önemli adımlardan biri de akıllı tahtadır (Demirel ve Altun, 2017). Bu

tahtalar günümüzde eğitimin her kademesinde kullanılabilirler ancak ortaöğretim okullarında daha yaygındır (Karakuş ve Karakuş, 2017).

Akıllı tahtaların ilk üretimi 1991 senesinde İngiltere’de gerçekleşmiştir. İlk üretimin ardından akıllı tahta kullanım alanları genişleyerek dünyada pek çok ülke tarafından eğitim alanlarında kullanılmaya başlanmıştır. Akıllı tahta ile alakalı Amerika, Kanada, İngiltere ve Avustralya’da eğitimcilerin, okulların ve yüksek eğitim enstitüleri tarafından hazırlanan küçük çaplı pek çok araştırma projesi özetleri, raporları, gazete ve dergilerde yer alan öğretim tecrübeleri ve alıştırmalar vardır (Smith v.d, 2005).

Eğitim teknolojisi alanında akıllı tahtalar, son yıllarda en büyük ilerleme sergileyen yeni bir kavram olarak, gelişen teknoloji ile birlikte uzaktan eğitim uygulamalarının artması nedeniyle yakınlığa gerek duyulmadan bilgiye ulaşma yolunda kullanılan en verimli araçlardan biri konumundadır. Pek çok eğitim kuruluşu tarafından kullanılan bilgisayar sistemli akıllı tahtaların, dünya üzerinde hızla gelişmekte teknolojiyi yakından izleyerek, daha çabuk ve meşakkatsiz eğitim süreci gerçekleştirmek amacıyla kullanımları sürdürülmeye devam edilmektedir. Amerika ve Avrupa’da geniş çaplı kullanılan akıllı tahtaların montajı ve kullanımı oldukça pratik olmakta birlikte projektörle kullanıldığı takdirde daha etkin bir konuma ulaşmasının yanında bilgi akımını da hızlandırarak, öğretmen ve öğrencinin zamanını daha verimli şekilde kullanmalarına imkan vermektedir (Ekici, 2008).

Akıllı tahtalar ile alakalı olarak Milli Eğitim Bakanlığı, zevkle öğretmeyi ve öğrenmeyi sağlayan bu teknolojinin eğitim alanında kullanımının daha yeni başladığını ifade ederek, gelecek eğitim-öğretim dönemlerinde akıllı tahtaların yoğun olarak kullanılmasının planlandığını belirtmiştir (MEB, 2012). Akıllı tahta ile öğretim, öğrencinin performansını artırarak eğitimin etkili olmasını sağlamaktadır (Cabus, Haelermans ve Franken, 2017).

Akıllı tahtalardan, diğerlerinden ayırt edici nitelikleri ile yararlanıldığı takdirde diğer tahtalardan çok daha fazla verimli ve etkili bir konuma ulaşılabilecektir. Eğitimcilerin akıllı tahta uygulamalarını kullanma şekillerine göre öğrencilerin ders motivasyonunun sağlanması yönünde değişiklikler tespit edilmiştir. Bu bağlamda akıllı tahtada meydana gelebilecek herhangi bir sorun neticesinde sınıf ortamında eğitim görmekte olan

öğrencilerin derse yönelik dikkatleri olumsuz etkilenebilmektedir. Bu noktada dikkat edilecek en önemli husus ise öğretmenin akıllı tahtayı kullanma konusunda ne kadar tecrübe sahibi olduğudur. Ders sürecinde akıllı tahtayı kullanarak öğretmenin, dersin içeriğine uygun olarak önceden hazırlanması ve düzenlemelerini gerçekleştirilmesi gerekmektedir. Öğretmen ders esnasında öğrencilere anlatacağı konuyu dersten önce bilgisayar ortamına taşıyarak hazırlıklarını tamamlamalıdır. Öte yandan akıllı tahta kullanımında etkili olacak diğer bir husus ise, eğitimcilerin ders işleyişi esnasında akıllı tahta üzerinde bulunan çeşitli malzemeleri kullanmaları olmaktadır (Yıldızhan, 2013).

Pek çok öğretmen, akıllı tahta uygulamalarının öğrenme sürecinde başarı performansını olumlu yönde etkilediği görüşünde olmaktadır. Bu konuda yapılan araştırmalar, akıllı tahta kullanılarak gerçekleştirilen eğitim süreçlerinin öğrencilerin görsel ve işitsel açıdan öğrenme ortamının çeşitliliğini arttırdığını, verilen eğitimin niteliğini arttırdığını ve öğrencilerin başarı performanslarını arttırarak onların motivasyon, dikkat süresi, odaklanma süresi ve derse aktif katılımının sağlanmasını arttırdığını ortaya koymaktadır (Kennewell, Beauchamp, 2007).

Akıllı tahtalar okullarda öğrenme sürecine büyük oranda etki ederek öğrencilerin öğrenimlerine pek çok faydalar sunmaktadır. Bu faydalara örnek verecek olursak, ders esnasında anlatılan konunun içeriği üzerinde dikkat edilmesi gereken önemiyet arz eden alanlar işaretlenebilir, öğrenci ve öğretmenler tarafından bu işaretlenen yerlerle bağlantılı olarak kısa notlar ve yorumlar gibi öğrenme etkinliğini kolaylaştıracak çeşitli eklemeler yapılabilmeyle birlikte bu politikalar sosyal etkileşimi artırması açısından öğrenme sürecine büyük oranda katkı sunabilmektedir (Türel ve Demirci, 2010). Öğrencilerinin daha verimli ve zevkli bir şekilde öğrenmelerine olanak veren bu akıllı tahtalarda öğretmen, farklı görsellerden faydalanarak, gizle, göster, taşı ve eşleştirme gibi uygulamalar yapabilmektedir. Akıllı tahtada ekrana yansıtılan konuda öğretmen bilerek kusurlar ya da tam olmayan parçalar göstererek, öğrencilerin topluca ya da kişisel olarak öğretmenin yaptığı bu kusurları düzeltmesini ve noksan kalan yerleri tamamlamalarını isteyerek farklı uygulamalar üzerinden konu hakkında öğrencilerin tartışarak öğrenmelerine imkan verebilmektedir (Türel, 2010).

Akıllı tahta uygulaması, tahtanın boyutunun gereksinim duyulan büyüklükte olması ile sınıf alanındaki tüm öğrencilerin tahtada işlenen konuyu bilhassa arka sıralarda oturdukları için görüş alanları kısıtlı olan öğrencilerin de eksiksiz ve net bir biçimde görmelerini sağlayarak aynı ekrandan bütün sınıfın konuyu sağlıklı bir biçimde takip etmelerine olanak sunmaktadır. Bu bakımdan öğrencilerin tamamının konu içeriğine egemen bir şekilde derse aktif olarak katılmalarına ve konuyu daha kalıcı ve iyi derecede anlamalarına olanak verilmektedir. Gerekli görüldüğü takdirde, öğrenciye yöneltilen soruların cevabını vermesi için öğrenci tahtaya kaldırılarak cevabını tahtada bütün sınıfa vererek, konuya dair bir takım sorular sorarak öğrenciler arasında konunun detaylıca tartışılması sağlanmaktadır. Bu uygulama sayesinde öğrenci ekip çalışması ve yardımlaşma ile öğrenmeye özendirilmiş olmaktadır. Bu uygulama uzun süreli düşünüldüğünde, bahsedilen etkenler ayrı ayrı olarak tek başına kullanıldıklarında öğrenme sürecinin niteliğini büyük ölçüde değiştirmese de öğretmenin de bu uygulamayı kullanım yeteneğine bağlı olarak öğrencinin dersle etkileşiminin ve dersin verimliliğinin yükseltilmesi bağlamında büyük önem arz etmektedir (Kent, 2004).

3.2. Akıllı Tahtanın Eğitimde Kullanımı

Bugün küreselleşen dünya ile hızla gelişen teknoloji sayesinde öğrenciler birbirleri ile kolaylıkla ve hızla iletişim kurabildikleri, teknolojik gelişmelerin sürekli yenilenecek devam ettiği ve pek çok şeyin uzakta olunmasına rağmen denetlenebildiği bir dönemde yetişmektedirler. Bu kapsamda hızla gelişen teknolojik yenilikler eğitim kuruluşlarında öğrencilere ve istihdam edilen personellere maksimum seviyede eğitim ve öğretim olanağı sunması açısından büyük önem arz etmektedir (Ekici, 2008).

Becta (2006)'nın akıllı tahtanın geleneksel ve modern karatahta, tepegöz, haritalar, ses ve video çalarlar gibi neredeyse tüm diğer sınıf kaynaklarının yerine kullanılabilen; önceden biriktirmesi uzun seneler alabilecek ve depolamak için çok büyük bir alan gerektirecek olan kaynak kümesine eğitmenin bir dokunuşla ulaşabildiği faydalı bir sunu aracı olduğunu açıklamıştır. Akıllı tahta ile eğitim sürecine destek verecek başka bir önem arz eden konu eğitimsel oyun yazılımları olmaktadır. Eğitimsel oyunlar kişilerin zihinsel ve bedensel becerilerini eğlence aracılığı ile geliştirebilen aktiviteler olarak

tanımlanmaktadır. Eğitsel oyunlar, öğrencilerin öğrendikleri bilgilerin kuvvetlenmesini ve kalıcı olmasını sağlamaktadır. Bu oyun yazılımlar kapsamında öğrenciye verilmek istenen içerik oyunun içine saklanarak öğrenciye eğlence içerisinde fark etmeden bilginin kazandırıldığı eğlenceli ve oynanması zevkli olan oyun yazılımlardır. Bu oyun yazılımları öğrencinin motive olmasını sağlamakla birlikte öğrenciler tarafından ilgiyle uygulanmaktadır (Uşun, 2000). Ayrıca eğitsel oyun yazılımlarına internet ortamlarında artık sıkça rastlanmaktadır. Ancak kimi oyunlar eğitimsel açıdan tehlikeli bulunmakta ya da pek çok oyun sitesinde bulunan reklamların sansür uygulanmadan verilmesi neticesinde öğretmenler, öğrencilerine karşı herhangi bir mahcubiyet yaşamamak adına bu oyun sitelerine yönlendirmemektedir. Teknolojik açıdan piyasada bulunan yazılımların etkili olmasına karşın eğitimsel bakımdan yeterli gelmedikleri için, eğitim süreci müfredatıyla ve öğrencinin gelişim aşamalarıyla uyumlu olmamaları ya da bazı malzemelerin gerekli ve etkili olsalar bile yüksek maliyetli olmaları gibi etkenler, eğitim-öğretim sistemimizin ilerlemesinin önündeki engeller olarak ifade edilmektedir (Halis, 2002). Öte yandan teknolojinin hızla gelişmesi, bilgisayar teknolojisindeki gelişmelerin de önünü açarak yazılımların yüksek kaliteye ulaşmalarını sağlamaktadır. Öğrenciler gelişen bilgisayar yazılımlarına büyük bir ilgi ve merak ile yaklaşmaktadır. Ancak bahsi geçen yazılımların eğitim uygulamalarına dahil edilerek kullanılmasında eğitimcilerin öğrencilere kılavuz rolü üstlenerek yön gösterebilmesi için öncelikle bu yazılımların derin bir inceleme aşamasından geçirilip, öğrencilere uygun olup olmadıklarının değerlendirilmesi gerekmektedir (Yanpar, 2005).

Becta (2003) akıllı tahtaların eğitim ortamları olan sınıflardaki yaygın kullanım alanlarından bazılarını şöyle ifade etmiştir: “Akıllı tahtalarda kullanılan temel uygulamalar: öğretim ortamında web içerikli kaynaklar, genel kavramları açıklamaya yardımcı olan video gösterileri, öğrenci çalışmalarının sınıf ortamında sunumu, dijital not defterleri hazırlanması, etkili metin içerikleri, el yazısı alıştırılmaları ve daha sonra kullanım için notların kaydedilmesi”. Akıllı tahtaların çoklu ortam niteliklerine sahip oldukları göz önüne alındığında, eğitim- öğretim faaliyetlerini başarı ile tamamlamak

adına en çok uygunluk gösteren öğretim teknolojisi olarak belirlenmiş ve öğrencilerin bilişsel, duyuşsal ve zihinsel gelişim süreçlerine pozitif yönde katkı sunması ve onlara bu kapsamda pek çok fayda sağlayacak olması açısından büyük önem arz etmektedir. Öğrencilerin eğitim düzeyleri göz önünde bulundurulduğunda ortaöğretim kurumlarında eğitim gören öğrencilerin eğitimlerinde akıllı tahta kullanılmasıyla birlikte sunulan eğitimin kalıcı olmasının yanı sıra derslerde harcanan zamanın da etkin bir şekilde kullanımının sağlandığı söylenebilir. Bu yüzden, Avrupa ülkelerinin neredeyse tamamında ülkemizden çok daha uzun yıllar önce eğitim hayatına girmiş olan akıllı tahta teknolojisi bugün Avrupa ülkelerine kıyasla çok geç olmasına rağmen ülkemizde hızla gelişimini sürdürmeye devam etmektedir. Öğretmene sunduğu faydalar açısından bakıldığında eğitim teknolojisindeki bu gelişmeler; eğitimcilerin ders anlatımı amacıyla harcadıkları zamanlarından artırım yapmaları olacaktır. Grafik ve resimlerin çok daha fazla kaliteli olanlarına ulaşarak öğrencilerin kişisel gereksinimlerine daha büyük bir açıdan örnekler arz edebilecektir. Uygulamalı olarak verilen derslerde deney mekanizmaları düzenleyebilmek için zamanından büyük oranda tasarruf sağlayacak ve öğrencilerin uygulanan deneysel çalışmaları denemek istedikleri kadar yeniden deneyebilmelerini sağlayarak verilen eğitimin kalıcılığını sağlamayı başaracaktır (Koşar, 2005).

3.3. Akıllı Tahta Öğretim Stratejileri

3.3.1. Sunuş Yoluyla Öğretim Stratejisi

Ausubel'in gelişimini tamamladığı sunuş aracılığıyla öğretim tutumunun temel bilgilerin öğrencilere sunuş yöntemi uygulanarak verilmesi olmaktadır. Bu öğretim çeşidi kapsamında öğrenci sorunu çözmek için gereken uygun yöntemin bilincine varmayabilir. Öğretmen tarafından öğrencinin öğrenmesi gerekli kılınan kavram ve kurallar düzenlenir, şekillendirilir ve kademeli bir uygulama kullanılarak öğrenciye aktarmaktadır. Öğrenci de bu bilgileri kendi içinde düzenleyerek ve içselleştirerek anlamaya çalışır. Bu tarzda öğretilmesi planlanan konuların tümelden tikele doğru yönelmesi ile tüm dengelim metoduyla öğrencilerin maksimum seviyedeki bilgileri

kazanması hedeflenmektedir (Senemoğlu, 2007). Öte yandan konuların belirlenen adımlar çerçevesinde ilerlediği varsayıldığında, Bloom'un Tam Öğrenme Taksonomisine göre bilişsel, sezgisel ve devinimsel seviyede bilgilerin öğretilme aşamasında sunuş aracılığıyla öğretim politikası büyük oranda etkili olacak biçimde uygulanabilir. Akıllı tahtaların kullanıldığı sınıflarda, öğretmen tahtada konuyu anlatırken konuya dair bilgileri resim, not, şema ve grafikler aracılığıyla katkı sağlayarak öğrencilerin pek çok duyu organlarına seslenerek sunumunu gerçekleştirebilmenin yanı sıra onların bilgiyi daha iyi anlayıp içselleştirmelerini sağlamaktadır. Ayrıca her örnekten ya da dersten sonra öğrencilerinde katılımı gerçekleştirilerek hep birlikte genel değerlendirme tartışması yapılabilir ve bu değerlendirme neticesinde elde edilen kazanımlar akıllı tahtada düzenlenerek kaydının yapılabilmesi ile birlikte çıktısı da alınabilmektedir.

3.3.2. Buluş Yoluyla Öğretim Stratejisi

Buluş yoluyla öğrenme yaklaşımı Bruner tarafından geliştirilen bir diğer öğrenme metodu konumundadır. Bu metot çerçevesinde, öğretmen konuya dair örnekleri verdikten sonra öğrenciler de onlara sunulan bu örnekler arasında önceden kazandıkları bilgiler doğrultusunda bu örneklerdeki benzeşme ve farklılaşmaları tespit ederek, konunun oluşumunu, konunun kurallarını ve konuyla alakalı oluşturulan görüşler arasındaki belli başlı bağlantıları bilhassa yardım almadan bireysel olarak bulmaya çalışarak örnekler üzerinde çalışmasını sürdürmektedir. Tümevarım yöntem kullanılarak bilinen hususlardan yola çıkarak bilinmeyen hususlara ulaşmayı amaçlayan bu yaklaşım türünde öğrencilerin kavrayış seviyelerinin gerektirdiği bilgileri edinmesi hedeflenmektedir. Ayrıca öğrenci, öğrenme süreci boyunca aktif katılım sağlar ve süreç kapsamında öğrencinin çeşitli pekiştirme faktörleriyle güdülenmesi amaçlanmaktadır (Senemoğlu, 2007). Buluş yoluyla öğretim politikası akıllı tahta kullanımında sıkça karşılaşılan bir yöntem olmaktadır. Öğretmen tarafından öğrenci öğrenme süreci içerisine aktif bir şekilde dahil edilir. Öğrencinin yönlendirilmesi sağlanarak aranan cevabı kendi kendine bulması hedeflenir (Demirel, 2000). Öğretmenler akıllı tahtaları kullanarak; resim, grafik, videolar, müzik, ses gibi görsel ve duyuşsal içeriklerle

konuya dair ipuçlarını veya örnekleri öğrencilere sunarak onların konuyu merak etme derecelerini ve konuya olan alakalarını artırabilir ve verdiği işe yarar küçük bilgilerle başarıma arzularını kuvvetlendirebilir. Öğrenciler kendilerine sunulan örnekler içerisinde karşılıklı etki yaratan uygulamalar yaparak aralarındaki sebep-sonuç bağına kurarak ve kavrayarak neticeye varabilir. Bilhassa derslik içerisinde gösterilmesi olanaksız veya sakıncalı olan örnek vakaların sebep-sonuç bağı araştırılmak amacıyla derslikte öğrencilere sunulabilmektedir. Konu kapsamında düzenlenmiş ders uygulamalarının akıllı tahtayla birlikte kullanılarak sınıftaki öğrencilerin etkin katılımı sağlanmakla birlikte neticeye varılabilir. Akıllı tahta üzerinde öğrenciye ipucu niteliğinde karşılıklı sunulan suallere verdikleri cevaplar doğrultusunda, cevap doğru verilmiş ise pekiştirici öğeler verilerek ikinci aşamaya ulaşmaları, eğer cevap yanlış verilmiş ise ikaz edilerek ya da verilenler haricindeki diğer ipuçlarına yönlendirilmelerini sağlayacak dönütler sunularak doğru bilgiye varmaları amaçlanmaktadır. Ayrıca buluş aracılığıyla öğretimin ehemmiyet arz eden kısıtlılıklarından dolayı çok fazla zaman harcanması gereken bir süreç olması ve maliyeti yüksek olan fazla malzeme kullanımından kaynaklanan birtakım problemler de akıllı tahtalar sayesinde çözümlenebilecektir.

3.3.3. Araştırma ve İnceleme Öğretim Stratejisi

Öğrenci eğitimde karşılaştığı problemi araştırma-inceleme yoluyla anlamlandırır, sorunu gidermek adına kalıcı olmayan çözüm metotları bularak, bulduklarını uygulamaya koymak için optimum mütalaka toplama yöntemini kullanarak dataları bir araya getirir ve bu işlemin son aşamasında da bulduğu verileri inceleyip çözümlenerek neticeye varmaktadır. Öğrenci bu yaklaşım çerçevesine yalnızca çözümüne ulaştığı sorunun neticesiyle kısıtlı kalmayarak, gelecek süreçlerde de karşısına çıkabilecek sorunların çözümüne de farklı seçenekler üretebilmektedir (Bilen, 2002). Akıllı tahtalarda bulunan bir nitelik ise online kaynaklara diğer uygulamalarda çok daha çabuk ulaşabilmesi olmaktadır. Akıllı tahta kullanan öğretmen, öğrencilere bahsi geçen hususla alakalı online kaynaklara ulaşma yöntemleri hakkında kılavuz rolü üstlenmesinin yanı sıra öğrencilerin araştırma ve incelemelerinin gözlemleyerek bilgiye doğru bir şekilde ulaşmalarında yol gösterir. Bu süreçlerin ardından kazanılan bilgiler doğrultusunda daha

öncesinden geliştirilen kuramlar akıllı tahta ile sınıftaki tüm öğrencilerin yüksek katılımı sağlanarak denenebilir ve neticeler gelecek süreçlerde yeniden kullanabilmek için akıllı tahta uygulamasında kaydedilebilir ya da çıktısı alınarak öğrencilere sunulabilir.

3.3.4. İşbirlikli Öğretim Stratejisi

İşbirlikçi öğrenme yaklaşımı, az sayıda öğrencilerden küçük gruplar oluşturularak birlikte çalışmalarının sağlanması ile birlikte grup içerisinde birbirleri ile yardımlaşarak öğrenmelerini sağlama hedefinde olmaktadır. Öğrenciler birbirleriyle interaktif olarak çalışarak, gerekli görüldüğü takdirde öğretmen, öğrencilere yardımcı olmak adına çözüm yöntemleri bulunurken destek vermektedir (Açıkgöz, 2005). İşbirlikçi öğrenme yaklaşımı ile bireysel olarak sınıf içerisinde aktif olamayan öğrencilerin oluşturulan grupların içerisinde grup arkadaşları ile yardımlaşarak yükledikleri çalışma sürecinde aktif olarak katılımları sağlanmaktadır. Belirlenen konu ile ilgili küçük gruplara dağılan öğrencilerin birlikte ürettikleri ortak düşünceler akıllı tahta yardımı ile bir araya getirilerek toplanmakta ve her grubun ulaştığı veriler ya da örnek olarak aldıkları bir soruna dair ürettikleri çözüm yöntemlerinin neticeleri sınıftaki diğer arkadaşlarına sunulabilmektedir. Netice olarak grupların ayrı ayrı olarak ürettikleri çözüm yöntemlerine ya da buldukları verilere yönelik tüm sınıfın katılımı sağlanarak hep birlikte ortak bir karar alınmasının ardından, bulgular kayıt altına alınabilmektedir (Saban, 2009).

3.4. Akıllı Tahta Teknolojisinin Avantajları ve Dezavantajları

Araştırmalar neticesinde, akıllı tahtaların ders içerisinde kullanılmasının bazı avantajları şöyle sıralanmaktadır:

- Akıllı tahta kullanarak internet bağlantısı kurulabilir. Ders sürecinde gerekli görüldüğü takdirde internete bağlantısı gerçekleştirilerek gereksinim duyulan her bilgiye zamandan tasarruf edilerek ulaşılabilir (Olgun, 2012).

- Akıllı tahtalar ders esnasında öğrencilere pek çok görsel ve duymusal aktiviteler sunarak dikkatlerini toplamada yardımcı olmaktadır. Akıllı tahta ile sağlanan çoklu ders ortamı öğrencilerin değişik kavrayış durumlarına seslenmektedir. Bu kapsamda bilhassa

görsel zekaya daha yoğun olarak sahip olan öğrenciler, sunulan bilgileri kolayca içselleştirerek öğrenmeleri kolaylaşacaktır. Netice olarak, öğrenciler bireysel olarak ihtiyaç duydukları yeni bilgileri geliştirerek gündelik fiziksel sorunlarına çözüm bulabilirler (Emrem, 2014).

- Ders esnasında akıllı tahtalar üzerinde düzenlenen görsel şekillerin sınıf ortamına yansıtılması ile birlikte bilhassa somut olmayan kavramlar ve üç boyutlu kavramların öğrencilere aktarılmasında meydana gelen pek çok sorun ortadan kaldırılmaktadır. Öte yandan eğitimcinin yalın anlatım tekniği ile doğru olarak öğrencilere aktarmakta zorluk yaşadığı vakaları, eylemleri ve edimleri ders işleyişi içerisinde kullanılan akıllı tahtalar üzerinden zorlandığı hususlarla alakalı öğrencilere belgesel ve canlandırma izleterek öğrencilerin daha çabuk, verimli ve kaliteli bir öğrenme sürecinden geçmeleri beklenmektedir (Emrem, 2014).

- Öğretmenin akıllı tahta üzerinde, yaptığı çizimler, görseller ve bilgiler kolaylıkla kaydedilerek ileriki süreçlerde gereksinim duyulduğunda yeniden kullanıma hazır olmaktadır (Yorgancı ve Terzioğlu, 2013).

- Öğrencilerin ders ile ilgili var olan peşin hükümlerini ve korkularını gidermek amacıyla dikkatlerini toplayabilecek ve derse alaka duymalarına destek verecek bir takım araç ve gereçler vasıtasıyla öğrencilerin eğlenerek öğrenmeleri ve bu korkularını gidermeleri sağlanabilmektedir (Seyitoğlu, 2014).

- Akıllı tahtalar uygulamasının kullanımı ile öğrencilerin ders kitapları yanlarında olmadığı zamanlarda da akıllı tahtaya nakledilen kitap aracılığı ile öğrencilerin yanında kitapları olmasa bile aktif bir şekilde derse katılım sağlayabileceklerdir (Seyitoğlu, 2014).

- Akıllı tahtalar, derste canlandırma, video, belgesel izleme ve eğitsel oyunlar oynayabilme imkânları sunarak öğrencilerin eğlenerek öğrenmelerini sağlamaktadır. Özet olarak öğretmenler, öğrencilerin ders esnasında zamanlarını eğlenerek sıkılmadan geçirmelerini sağlayarak etkin ve verimli öğrenme ortamları yaratabilmektedirler (Seyitoğlu, 2014).

Araştırmalar neticesinde, akıllı tahtaların ders içerisinde bazı dezavantajları da şoye sıralanmaktadır:

- Eğer sınıf ortamında akıllı tahta kullanımıyla ğrenci odaklı bir eğitim ortamı oluşturulmazsa ğretmen odaklı bir ders ortamı oluşmuş olacaktır. Bunun neticesinde, ders işleyici sırasında öğrencilerin merkezde olmaması öğrencilerin derse olan alakasını azaltmaktadır (Türel, 2012).

- Ders işleyişi anında meydana gelen birtakım teknik sorunlara öğretmenler müdahale edemedikleri için böyle bir durum sınıf ortamında zaman kaybına yol açmaktadır (Türel, 2012).

- Öğrenciler tarafından akıllı tahta kullanımı ile alakalı ifade edilen sorunlardan biri eğitimcinin kullandığı akıllı tahtanın hangi niteliklere sahip olduğunu eksiksiz olarak bilmediği için bu tahtaları doğru bir biçimde kullanamaması olmaktadır (Olgun, 2012).

- Ders akıllı tahta üzerinden yürütüldüğü zaman öğrenciler dersle alakalı not alınması gereken bilgileri defterlerine yazmamaları neticesinde not tutamayan bu öğrencilerde motivasyonun azaldığı belirlenmiştir (Yıldızhan, 2013).

- Akıllı tahta uygulaması ile öğretmenin ders anlatma süresi daha çabuk olmaktadır. Fakat bu hızlı anlatıma ayak uyduramayan bazı öğrenciler ders konularını anlamakta zorluk çekmekte ya da anlatılan konuyu anlamadan yeni konulara geçmektedirler (Yıldızhan, 2013).

Akıllı tahta kullanımının avantajları ile ilgili bir çok çalışma yapılmıştır. Yapılan çalışmaların sonuçları aşağıda sıralanmaktadır.

Beeland (2002) araştırmalarında ders esnasında akıllı tahta kullanmanın öğrencilerin derse katılımı üzerinde etkisi olup olmadığı konusu üzerine yoğunlaşmıştır. Bilhassa bilinçli olarak akıllı tahta ile işlenen derslerde, bu uygulamanın öğrencilerin derse

katılımını ne yönde etkilediği konusunu araştırmıştır. Araştırma neticesinde akıllı tahta kullanmanın ders sürecinde öğrencilerin normal tahtalara kıyasla derse katılımının yükseldiği tespit edilmiştir. Öte yandan Beeland tarafından yapılan incelemeler neticesinde akıllı tahtanın nasıl kullanıldığının da öğrencinin derse katılımını büyük oranda etkilediği saptanmıştır. Bunların yanı sıra ders işleyişi esnasında öğretmenleri tarafından akıllı tahtayı bireysel olarak kullanmalarına onay verilen öğrencilerin derse katılımlarının, akıllı tahtayı bireysel olarak kullanmalarına onay verilmeyen öğrencilerden büyük ölçüde fazla olduğu tespit edilmiştir.

Çömek (2003) "Isı ve Isının Maddedeki Yolculuğu" konusunun Fen Bilgisi dersinde bilgisayar katkısı içeren öğretim araç-gereçleri ile anlatılmasını öğrencilerin başarı performanslarına nasıl etki ettiğini inceleyen çalışmasında "Isı ve Isının Maddedeki Yolculuğu" konuları bilgisayar aracılığıyla desteklenen öğretim ekipmanları ile desteklenerek anlatılması sağlanmıştır. Bu çalışma sonucunda, deney grubunda bulunup bilgisayar destekli işlenen konuyu dinleyen öğrencilerin kontrol grubundaki diğer öğrencilere göre daha üstün bir başarı performansı sergiledikleri neticesine varılmıştır.

Tataroğlu (2009) akıllı tahta kullanımının Matematik dersinin öğretiminde; 10. Sınıfta eğitim gören öğrencilerinin bilimsel başarı performanslarını tespit etmek amacıyla yürütülen çalışmasını 124 öğrenci aracılığıyla yapmıştır. Bu çalışma kapsamında, incelemeye dahil edilen öğrencilerin matematik dersi doğrultusunda gösterdikleri başarı performanslarında büyük ölçüde bir fark saptanamamıştır. Fakat öğrencilerin davranış seviyelerinin deney grubunda büyük farklılıklar yarattığı saptanmıştır.

Warwick, Mercer, Kershner, Staarman (2010) öğrencilerin akıllı tahtayı fen bilgisi aktivitelerinde ne şekillerde kullandıklarını araştıran bir çalışma yürütmüşlerdir. Araştırma kapsamında video kayıtları uygulanarak fen bilgisi dersi izlenmiştir. Araştırmada fen bilgisi ders aktiviteleri içerisinde öğrencilerin sergiledikleri davranışlar gözlemlenerek incelenmiştir. Akıllı tahta üzerinde yapılan aktivitelerin, öğrencilerin ders işleyişine katılımlarına öncülük edeceği, onlara kılavuzluk edeceği, öğretmenin bu aktivitede amaçlamakta olduğu husus ile ilişki kurmalarını ve beklenen amaca yönelik bir tutum sergilemelerini sağlayacağı neticesine varılmıştır.

Zengin, Kırılmazkaya ve Keçeci (2011) ilköğretim düzeyindeki öğrencilerinin fen ve teknoloji dersinde akıllı tahta kullanımının performanslarına ve davranışlarına ne ölçüde etki ettiğinin araştırıldığı çalışma kapsamında, nitel ve sayılar mutalar ile pek çok çözümlenmenin elde edilmesi sağlanmıştır. Araştırma neticesinde, akıllı tahtanın sınıflarda kullanılmasının öğrencin başarısını olumlu yönde etkileyerek başarıyı arttırdığı tespit edilmiştir. Öte yandan öğrencilerin Fen ve Teknoloji dersine dair tutum ve davranışlarının da pozitif yönde etkilediği saptanmıştır.

Demir, Öztürk ve Dökme (2011) interaktif beyaz tahta kullanılarak işlenen fen ve teknoloji dersine yönelik 6. Sınıfta eğitim gören öğrencilerin düşüncelerini ve davranışlarını tespit etmeyi amaç olarak belirlenmiştir. Bu amaç kapsamında, 51 kız ve 59 erkek öğrenci ile teknoloji davranış ölçeği ve öğrencilerin ne düşündüklerini belirlemek adına aralarında bir açık uçlu sorunun da bulunduğu konuya dair pek çok soru içeren görüşme gerçekleştirilmiştir. Bu kapsamda elde edilen mutalar doğrultusunda interaktif beyaz tahta kullanımının öğrenciler üzerinde pozitif bir etki bıraktığı, güdülemelerini artırdığı, görselliği yükselttiği ve konuyu kavramalarını olumlu yönde desteklediği öğrenciler tarafından ifade edilmiştir.

Sünkür, Şamlı ve Arabacı (2011), öğrencilerin akıllı tahta kullanımından, akıllı tahta aracılığı ile öğrenmekten, akıllı tahta ile anlatılan konulardan diğer tahtalara kıyasla daha çok eğlendiklerini, akıllı tahta kullanımının derse daha fazla yoğunlaşmalarına destek verdiği, daha hızlı öğrenebildiklerini ve akıllı tahta aracılığıyla öğrenmenin daha kolay ve hızlı olduğu görüşünde oldukları sonucuna ulaşmışlardır. Bu sebeple akıllı tahta kullanıcıları olarak eğitimcilere teknolojik ve pedagojik eğitim sunulmasının gerçekleştirilmesi, öğrencilere de akıllı tahta kullanımı hususunda teknik ve teknolojik açıdan eğitim sağlanması tavsiye edilmiştir.

Akbaş ve Pektaş (2011) Fen ve Teknoloji laboratuvarı dersi kapsamında üniversitede öğretim gören bireylerin elektrik konusunda akıllı tahta kullanımının bilimsel edinimlerini ne ölçüde etki ettiğinin araştırılması yapılmıştır. Araştırma sürecinde Ön-test ve son-test denetim ekipli deneysel olarak kategorize edilebilecek bir çalışma yapılmıştır. Gerçekleştirilen uygulama neticesinde deney ekibinde bulunan öğrencilerin,

akıllı tahtada gösterilen benzetimlerin ve görsel olarak uygulanan deneylerin gerçek deneylere kıyasla daha fazla öğretici nitelikte olduğu ve öğretilmesi amaçlanan konuyu daha iyi kavramalarını sağladığı tespit edilmiştir.

Singh ve Mohammed (2012) "Malezya' da Fen Öğretimi ve Öğrenimi için interaktif Beyaz Tahta Kullanımı Hakkındaki 2. Kademe Öğrencilerinin Bakış Açılıarı" isimli çalışması kapsamında akıllı tahta kullanımının fen bilgisi dersi öğretimi ve öğrenilmesi hususunda öğrencilerin görüşlerinin tespit edilmesinin amaçlandığı araştırma çalışmasında, öğrencilerin sınıf ortamında interaktif beyaz tahta ile aralarında oluşan etkileşimi saptamak amacıyla nitel muta toplama vasıtası olan odak grup görüşmesi metodu uygulanmıştır. Araştırma sona erdiğinde ders esnasında interaktif beyaz tahta kullanımının öğrencilerin motivasyonlarını artırdığını belirtmiştir. Öte yandan interaktif beyaz tahtanın etkili ve verimli kullanılmasının da sınıf içerisinde oluşan etkileşimi yükselttiği neticesine varılmıştır.

Tiryaki ve Açıkalın (2012) "Fen ve Teknoloji Öğretmenlerinin Derslerinde Akıllı Tahta Kullanımına Yönelik Görüşleri" isimli araştırma çalışmasında Fen ve Teknoloji eğitimcilerinin akıllı tahtayı derslerinde neden kullanmayı tercih ettiklerini ve akıllı tahta kullanımında hangi zorluklarla karşı karşıya kaldıklarını tespit etmek amacıyla yapılan çalışma kapsamında on öğretmen ile yarı yapılandırılmış görüşme tekniği kullanılarak yürütülmüştür. Araştırma neticesinde araştırmaya dahil olan öğretmenlerin tamamının bu akıllı tahtaları ders işleyişinde kullanmalarının başlıca nedeni olarak konuya yönelik görselleri öğrencilere aktarmak olduğu tespit edilmiştir.

Tercan (2012) Fen ve Teknoloji dersinde akıllı tahta kullanmanın öğrencilerin performans, davranış ve motivasyonuna ne ölçüde etki ettiğini saptamak amacıyla yürütülen çalışma neticesinde Fen ve Teknoloji dersinin akıllı tahta kullanılarak işlenmesinin öğrencilerin derse yönelik davranışlarını ve başarılarını pozitif yönde etkilediği tespit edilmiştir.

4. Yöntem

Bu bölümde araştırmanın yöntemi, evren ve örnekleme, veri toplama araçları, verilerin toplanması, kullanılan istatistiksel işlemler incelenmiştir.

Bu araştırma, akıllı tahta uygulamalarının, öğrencilerin beden eğitimi ve spor dersine olan tutumlarına ilişkin görüşlerinin ele alındığı eylem araştırması metodolojisi kullanılan bir çalışmadır.

Eylem araştırmalarının doğasında, çalışılan ortam ya da konuyu derinlemesine anlama çabasının yanında, problemlere çözüm üretme ve bir değişim ortaya koyma hedefi vardır (Fraenkel, Wallen ve Hyun, 2012; Patton, 2002).

4.1. Evren ve Örneklem

Araştırmanın evrenini 2016–2017 Eğitim-Öğretim yılında Yozgat ili merkez ve Kadışehri ilçesindeki 986 lise öğrencisi oluşturmaktadır. Bu okulların tamamının sınıflarında akıllı tahta mevcuttur. Araştırmada kullanılan ölçek, akıllı tahta ile eğitim almadan önce ve aldıktan sonra öğrenci kitlesinden alınan örneklem gruplarına uygulanmıştır.

Akıllı tahta ile beden eğitimi dersini almadan önce öğrenci grubuna yapılan uygulama Test 1, akıllı tahta ile beden eğitimi dersini aldıktan sonra aynı öğrenci grubuna yapılan uygulama Test 2 olarak adlandırılmıştır.

4.2. Veri Toplama ve Analiz

Araştırmanın planlama süreci Ekim 2016 yılında başlamıştır. Araştırmanın literatür taramasına şubat 2017'de başlanmıştır. Daha sonra uygulamanın yapılacağı okula, uygulamanın yapılacağı konu alanına, uygulamanın süresine, uygulanacak veri toplama

araçlarına ve yöntemlerine karar verilmiştir. Nisan-Mayıs 2017 tarihinde uygulama yapılmıştır.

Anket altı bölümden oluşmaktadır. İlk bölüm, katılımcıya kişisel ve demografik bilgilerin sorulduğu maddelerden oluşmaktadır. Anketin ikinci bölümü öğrencilerin dersin içeriği hakkındaki görüşlerini irdeleyen on sorudan, üçüncü bölümü öğrencilerin beden eğitimi dersinin fiziki ortamının yeterliliği hakkındaki görüşleri hakkındaki dört sorudan, dördüncü bölümü öğrencilerin beden eğitimi öğretmeninden memnuniyet düzeyi ve öğretmene ilişkin görüşleri hakkında bilgi edinmeyi amaçlayan on sorudan, beşinci bölümü öğrencilerin beden eğitimi dersine verdikleri önemi belirleyici görüşlerini soran on bir sorudan, son bölüm ise öğrencilerin akıllı tahta ile işlenen beden eğitimi dersine verdikleri önemi belirleyici görüşlerini soran on bir sorudan oluşmaktadır.

Anketin Test 2 aşamasında uygulanması sırasında yalnızca son bölümde yer alan ve öğrencilerin akıllı tahta ile işlenen beden eğitimi dersine verdikleri önemi belirleyici görüşlerini soran on bir maddenin soru cümlecikleri duruma uygun olarak değiştirilmiştir. Örneğin Test 1 aşamasında “Akıllı tahta kullanıldığında derse daha fazla katılabileceğimi düşünüyorum” biçiminde yer alan soru, Test 2 aşamasında “Akıllı tahta kullanıldığında derse katılım düzeyim arttı” biçiminde değiştirilmiştir.

Anketin iki ila altıncı bölümlerini oluşturan soru maddeleri için beş derecelendirmeli likert tipi ölçek kullanılmıştır. Katılımcıdan bu bölümlerde yer alan ifadelerin kapsadığı tutum ögesine katılma/katılmama derecesini belirtmesi amacıyla “*Kesinlikle Katılmıyorum*”, “*Katılmıyorum*”, “*Kararsızım*”, “*Katılıyorum*” ve “*Tamamen Katılıyorum*” şıklarından birini seçmesi istenmiştir.

Çalışmanın değerlendirmesi aşamasında SPSS 21.0 (Statistical Package for Social Sciences) programı kullanılmıştır. Çalışmada elde edilen anket bilgileri uygun bir şekilde sayısallaştırılarak bilgisayar ortamına girilmiş, likert tipi sorular için kodlama

“1.Kesinlikle Katılmıyorum”, “2.Katılmıyorum”, “3.Kararsızım”, “4.Katılıyorum”, “5.Tamamen Katılıyorum” biçiminde yapılmıştır.

İlgili tablolarda likert tipi sorularda elde edilen ortalamaların sınıflandırılması için aralık sayısının beşe bölünmesiyle kesinlikle katılmıyorum (1.00-1.80), katılmıyorum (1.81-2.60), kararsızım (2.61-3.40), katılıyorum (3.41-4.20), tamamen katılıyorum (4.421-5.00) aralıkları belirlenmiştir. (Tavşancıl, 2002). Dolayısıyla yine bu tablolarda yükselen ortalama tamamen katılıyorum ifadesine, düşen ortalama ise kesinlikle katılmıyorum ifadesine yaklaşacağı açıktır.

Analiz safhasında ölçeklerdeki maddelere ilişkin ortalama, standart sapma, frekans ve yüzde değerleri veri dağılımını betimlemek amacıyla kullanılmıştır. Verilerin normal dağılıma uymadığı Shapiro-Wilks testi ile tespit edildiğinden, çıkarımsal istatistik yöntemlerinden ise Mann-Whitney U ve Kruskall Wallis testleri kullanılmıştır. Gerekli yerlerde anlamlılık düzeyi 0.05 olarak alınmıştır.

Anketin uygulanması aşamasına geçmeden önce gerekli tüm resmi izinler alınmış, uygulama yöntemi olarak yüz yüze görüşme tekniği seçilmiştir.

5. Bulgular

Araştırmanın Test 1 safhasında, akıllı tahta ile beden eğitimi dersi almamış öğrenci kitlesinden rasgele seçilen 459’u kız (%46.6), 527’si erkek (%53.4) olmak üzere toplam 986 öğrenci ile görüşülerek ölçek uygulanmıştır. Test 2 safhasında ise akıllı tahta ile ders işlemiş kitleden 374’ü kız (%40.2), 557’si erkek (%59.8) toplam 931 öğrenci rastgele seçilmiş ve aynı ölçek uygulanmıştır. Tablo 1’de katılımcı öğrencilerin cinsiyetlerine ve sınıflarına göre dağılımı görülmektedir.

Tablo 1 Katılımcıların sınıflarına ve cinsiyete göre dağılımları.

	Test 1				Test 2			
	Kadın		Erkek		Kadın		Erkek	
9 Sınıf	106	23.1%	143	27.1%	147	39.3%	287	51.5%
10 Sınıf	142	30.9%	156	29.6%	94	25.1%	131	23.5%
11 Sınıf	144	31.4%	164	31.1%	92	24.6%	104	18.7%
12 Sınıf	67	14.6%	64	12.1%	41	11.0%	35	6.3%
Toplam	459	46.6%	527	53.4%	374	40.2%	557	59.8%
	986				931			

Hem Test 1’de hem de Test 2’de katılımcı öğrencilerin büyük çoğunluğu baba mesleğini çiftçi olarak belirlemiştir (Tablo 2). Bu durum evren olarak belirlenen Yozgat bölgesinin sosyo-ekonomik durumu hakkındaki TÜİK verileri ile örtüşmektedir.

Tablo 2 Katılımcıların babasının mesleği sorusuna verdikleri yanıtların dağılımı.

	Babanızın mesleği?											
	İşçi		Çiftçi		Memur		Serbest Meslek		Çalışmıyor		Emekli	
Test 1	179	18.2%	451	45.7%	143	14.5%	152	15.4%	24	2.4%	37	3.8%
Test 2	142	15.3%	363	39.0%	146	15.7%	214	23.0%	23	2.5%	43	4.6%

Baba mesleğine benzer durum anne mesleğinde de görülmektedir. Hem Test 1’de hem de Test 2’de katılımcı öğrencilerin büyük çoğunluğu anne mesleğini çiftçi olarak belirlemiştir (Tablo 3). Örneklem grubunda çalışan anne grubunun %97-%98’lik bir paya sahip olması ise dikkat çekicidir.

Tablo 3 Katılımcıların annenizin mesleği sorusuna verdikleri yanıtların dağılımı.

	Annenizin mesleği?											
	İşçi		Çiftçi		Memur		Serbest Meslek		Çalışmıyor		Emekli	
Test 1	45	4.6%	851	86.3%	49	5.0%	20	2.0%	18	1.8%	3	.3%
Test 2	49	5.3%	716	76.9%	100	10.7%	30	3.2%	25	2.7%	11	1.2%

Katılımcıların ebeveynlerinin eğitim durumlarının irdelendiği sorulara alınan yanıtlara, göre anne ve baba eğitim durumu büyük oranda okur-yazar ya da ilkokul mezunu düzeyinde gözlenmiştir (Tablo 4 ve Tablo 5).

Tablo 4 Katılımcıların babanızın eğitim durumu sorusuna verdikleri yanıtların dağılımı.

	Babanızın eğitim durumu?									
	Okur-yazar değil		Okur yazar veya ilkokul mezunu		Ortaokul mezunu		Lise veya dengi okul mezunu		Üniversite mezunu	
Test 1	71	7.2%	462	46.9%	207	21.0%	162	16.4%	84	8.5%
Test 2	68	7.3%	368	39.5%	195	20.9%	169	18.2%	131	14.1%

Babası üniversite mezunu olan öğrencilerin oranı Test 1 ve Test 2 ‘de sırasıyla %8.5 ve %14.1 olarak gözlenirken, bu oranlar anneler için daha düşük (%4.6 ve %9.3) gözlenmiştir. Bununla beraber okur yazar olmayan ebeveyn oranında babalar %7 civarında gözlenirken, annesi okur yazar olmayan öğrenci oranının %20 civarında olduğu gözlenmiştir. Gelecek nesillerde olumlu yönde değişmesi beklenen durum, söz konusu ebeveynlerin yaş gurubu için şaşırtıcı bulunmamıştır.

Tablo 5 Katılımcıların annenizin eğitim durumu sorusuna verdikleri yanıtların dağılımı.

	Annenizin eğitim durumu?									
	Okur-yazar değil		Okur-yazar yada ilkokul mezunu		Ortaokul mezunu		Lise veya dengi okul mezunu		Üniversite mezunu	
Test 1	200	20.3%	490	49.7%	188	19.1%	63	6.4%	45	4.6%
Test 2	178	19.1%	362	38.9%	176	18.9%	128	13.7%	87	9.3%

Öğrencilerin cinsiyetlerine göre, beden eğitimi dersini yürüten öğretmenin cinsiyet dağılımı Tablo 6’da görülmektedir. Buna göre Test 1’e katılan öğrencilerin 715’inin beden eğitim öğretmenleri erkek (%72.5), 271’inin kadın (%27.5), Test 2’ye katılan öğrencilerin 709’unun öğretmenleri erkek (%76.2), 222’sinin kadın (%23.8) olduğu gözlenmiştir.

Tablo 6 Katılımcıların beden eğitimi öğretmeninizin cinsiyeti sorusuna verdikleri yanıtların cinsiyetlerine göre dağılımları.

	Beden eğitimi öğretmeninizin cinsiyeti?							
	Test 1				Test 2			
	Erkek		Kadın		Erkek		Kadın	
Kadın	357	77.8%	102	22.2%	268	71.7%	106	28.3%
Erkek	358	67.9%	169	32.1%	441	79.2%	116	20.8%
Toplam	715	72.5%	271	27.5%	709	76.2%	222	23.8%

Katılımcı öğrencilerden Test 1’de 90 tanesi (%9.1), Test 2’de ise 114 tanesi (%12.2) spor yapmasına engel bir rahatsızlığı olduğu yönünde cevap vermişlerdir (Tablo 7). Anketlerin uygulanması sırasında öğrencilerin bu rahatsızlıklarının genelde solunum fonksiyon bozukluğu olduğu gözlenmiştir.

Tablo 7 Katılımcıların spor yapmanıza engel herhangi bir rahatsızlığınız var mı sorusuna verdikleri yanıtların cinsiyetlerine göre dağılımları.

	Spor yapmanıza engel herhangi bir rahatsızlığınız var mı?							
	Test 1				Test 2			
	Evet		Hayır		Evet		Hayır	
Kadın	40	8.7%	419	91.3%	40	10.7%	334	89.3%
Erkek	50	9.5%	477	90.5%	74	13.3%	483	86.7%
Toplam	90	9.1%	896	90.9%	114	12.2%	817	87.8%

Öğrencilerin beden eğitimi öğretmenlerinin özelliklerinden etkilenip etkilenmediklerini sorgulayan maddeye verilen yanıtlar Test 1’de %61.4, Test 2’de %52.8 oranında evet olarak gözlenmiştir (Tablo 8).

Tablo 8 Katılımcıları beden eğitimi öğretmeninizin özellikleri derse katılımınızı etkiliyor mu sorusuna verdikleri yanıtların cinsiyetlerine göre dağılımları.

		Beden eğitimi öğretmeninizin özellikleri b.e. dersine katılımınızı etkiliyor mu?			
		Evet		Hayır	
Test 1	Kadın	295	48.8%	164	43.0%
	Erkek	310	51.2%	217	57.0%
	Toplam	605	61.4%	381	38.6%
Test 2	Kadın	189	38.4%	185	42.1%
	Erkek	303	61.6%	254	57.9%
	Toplam	492	52.8%	439	47.2%

5.1. Dersin İçeriği Hakkındaki Görüşler

Dersin içeriği hakkındaki sorulara verilen yanıtlara ilişkin yüzde frekanslar, Test 1 ve Test 2 için Tablo 9’ de görülmektedir. Bu bölümdeki tüm alt ölçek maddelerine en yüksek katılım düzeyi, hem Test 1’de hem de Test 2’de “Tamamen Katılıyorum” olarak gözlenmiştir. “Beden eğitimi ders saatinin az olduğunu düşünüyorum” ve “Beden eğitimi dersinde zaman çok çabuk geçiyor” maddelerinde %50’nin üzerinde “Tamamen Katılıyorum” cevabı alınmıştır. “Beden eğitimi dersinde sürekli aynı etkinlikleri yapıyoruz” maddesine en yüksek oranda katılım yine “Tamamen Katılıyorum” olarak gözlenmesine rağmen, cevaplar her iki testte de “Kesinlikle Katılmıyorum” ile “Tamamen Katılıyorum” arasındaki cevaplarda yakın oranlarda dağılmıştır.

Tablo 9 Katılımcıların dersin içeriği hakkındaki görüşleri.

	Kesinlikle Katılmıyorum		Katılmıyorum		Kararsızım		Katılıyorum		Tamamen Katılıyorum	
	Test 1	Test 2	Test 1	Test 2	Test 1	Test 2	Test 1	Test 2	Test 1	Test 2
Beden eğitimi ders saatinin az olduğunu düşünüyorum	5.4%	3.4%	5.4%	5.0%	10.8%	11.3%	21.6%	21.3%	56.9%	59.0%
Beden eğitimi dersinin ilk saatlerde olmasını istemiyorum	11.9%	7.0%	10.4%	7.6%	17.1%	12.5%	23.3%	24.8%	37.2%	48.1%
Beden eğitimi dersinde öğrendiklerimin hayatta işlerimi kolaylaştıracağını düşünüyorum	3.1%	2.7%	4.6%	3.7%	16.4%	16.4%	28.4%	34.0%	47.5%	43.2%
Beden eğitimi dersi kondisyonumun gelişmesine yardımcı oldu	4.6%	2.6%	6.4%	5.4%	11.8%	13.2%	26.3%	30.9%	51.0%	47.9%
Beden eğitimi dersinde bahçede olmadığım zaman çok üzülüyorum	8.1%	6.8%	9.4%	7.8%	18.8%	14.2%	20.5%	25.1%	43.2%	46.1%
Beden eğitimi dersinde zaman çok çabuk geçiyor	5.5%	3.8%	5.8%	3.2%	11.7%	11.0%	25.6%	28.6%	51.5%	53.5%
Beden eğitimi dersi kendimi en rahat hissettiğim derstir	6.9%	5.6%	8.4%	5.7%	15.1%	15.7%	24.5%	25.9%	45.0%	47.2%
Beden eğitimi dersinde sürekli aynı etkinlikleri yapıyoruz	18.8%	20.1%	22.1%	15.1%	16.2%	16.4%	18.8%	22.1%	24.1%	26.2%
Beden eğitimi dersinde sınav kaygısını unutuyorum	10.0%	7.3%	13.9%	9.3%	18.0%	15.1%	21.7%	24.0%	36.4%	44.3%
Beden eğitimi dersinin çok gerekli olduğunu düşünüyorum	7.6%	5.9%	7.1%	5.8%	14.3%	12.4%	22.3%	24.0%	48.7%	52.0%

Test 1’de dersin içeriği hakkındaki sorulara kadın ve erkek katılımcıların cevapları karşılaştırıldığında (Tablo 10), yalnızca “Beden eğitimi dersi kondisyonumun gelişmesine yardımcı oldu” ve “Beden eğitimi dersinin çok gerekli olduğunu düşünüyorum” maddelerine verilen ortalama yanıt ortalamaları arasında önemli bir farka rastlanamamıştır ($p>0.05$). Bu iki maddeye ortalama katılım düzeyi hem erkeklerde hem de kadınlarda “Katılıyorum” olarak tespit edilmiştir. Alt ölçeğin diğer tüm maddelerinde erkeklerin katılım ortalaması kadınlardan, istatistiksel olarak önemli derecede yüksektir ($p<0.05$). Bu alt ölçek maddelerine ortalama katılım düzeyi kadınlarda ve erkeklerde en düşük “Beden eğitimi dersinde sürekli aynı etkinlikleri yapıyoruz” maddesinde “Kararsızım” olarak gözlenmiştir. Diğer tüm yanıt ortalamaları “Katılıyorum” ya da “Tamamen Katılıyorum” olarak gözlenmiştir.

Tablo 10 Dersin içeriği hakkındaki görüşlerin cinsiyetlere göre karşılaştırılması (Test 1).

Test 1	Kadın			Erkek			Mann-Whitney U	
	Ortalama		s.s.	Ortalama		s.s.	Z	p
Beden eğitimi ders saatinin az olduğunu düşünüyorum	4.0	Katılıyor	1.3	4.4	Tam.Katılıyor	1.0	-6.01	0.00
Beden eğitimi dersinin ilk saatlerde olmasını istemiyorum	3.5	Katılıyor	1.4	3.7	Katılıyor	1.4	-2.23	0.03
Beden eğitimi dersinde öğrendiklerimin hayatta işlerimi kolaylaştıracağını düşünüyorum	4.0	Katılıyor	1.0	4.2	Tam.Katılıyor	1.0	-3.58	0.00
Beden eğitimi dersi kondisyonumun gelişmesine yardımcı oldu	4.1	Katılıyor	1.1	4.1	Katılıyor	1.2	-1.45	0.15
Beden eğitimi dersinde bahçede olmadığım zaman çok üzülüyorum	3.7	Katılıyor	1.3	3.9	Katılıyor	1.3	-3.51	0.00
Beden eğitimi dersinde zaman çok çabuk geçiyor	4.0	Katılıyor	1.2	4.2	Katılıyor	1.1	-2.33	0.02
Beden eğitimi dersi kendimi en rahat hissettiğim derstir	3.7	Katılıyor	1.3	4.1	Katılıyor	1.2	-3.87	0.00
Beden eğitimi dersinde sürekli aynı etkinlikleri yapıyoruz	2.9	Kararsız	1.4	3.2	Kararsız	1.5	-2.97	0.00
Beden eğitimi dersinde sınav kaygısını unutuyorum	3.5	Katılıyor	1.4	3.7	Katılıyor	1.3	-2.00	0.05
Beden eğitimi dersinin çok gerekli olduğunu düşünüyorum	3.9	Katılıyor	1.3	4.0	Katılıyor	1.3	-1.25	0.21

Tablo 11’de dersin içeriği hakkındaki sorulara kadın ve erkek katılımcıların ortalama cevapları görülmektedir. Test 1’de olduğu gibi en düşük katılım ortalaması “Beden eğitimi dersinde sürekli aynı etkinlikleri yapıyoruz” maddesinde “Kararsızım” olarak gözlenmiştir. Bu maddede erkeklerin katılım ortalaması kadınlardan istatistiksel olarak anlamlı derecede düşüktür ($p < 0.05$). Diğer maddelere katılım ortalaması her iki cinsiyette de “Katılıyorum” veya “Tamamen Katılıyorum” olarak gözlenmiştir. “Beden eğitimi dersinde öğrendiklerimin hayatta işlerimi kolaylaştıracağını düşünüyorum” maddesine katılım ortalaması erkeklerde kadınlardan yüksek olması rağmen, gözlenen bu farklılık istatistiksel olarak anlamsızdır ($p > 0.05$). Diğer tüm maddelerde erkeklerin yanıt ortalaması kadınlardan önemli derecede yüksektir ($p < 0.05$).

Dersin içeriği hakkındaki sorulara alınan yanıt ortalamalarının Test 1 ve Test 2’de karşılaştırılması Tablo 12’de görülmektedir. “Beden eğitimi dersinin ilk saatlerde olmasını istemiyorum”, “Beden eğitimi dersinde bahçede olmadığım zaman çok

üzülüyorum”, “Beden eğitimi dersinde sınav kaygısını unutuyorum” ve “Beden eğitimi dersinin çok gerekli olduğunu düşünüyorum” maddelerine verilen yanıt ortalamaları her iki testte de “Katılıyorum” olarak gözlenmiş, ancak 2.testte önemli derecede yükselmiştir ($p<0.05$). Diğer maddelere verilen yanıt ortalamalarında gözlenen değişiklikler istatistiksel açıdan önemsizdir ($p>0.05$).

Tablo 11 Dersin içeriği hakkındaki görüşlerin cinsiyetlere göre karşılaştırılması (Test 2)

Test 2	Kadın			Erkek			Mann-Whitney U	
	Ortalama	s.s.		Ortalama	s.s.	Z	p	
Beden eğitimi ders saatinin az olduğunu düşünüyorum	4.0	Katılıyor	1.2	4.4	Tam.Katılıyor	0.9	-4.90	0.00
Beden eğitimi dersinin ilk saatlerde olmasını istemiyorum	3.9	Katılıyor	1.3	4.1	Katılıyor	1.2	-2.41	0.02
Beden eğitimi dersinde öğrendiklerimin hayatta işlerimi kolaylaştıracağını düşünüyorum	4.0	Katılıyor	1.1	4.2	Katılıyor	0.9	-1.88	0.06
Beden eğitimi dersi kondisyonumun gelişmesine yardımcı oldu	4.1	Katılıyor	1.0	4.2	Tam.Katılıyor	1.0	-2.33	0.02
Beden eğitimi dersinde bahçede olmadığım zaman çok üzülüyorum	3.8	Katılıyor	1.3	4.1	Katılıyor	1.2	-3.42	0.00
Beden eğitimi dersinde zaman çok çabuk geçiyor	4.1	Katılıyor	1.1	4.3	Tam.Katılıyor	0.9	-3.10	0.00
Beden eğitimi dersi kendimi en rahat hissettiğim derstir	3.9	Katılıyor	1.2	4.1	Katılıyor	1.1	-3.52	0.00
Beden eğitimi dersinde sürekli aynı etkinlikleri yapıyoruz	3.3	Kararsız	1.4	3.1	Kararsız	1.5	-2.45	0.01
Beden eğitimi dersinde sınav kaygısını unutuyorum	3.6	Katılıyor	1.3	4.0	Katılıyor	1.2	-4.86	0.00
Beden eğitimi dersinin çok gerekli olduğunu düşünüyorum	3.9	Katılıyor	1.2	4.2	Tam.Katılıyor	1.1	-4.76	0.00

Tablo 12 Dersin içeriği hakkındaki görüşlerin Test 1 ve Test 2'de karşılaştırılması.

	Test 1		Test 2		Mann-Whitney U			
	Ortalama	s.s.	Ortalama	s.s.	Z	p		
Beden eğitimi ders saatinin az olduğunu düşünüyorum	4.2	Katılıyor	1.2	4.3	Tam.Katılıyor	1.1	-1.17	0.24
Beden eğitimi dersinin ilk saatlerde olmasını istemiyorum	3.6	Katılıyor	1.4	4.0	Katılıyor	1.2	-5.91	0.00
Beden eğitimi dersinde öğrendiklerimin hayatta işlerimi kolaylaştıracağını düşünüyorum	4.1	Katılıyor	1.0	4.1	Katılıyor	1.0	-0.94	0.35
Beden eğitimi dersi kondisyonumun gelişmesine yardımcı oldu	4.1	Katılıyor	1.1	4.2	Katılıyor	1.0	-0.43	0.67
Beden eğitimi dersinde bahçede olmadığım zaman çok üzülüyorum	3.8	Katılıyor	1.3	4.0	Katılıyor	1.2	-2.34	0.02
Beden eğitimi dersinde zaman çok çabuk geçiyor	4.1	Katılıyor	1.2	4.2	Tam.Katılıyor	1.0	-1.79	0.07
Beden eğitimi dersi kendimi en rahat hissettiğim derstir	3.9	Katılıyor	1.2	4.0	Katılıyor	1.2	-1.61	0.11
Beden eğitimi dersinde sürekli aynı etkinlikleri yapıyoruz	3.1	Kararsız	1.5	3.2	Kararsız	1.5	-1.71	0.09
Beden eğitimi dersinde sınav kaygısını unutuyorum	3.6	Katılıyor	1.4	3.9	Katılıyor	1.3	-4.57	0.00
Beden eğitimi dersinin çok gerekli olduğunu düşünüyorum	4.0	Katılıyor	1.3	4.1	Katılıyor	1.2	-2.07	0.04

Test 1’de dersin içeriği hakkındaki sorulara alınan yanıt ortalamalarının öğrencilerin sınıflarına göre karşılaştırılmasında, sınıf ortalamalarının önemli değişiklik göstermediği tespit edilmiştir ($p>0.05$, Tablo 13).

Test 2’de “Beden eğitimi ders saatinin az olduğunu düşünüyorum” maddesine verilen yanıt ortalamalarının eşit olmadığı gözlenmiştir ($p<0.05$, Tablo 13). Bu maddeye en yüksek katılım 10 ve 11.sınıflarda “Tamamen Katılıyorum” olarak, en düşük katılım ise “Katılıyorum” olarak 12.sınıflarda gözlenmiştir. “Beden eğitimi dersinde öğrendiklerimin hayatta işlerimi kolaylaştıracağını düşünüyorum” maddesine Test 2’de verilen yanıt ortalamalarının eşit olmadığı gözlenmiştir ($p<0.05$). Bu maddeye en yüksek katılım 10.sınıfta “Tamamen Katılıyorum” olarak, en düşük katılım ise “Katılıyorum” olarak 9.sınıflarda gözlenmiştir.

“Beden eğitimi dersinde sürekli aynı etkinlikleri yapıyoruz” maddesine Test 2’de verilen yanıt ortalamaları tüm sınıflarda “Kararsız” olarak gözlenmiş ancak, yanıt ortalamalarının istatistiksel açıdan eşit olmadığı tespit edilmiştir ($p<0.05$). Bu maddeye en yüksek katılım 11.sınıfta, en düşük katılım ise 9.sınıflarda gözlenmiştir.

Dersin içeriği hakkındaki görüşlere ilişkin Test 1 ve Test 2 ortalamalarının sınıflar bazında incelenmesi yine Tablo 13’de görülmektedir. Buna göre 9.sınıf öğrencilerinin “Beden eğitimi dersinin ilk saatlerde olmasını istemiyorum” ve “Beden eğitimi dersinde sınav kaygısını unutuyorum” maddelerine katılım ortalamalarında anlamlı bir artış, “Beden eğitimi dersinde öğrendiklerimin hayatta işlerimi kolaylaştıracağını düşünüyorum” maddesinde ise azalma gözlenmiştir ($p<0.05$).

10.sınıf öğrencilerinin “Beden eğitimi dersinde öğrendiklerimin hayatta işlerimi kolaylaştıracağını düşünüyorum” ve “Beden eğitimi dersinde sınav kaygısını unutuyorum” maddelerine katılım ortalamalarında Test 2’de istatistiksel açıdan önemli bir artış tespit edilmiştir ($p<0.05$).

11.sınıf öğrencilerinde ise “Beden eğitimi ders saatinin az olduğunu düşünüyorum”, “Beden eğitimi dersinin ilk saatlerde olmasını istemiyorum”, “Beden eğitimi dersinde zaman çok çabuk geçiyor”, “Beden eğitimi dersinde sürekli aynı etkinlikleri yapıyoruz”, “Beden eğitimi dersinde sınav kaygısını unutuyorum” ve “Beden eğitimi dersinin çok gerekli olduğunu düşünüyorum” maddelerine katılım ortalamalarında anlamlı artışlar gözlenmiştir ($p<0.05$)

12.sınıf öğrencilerinde dersin içeriği hakkındaki görüşlere ilişkin maddelerde Test 1 ve Test 2 ortalamalarında gözlenen farklılıklar istatistiksel açıdan anlamlı bulunmamıştır ($p>0.05$).

Tablo 13 Dersin içeriği hakkındaki görüşlerin sınıflara göre incelenmesi.

	9 Sınıf			10 Sınıf			11 Sınıf			12 Sınıf			Kruskal Wallis			
	Test 1	Test 2	M-W p	Test 1	Test 2	M-W p	Test 1	Test 2	M-W p	Test 1	Test 2	M-W p	Test 1		Test 2	
														Ki-Kare	p	Ki-Kare
Beden eğitimi ders saatinin az olduğunu düşünüyorum	4.2	4.2	0.51	4.3	4.4	0.68	4.1	4.4	0.00	4.1	4.0	0.38	4.69	0.20	14.43	0.00
	Tam. Katılıyor	Tam. Katılıyor		Tam. Katılıyor	Tam. Katılıyor		Katılıyor	Tam. Katılıyor		Katılıyor	Katılıyor					
Beden eğitimi dersinin ilk saatlerde olmasını istemiyorum	3.6	3.9	0.00	3.7	3.9	0.05	3.6	4.2	0.00	3.7	4.0	0.07	1.04	0.79	3.60	0.31
	Katılıyor	Katılıyor		Katılıyor	Katılıyor		Katılıyor	Katılıyor		Katılıyor						
Beden eğitimi dersinde öğrendiklerimin hayatta işlerimi kolaylaştıracağını düşünüyorum	4.2	4.0	0.00	4.1	4.4	0.03	4.1	4.2	0.57	4.1	4.1	0.67	1.62	0.65	30.16	0.00
	Katılıyor	Katılıyor		Katılıyor	Tam. Katılıyor		Katılıyor	Katılıyor		Katılıyor	Katılıyor					
Beden eğitimi dersi kondisyonumun gelişmesine yardımcı oldu	4.2	4.1	0.05	4.1	4.2	0.61	4.1	4.2	0.38	4.1	4.2	0.64	1.48	0.69	4.85	0.18
	Katılıyor	Katılıyor		Katılıyor	Tam. Katılıyor		Katılıyor	Tam. Katılıyor		Katılıyor	Katılıyor					
Beden eğitimi dersinde bahçede olmadığım zaman çok üzülüyorum	3.8	3.9	0.36	3.8	4.0	0.24	3.8	4.0	0.06	3.8	3.9	0.63	0.27	0.97	1.03	0.79
	Katılıyor	Katılıyor		Katılıyor	Katılıyor		Katılıyor	Katılıyor		Katılıyor						
Beden eğitimi dersinde zaman çok çabuk geçiyor	4.2	4.2	0.76	4.1	4.3	0.30	4.1	4.4	0.02	4.2	4.1	0.65	1.05	0.79	2.86	0.41
	Katılıyor	Tam. Katılıyor		Katılıyor	Tam. Katılıyor		Katılıyor	Tam. Katılıyor		Tam. Katılıyor	Katılıyor					
Beden eğitimi dersi kendimi en rahat hissettiğim derstir	4.0	4.0	0.72	3.9	4.0	0.38	3.9	4.1	0.06	3.9	3.8	0.65	0.35	0.95	4.21	0.24
	Katılıyor	Katılıyor		Katılıyor	Katılıyor		Katılıyor	Katılıyor		Katılıyor						
Beden eğitimi dersinde sürekli aynı etkinlikleri yapıyoruz	2.9	2.9	0.77	3.2	3.4	0.11	3.1	3.5	0.00	3.2	3.4	0.31	6.09	0.11	24.77	0.00
	Kararsız	Kararsız		Kararsız	Kararsız		Kararsız	Katılıyor		Kararsız	Kararsız					
Beden eğitimi dersinde sınav kaygısını unutuyorum	3.5	3.8	0.00	3.6	4.0	0.00	3.6	4.0	0.01	3.8	3.9	0.69	4.23	0.24	4.98	0.17
	Katılıyor	Katılıyor		Katılıyor	Katılıyor		Katılıyor	Katılıyor		Katılıyor	Katılıyor					
Beden eğitimi dersinin çok gerekli olduğunu düşünüyorum	3.9	4.0	0.48	4.0	4.1	0.54	4.0	4.3	0.02	3.9	4.0	0.45	0.82	0.84	3.62	0.31
	Katılıyor	Katılıyor		Katılıyor	Katılıyor		Katılıyor	Tam. Katılıyor		Katılıyor	Katılıyor					

Katılımcı öğrencilerden Test 1’de 90 tanesinin (%9.1), Test 2’de ise 114 tanesinin (%12.2) spor yapmasına engel bir rahatsızlığı olduğu gözlenmiştir (Tablo 7). Bu öğrencilerin dersin içeriği hakkındaki görüşlerinin Test 1’den Test 2’ye nasıl değiştiği Tablo 14’de görülmektedir. “Beden eğitimi ders saatinin az olduğunu düşünüyorum” maddesine spor yapmasına engel bir rahatsızlığı olan öğrencilerin katılım düzeyi Test 1’de ortalama “Katılıyorum” düzeyinde iken, Test 2’de istatistiksel olarak önemli ölçüde artarak “Tamamen Katılıyorum” düzeyine çıkmıştır ($p<0.05$). “Beden eğitimi dersinde bahçede olmadığım zaman çok üzülüyorum” maddesine verilen ortalama yanıtta anlamlı artış gözlenmesine rağmen ($p<0.05$), her iki testte de “katılıyorum” düzeyinde gerçekleşmiştir.

“Beden eğitimi dersinin ilk saatlerde olmasını istemiyorum”, “Beden eğitimi dersinde sürekli aynı etkinlikleri yapıyoruz ve “Beden eğitimi dersinde sınav kaygısını unutuyorum” maddelerinde Test 1’de gözlenen ortalama “Kararsızım” düzeyinde iken, Test 2’de “Katılıyorum” olarak gözlenmiştir. Söz konusu maddelerde gözlenen ortalama artış istatistiksel olarak anlamlıdır ($p<0.05$).

Tablo 14 Spor yapmasına engel olan rahatsızlığı bulunan katılımcıların dersin içeriği hakkındaki görüşlerinin incelenmesi.

Spor yapmasına engel bir rahatsızlığı olanlar.	Test 1		Test 2		Mann-Whitney U			
	Ortalama	s.s.	Ortalama	s.s.	Z	p		
Beden eğitimi ders saatinin az olduğunu düşünüyorum	3.9	Katılıyor	1.3	4.4	Tam.Katılıyor	1.0	-2.99	0.00
Beden eğitimi dersinin ilk saatlerde olmasını istemiyorum	3.4	Kararsız	1.5	4.1	Katılıyor	1.0	-3.51	0.00
Beden eğitimi dersinde öğrendiklerimin hayatta işlerimi kolaylaştıracağını düşünüyorum	3.9	Katılıyor	1.3	4.3	Tam.Katılıyor	0.8	-1.35	0.18
Beden eğitimi dersi kondisyonumun gelişmesine yardımcı oldu	4.0	Katılıyor	1.3	4.3	Tam.Katılıyor	1.0	-1.04	0.30
Beden eğitimi dersinde bahçede olmadığım zaman çok üzülüyorum	3.5	Katılıyor	1.4	4.0	Katılıyor	1.3	-2.26	0.02
Beden eğitimi dersinde zaman çok çabuk geçiyor	3.9	Katılıyor	1.3	4.1	Katılıyor	1.1	-1.19	0.23
Beden eğitimi dersi kendimi en rahat hissettiğim derstir	3.9	Katılıyor	1.2	4.1	Katılıyor	1.1	-1.12	0.26
Beden eğitimi dersinde sürekli aynı etkinlikleri yapıyoruz	2.9	Kararsız	1.5	3.4	Katılıyor	1.5	-2.38	0.02
Beden eğitimi dersinde sınav kaygısını unutuyorum	3.4	Kararsız	1.4	3.9	Katılıyor	1.3	-2.94	0.00
Beden eğitimi dersinin çok gerekli olduğunu düşünüyorum	3.8	Katılıyor	1.3	4.0	Katılıyor	1.2	-1.14	0.25

5.2. Dersin Fiziki Ortamının Yeterliliği Hakkındaki Görüşler

Öğrencilerin beden eğitimi dersine ilişkin tutumlarının incelenmesinde 4 maddeden oluşan ve dersin fiziki ortamının yeterliliği hakkındaki görüşleri inceleyen alt ölçek maddelerine ilişkin frekans dağılımları Test 1 ve Test 2 için Tablo 15'deki gibi gözlenmiştir.

Bu ölçek maddelerinde, her iki testte de en yüksek katılım (Test 1'de %35.4, Test 2'de %36.6) “Beden eğitimi dersindeki araç gereçlerin yetersiz olduğunu düşünüyorum” maddesinde “Tamamen Katılıyorum” olarak tespit edilmiştir. “Beden eğitimi dersine katılmak için gerekli olan malzemeleri temin edemiyorum” maddesine ise en yüksek katılım Test 1'de “Tamamen Katılıyorum” olarak gözlenmesine karşın Test 2'de “Kararsızım” olarak gözlenmiştir.

“Soyunma odasında giyinirken kendimi rahatsız hissediyorum” maddesine en yüksek katılım Test 1'de “Kesinlikle Katılmıyorum”, Test 2'de “Tamamen Katılıyorum” olarak; “Ailemin beden eğitimi dersini önemsemediğinden dolayı derse aktif katılmıyorum” maddesine ise her iki testte de en yüksek katılım “Kesinlikle katılmıyorum” olarak gözlenmiştir.

Tablo 15 Katılımcıların dersin fiziki ortamı hakkındaki görüşleri.

	Kesinlikle Katılmıyorum		Katılmıyorum		Kararsızım		Katılıyorum		Tamamen Katılıyorum	
	Test 1	Test 2	Test 1	Test 2	Test 1	Test 2	Test 1	Test 2	Test 1	Test 2
Beden eğitimi dersindeki araç gereçlerin yetersiz olduğunu düşünüyorum	15.6%	17.2%	14.1%	16.9%	15.9%	13.3%	19.0%	16.0%	35.4%	36.6%
Beden eğitimi dersine katılmak için gerekli olan malzemeleri temin edemiyorum	20.5%	18.4%	20.8%	16.6%	13.9%	23.7%	18.0%	21.9%	26.9%	19.3%
Soyunma odasında giyinirken kendimi rahatsız hissediyorum	24.8%	21.6%	20.5%	17.8%	19.2%	18.9%	14.2%	16.0%	21.3%	25.7%
Ailemin beden eğitimi dersini önemsemediğinden dolayı derse aktif katılmıyorum	32.4%	25.6%	24.0%	19.8%	14.0%	11.4%	10.6%	21.7%	19.0%	21.6%

Test 1’de “Ailemin beden eğitimi dersini önemsemediğinden dolayı derse aktif katılamıyorum” maddesine katılım ortalaması kadınlarda “Katılmıyorum”, erkeklerde ise “Kararsızım” olarak gözlenmiştir. Ortalamalar arasında gözlenen bu farklılık istatistiksel olarak önemlidir ($p<0.05$, Tablo 16). Dersin fiziki ortamı hakkındaki görüşlerin incelendiği diğer alt ölçek maddelerinde, Test 1’de cinsiyetler arasında önemli bir farklılık tespit edilememiştir.

Tablo 16 Dersin fiziki ortamı hakkındaki görüşlerin cinsiyetlere göre karşılaştırılması (Test 1).

Test 1	Kadın			Erkek			Mann-Whitney U	
	Ortalama		s.s.	Ortalama		s.s.	Z	p
Beden eğitimi dersindeki araç gereçlerin yetersiz olduğunu düşünüyorum	3.4	Katılıyor	1.5	3.5	Katılıyor	1.5	-0.54	0.59
Beden eğitimi dersine katılmak için gerekli olan malzemeleri temin edemiyorum	3.0	Kararsız	1.5	3.2	Kararsız	1.5	-1.92	0.05
Soyunma odasında giyinirken kendimi rahatsız hissediyorum	2.8	Kararsız	1.5	2.9	Kararsız	1.5	-0.62	0.53
Ailemin beden eğitimi dersini önemsemediğinden dolayı derse aktif katılamıyorum	2.5	Katılmıyor	1.5	2.7	Kararsız	1.5	-2.86	0.00

Test 1’deki duruma benzer durum Test 2’de de gözlenmiştir (Tablo 17). “Ailemin beden eğitimi dersini önemsemediğinden dolayı derse aktif katılamıyorum” maddesine katılım her iki cinsiyet için “Kararsız” düzeyinde gözlenmesine rağmen, erkek katılımcıların bu maddeye katılım ortalaması kadınlarınkinden anlamlı derecede yüksektir ($p<0.05$). Dersin fiziki ortamı hakkındaki görüşlerin incelendiği diğer alt ölçek maddelerinde, Test 2’de cinsiyetler arasında önemli bir farklılık tespit edilememiştir.

Tablo 17 Dersin fiziki ortamı hakkındaki görüşlerin cinsiyetlere göre karşılaştırılması (Test 2)

Test 2	Kadın			Erkek			Mann-Whitney U	
	Ortalama		s.s.	Ortalama		s.s.	Z	p
Beden eğitimi dersindeki araç gereçlerin yetersiz olduğunu düşünüyorum	3.4	Katılıyor	1.5	3.3	Kararsız	1.5	-0.84	0.40
Beden eğitimi dersine katılmak için gerekli olan malzemeleri temin edemiyorum	3.1	Kararsız	1.4	3.1	Kararsız	1.3	-0.43	0.67
Soyunma odasında giyinirken kendimi rahatsız hissediyorum	3.1	Kararsız	1.5	3.0	Kararsız	1.5	-1.33	0.18
Ailemin beden eğitimi dersini önemsemediğinden dolayı derse aktif katılamıyorum	2.8	Kararsız	1.5	3.0	Kararsız	1.5	-2.23	0.03

Test 1 ve Test 2’de öğrencilerin dersin fiziki ortamı hakkındaki görüşlerinin herhangi bir gruplama olmadan incelenmesi Tablo 21’de görülmektedir. Test 2’de bu maddelerden, “Beden eğitimi dersindeki araç gereçlerin yetersiz olduğunu düşünüyorum” ve “Beden eğitimi dersine katılmak için gerekli olan malzemeleri temin edemiyorum” maddelerine katılım düzeylerinde anlamlı bir değişiklik olmamıştır ($p>0.05$).

“Soyunma odasında giyinirken kendimi rahatsız hissediyorum” maddesine katılım düzeyi, hem Test 1’de hem de Test 2’de “Kararsızım” olarak gözlenmişse de Test 2’de gözlenen ortalama önemli derecede Test 1’de gözlenen ortalamadan yüksektir ($p<0.05$).

“Ailemin beden eğitimi dersini önemsemediğinden dolayı derse aktif katılmıyorum” maddesine ortalama katılım düzeyi Test 1’de “Katılmıyorum” olarak, Test 2’de ise istatistiksel olarak anlamlı biçimde ($p<0.05$) yükselerek “Kararsızım” olarak gözlenmiştir.

Tablo 18 Dersin fiziki ortamı hakkındaki görüşlerin Test 1 ve Test 2’de karşılaştırılması.

	Test 1			Test 2			Mann-Whitney U	
	Ortalama		s.s.	Ortalama		s.s.	Z	p
Beden eğitimi dersindeki araç gereçlerin yetersiz olduğunu düşünüyorum	3.4	Katılıyor	1.5	3.4	Kararsız	1.5	-0.7	0.51
Beden eğitimi dersine katılmak için gerekli olan malzemeleri temin edemiyorum	3.1	Kararsız	1.5	3.1	Kararsız	1.4	-0.6	0.57
Soyunma odasında giyinirken kendimi rahatsız hissediyorum	2.9	Kararsız	1.5	3.1	Kararsız	1.5	-2.9	0.00
Ailemin beden eğitimi dersini önemsemediğinden dolayı derse aktif katılmıyorum	2.6	Katılmıyor	1.5	2.9	Kararsız	1.5	-4.7	0.00

Tablo 19’da dersin fiziki ortamı hakkındaki görüşlerin sınıflara göre incelenmesi görülmektedir. Buna göre Test 1’de gözlenen ortalamalarda sınıflar arasında anlamlı bir farklılık gözlenmemiştir ($p>0.05$).

Test 2’de “Beden eğitimi dersindeki araç gereçlerin yetersiz olduğunu düşünüyorum” maddesine ortalama katılım düzeyleri Test 2’de sınıflar arasında önemli farklılıklar göstermektedir ($p<0.05$). Buna göre bu maddeye en yüksek katılım ortalaması 11.sınıflarda gözlenirken, en düşük ortalama 9.sınıf öğrencilerinde gözlenmiştir.

“Beden eğitimi dersine katılmak için gerekli olan malzemeleri temin edemiyorum” ve “Ailemin beden eğitimi dersini önemsemediğinden dolayı derse aktif katılmıyorum” maddelerine ortalama katılım düzeyleri, Test 2’de sınıflar arasında önemli değişiklik göstermektedir ($p<0.05$): En yüksek katılım ortalaması 9.sınıflarda “Kararsızım” olarak gözlenirken, en düşük katılım 12.sınıf öğrencilerinde “Kararsızım” olarak gözlenmiştir.

“Soyunma odasında giyinirken kendimi rahatsız hissediyorum” maddesine ortalama katılım düzeyi, sınıflar arasında Test 1’de olduğu gibi, Test 2’de de önemli farklılıklar göstermemiştir ($p>0.05$).

Tablo 19 Dersin fiziki ortamı hakkındaki görüşlerin sınıflara göre incelenmesi.

	9.Sınıf			10.Sınıf			11.Sınıf			12.Sınıf			Kruskal Wallis			
	Test 1	Test 2	M-W p	Test 1	Test 2	M-W p	Test 1	Test 2	M-W p	Test 1	Test 2	M-W p	Test 1		Test 2	
													Ki-Kare	p	Ki-Kare	p
Beden eğitimi dersindeki araç gereçlerin yetersiz olduğunu düşünüyorum	3.4	3.1	0.02	3.5	3.6	0.47	3.4	3.8	0.01	3.5	3.3	0.65	0.33	0.95	26.39	0.00
	Katılıyor	Kararsız		Katılıyor	Katılıyor		Katılıyor	Katılıyor								
Beden eğitimi dersine katılmak için gerekli olan malzemeleri temin edemiyorum	3.1	3.2	0.94	3.1	3.0	0.35	3.1	3.1	0.80	3.0	2.6	0.04	1.18	0.76	12.01	0.01
	Kararsız	Kararsız		Kararsız	Kararsız		Kararsız	Kararsız								
Soyunma odasında giyinirken kendimi rahatsız hissediyorum	3.0	3.0	0.66	2.8	3.1	0.02	2.8	3.1	0.07	2.8	3.1	0.41	1.66	0.65	0.82	0.85
	Kararsız	Kararsız		Kararsız	Kararsız		Kararsız	Kararsız								
Ailemin beden eğitimi dersini önemsemediğinden dolayı derse aktif katılamıyorum	2.7	3.1	0.00	2.6	2.9	0.14	2.5	2.8	0.20	2.5	2.6	0.52	2.94	0.40	11.68	0.01
	Kararsız	Kararsız		Kararsız	Kararsız		Katılmıyor	Kararsız								

Tablo 20 Spor yapmasına engel olan rahatsızlığı bulunan katılımcıların dersin fizik ortamı hakkındaki görüşlerinin incelenmesi.

Spor yapmasına engel bir rahatsızlığı olanlar.	Test 1			Test 2			Mann-Whitney U	
	Ortalama		s.s.	Ortalama		s.s.	Z	p
Beden eğitimi dersindeki araç gereçlerin yetersiz olduğunu düşünüyorum	3.5	Katılıyor	1.4	3.6	Katılıyor	1.6	-0.91	0.36
Beden eğitimi dersine katılmak için gerekli olan malzemeleri temin edemiyorum	3.2	Kararsız	1.4	3.3	Kararsız	1.3	-0.43	0.66
Soyunma odasında giyinirken kendimi rahatsız hissediyorum	3.0	Kararsız	1.5	3.3	Kararsız	1.5	-1.23	0.21
Ailemin beden eğitimi dersini önemsemediğinden dolayı derse aktif katılamıyorum	2.6	Kararsız	1.5	3.3	Kararsız	1.4	-3.41	0.00

Spor yapmasına engel bir rahatsızlığı olan katılımcıların, dersin fizik ortamı hakkındaki görüşlerinin incelenmesi Tablo 20’de görülmektedir. Her iki testte de katılım ortalaması, tüm ölçek maddelerinde “Kararsızım” olarak gözlenmiştir.

“Beden eğitimi dersindeki araç gereçlerin yetersiz olduğunu düşünüyorum”, “Beden eğitimi dersine katılmak için gerekli olan malzemeleri temin edemiyorum” ve “Soyunma odasında giyinirken kendimi rahatsız hissediyorum” maddelerine ortalama katılım düzeyi, bu katılımcılarda Test 2’de, Test 1’e göre önemli bir değişiklik göstermemiştir ($p>0.05$).

Spor yapmasına engel bir rahatsızlığı olan katılımcıların, “Ailemin beden eğitimi dersini önemsemediğinden dolayı derse aktif katılamıyorum” maddesine katılım düzeyinde istatistiksel açıdan önemli bir yükselme olmuştur ($p<0.05$).

5.3. Beden Eğitimi Öğretmeninden Memnuniyet Düzeyi ve Öğretmene İlişkin Görüşler

Katılımcı öğrencilerin beden eğitimi hakkındaki görüşlerini inceleyen ölçek maddelerine ilişkin yüzde frekans dağılımları Tablo 21’de görülmektedir.

“Beden eğitimi dersinde öğretmenimiz bize rahat bir ortam sağlıyor”, “Beden eğitimi dersinde öğretmenimin oluşturduğu rekabete yönelik çalışmalar hoşuma gidiyor” ve “Beden eğitimi dersinin olduğu günler okula bir başka heyecanla geliyorum” maddelerine katılım düzeyi her iki testte de “Tamamen katılıyorum” düzeyinde gerçekleşmiştir.

Tablo 21 Katılımcıların öğretmene ilişkin görüşleri.

	Kesinlikle Katılmıyorum		Katılmıyorum		Kararsızım		Katılıyorum		Tamamen Katılıyorum	
	Test 1	Test 2	Test 1	Test 2	Test 1	Test 2	Test 1	Test 2	Test 1	Test 2
Beden eğitimi dersinde öğretmenimiz bize rahat bir ortam sağlıyor	5.6%	4.2%	4.0%	2.4%	8.8%	8.4%	25.1%	22.9%	56.6%	62.2%
Beden eğitimi dersinde öğretmenimin oluşturduğu rekabete yönelik çalışmalar hoşuma gidiyor	4.2%	2.7%	6.1%	3.5%	10.4%	13.4%	30.2%	40.3%	49.1%	40.1%
Beden eğitimi dersinin olduğu günler okula bir başka heyecanla geliyorum	7.7%	3.7%	7.6%	6.6%	13.1%	15.0%	24.6%	35.3%	47.0%	39.4%
Beden eğitimi dersini öğretmenin tavırları yüzünden sevmiyorum	35.1%	27.8%	21.3%	26.5%	10.3%	13.9%	14.7%	14.6%	18.6%	17.2%
B.e. dersinde not verilirken öğretmenimizin puanlama hakkında yeterli bilgi vermediğini	32.8%	23.5%	21.0%	31.0%	15.6%	13.9%	12.9%	12.8%	17.7%	18.8%
Beden eğitimi dersinde not verilirken öğretmenimizin taraflı davrandığını düşünüyorum	33.1%	25.8%	19.5%	27.8%	14.2%	14.2%	15.6%	14.7%	17.6%	17.5%
Öğretmenimiz beden eğitimi dersi konularını öğretmiyor	37.9%	26.3%	22.5%	31.4%	12.8%	13.6%	14.1%	11.9%	12.7%	16.8%
Beden eğitimi dersinde öğretmenin fazla serbest bıraktığını düşünüyorum	31.5%	24.3%	23.7%	29.3%	16.0%	16.5%	14.9%	14.4%	13.8%	15.5%
B.e. dersinde öğretmenimizin var olan araç gereci amacına uygun kullanmadığını düşünüyorum	31.8%	24.3%	21.7%	29.1%	14.6%	13.4%	14.0%	13.3%	17.8%	19.9%
Beden eğitimi öğretmenimin yeni oyunlar öğretmediğini düşünüyorum	33.7%	23.0%	19.8%	27.2%	12.4%	16.4%	15.9%	13.9%	18.3%	19.5%

Bu ölçüğe ait diğer maddeler olan “Beden eğitimi dersini öğretmenin tavırları yüzünden sevmiyorum”, “B.e. dersinde not verilirken öğretmenimizin puanlama hakkında yeterli bilgi vermediğini düşünüyorum”, “Beden eğitimi dersinde not verilirken öğretmenimizin taraflı davrandığını düşünüyorum”, “Öğretmenimiz beden eğitimi dersi konularını öğretmiyor”, “Beden eğitimi dersinde öğretmenin fazla serbest bıraktığını düşünüyorum”, B.e. dersinde öğretmenimizin var olan araç gereci amacına uygun kullanmadığını düşünüyorum” ve “Beden eğitimi öğretmenimin yeni oyunlar öğretmediğini düşünüyorum” maddelerinde ise en yüksek oranda karşılaşılan yanıt Test

1’de “Kesinlikle Katılmıyorum” olarak, Test 2’de ise “Kesinlikle Katılmıyorum” ya da “Katılmıyorum” olarak gözlenmiştir (Tablo 21).

Ortalama yanıt düzeylerinin cinsiyetlere göre incelenmesi Test 1 için Tablo 22’de görülmektedir.

Test 1’de, “Beden eğitimi dersinde öğretmenimiz bize rahat bir ortam sağlıyor” ve “Beden eğitimi dersinde öğretmenimin oluşturduğu rekabete yönelik çalışmalar hoşuma gidiyor” maddelerine kadınların katılım düzeyi ortalaması “Katılıyorum” düzeyinde, erkeklerin ise istatistiksel açıdan önemli oranda yüksek ortalama ile “Tamamen Katılıyorum” olarak gözlenmiştir.

Test 1’de “Beden eğitimi dersinin olduğu günler okula bir başka heyecanla geliyorum” maddelerine katılım ortalaması her iki cinsiyet için de “Katılıyorum” olarak gözlenmişse de erkeklerde gözlenen ortalama kadınlarda gözlenen ortalamadan anlamlı biçimde yüksektir ($p < 0.05$).

Tablo 22 Öğretmen hakkındaki görüşleri cinsiyetlere göre incelenmesi (Test 1).

Test 1	Kadın			Erkek			Mann-Whitney U	
	Ortalama		s.s.	Ortalama		s.s.	Z	p
Beden eğitimi dersinde öğretmenimiz bize rahat bir ortam sağlıyor	4.1	Katılıyor	1.1	4.3	Tam.Katılıyor	1.1	-3.67	0.00
Beden eğitimi dersinde öğretmenimin oluşturduğu rekabete yönelik çalışmalar hoşuma gidiyor	4.0	Katılıyor	1.1	4.3	Tam.Katılıyor	1.0	-3.73	0.00
Beden eğitimi dersinin olduğu günler okula bir başka heyecanla geliyorum	3.8	Katılıyor	1.3	4.1	Katılıyor	1.2	-4.18	0.00
Beden eğitimi dersini öğretmenin tavırları yüzünden sevmiyorum	2.5	Katılmıyor	1.5	2.7	Kararsız	1.6	-2.19	0.03
B.e. dersinde not verilirken öğretmenimizin puanlama hakkında yeterli bilgi vermediğini düşünüyorum	2.5	Katılmıyor	1.4	2.7	Kararsız	1.5	-1.87	0.06
Beden eğitimi dersinde not verilirken öğretmenimizin taraflı davrandığını düşünüyorum	2.5	Katılmıyor	1.4	2.7	Kararsız	1.6	-1.79	0.07
Öğretmenimiz beden eğitimi dersi konularını öğretmiyor	2.3	Katılmıyor	1.3	2.5	Katılmıyor	1.5	-2.65	0.01
Beden eğitimi dersinde öğretmenin fazla serbest bıraktığını düşünüyorum	2.5	Katılmıyor	1.4	2.6	Kararsız	1.5	-1.19	0.23
B.e. dersinde öğretmenimizin var olan araç gereci amacına uygun kullanmadığını düşünüyorum	2.6	Kararsız	1.4	2.7	Kararsız	1.5	-0.51	0.61
Beden eğitimi öğretmenimin yeni oyunlar öğretmediğini düşünüyorum	2.5	Katılmıyor	1.5	2.7	Kararsız	1.6	-1.74	0.08

Test 1’de, “Beden eğitimi dersini öğretmenin tavırları yüzünden sevmiyorum” maddesine kadınların katılım ortalaması “Katılmıyorum” olarak, erkeklerde “Kararsızım” olarak gözlenmiştir. Ortalamalar arasında gözlenen bu farklılık istatistiksel olarak anlamlıdır ($p<0.05$).

Test 1’de, “Öğretmenimiz beden eğitimi dersi konularını öğretmiyor” maddesine hem kadınların hem de erkeklerin katılım ortalaması “Katılmıyorum” olarak gözlenmiştir. Ortalamalar arasında gözlenen farklılık ise istatistiksel olarak anlamlıdır ($p<0.05$). Erkeklerin bu maddeye katılım ortalaması kadınlarınkinden yüksektir.

Tablo 23 Öğretmen hakkındaki görüşleri cinsiyetlere göre incelenmesi (Test 2).

Test 2	Kadın			Erkek			Mann-Whitney U	
	Ortalama		s.s.	Ortalama		s.s.	Z	p
Beden eğitimi dersinde öğretmenimiz bize rahat bir ortam sağlıyor	4.2	Tam.Katılıyor	1.1	4.5	Tam.Katılıyor	1.0	-4.32	0.00
Beden eğitimi dersinde öğretmenimin oluşturduğu rekabete yönelik çalışmalar hoşuma gidiyor	4.0	Katılıyor	1.0	4.2	Katılıyor	0.9	-2.51	0.01
Beden eğitimi dersinin olduğu günler okula bir başka heyecanla geliyorum	3.8	Katılıyor	1.2	4.1	Katılıyor	1.0	-3.49	0.00
Beden eğitimi dersini öğretmenin tavırları yüzünden sevmiyorum	2.8	Kararsız	1.5	2.6	Kararsız	1.4	-1.42	0.16
B.e. dersinde not verilirken öğretmenimizin puanlama hakkında yeterli bilgi vermediğini düşünüyorum	2.8	Kararsız	1.5	2.7	Kararsız	1.4	-1.28	0.20
Beden eğitimi dersinde not verilirken öğretmenimizin tarafı davrandığını düşünüyorum	2.8	Kararsız	1.5	2.7	Kararsız	1.4	-1.13	0.26
Öğretmenimiz beden eğitimi dersi konularını öğretmiyor	2.6	Kararsız	1.5	2.6	Kararsız	1.4	-0.18	0.86
Beden eğitimi dersinde öğretmenin fazla serbest bıraktığını düşünüyorum	2.7	Kararsız	1.4	2.6	Kararsız	1.4	-0.88	0.38
B.e. dersinde öğretmenimizin var olan araç gereci amacına uygun kullanmadığını düşünüyorum	2.8	Kararsız	1.5	2.7	Kararsız	1.4	-1.05	0.29
Beden eğitimi öğretmenimin yeni oyunlar öğretmediğini düşünüyorum	2.9	Kararsız	1.5	2.7	Kararsız	1.4	-1.34	0.18

Öğrencilerin Test 2’de öğretmen hakkındaki görüşlerinin cinsiyetlerine göre incelenmesi Tablo 23’de yer almaktadır.

“Beden eğitimi dersinde öğretmenimiz bize rahat bir ortam sağlıyor” maddesine kadın ve erkek katılımcıların ortalama katılım düzeyi Test 2’de “Tamamen Katılıyorum” olarak gözlenmiştir. Ancak erkeklerin katılım düzeyi, kadınlarınkinden önemli derecede yüksektir ($p<0.05$).

Test 2’de, “Beden eğitimi dersinde öğretmenimin oluşturduğu rekabete yönelik çalışmalar hoşuma gidiyor” ve “Beden eğitimi dersinin olduğu günler okula bir başka heyecanla geliyorum” maddelerine kadın ve erkeklerin katılım ortalaması “Katılıyorum” olarak gözlenmiştir. Bu iki maddeye de erkeklerin katılım ortalaması kadınlarınkinden anlamlı derecede yüksektir ($p<0.05$).

Test 2’de yer alan diğer maddeler olan, “Beden eğitimi dersini öğretmenin tavırları yüzünden sevmiyorum”, “B.e. dersinde not verilirken öğretmenimizin puanlama hakkında yeterli bilgi vermediğini düşünüyorum”, “Beden eğitimi dersinde not verilirken öğretmenimizin taraflı davrandığını düşünüyorum”, “Öğretmenimiz beden eğitimi dersi konularını öğretmiyor”, “Beden eğitimi dersinde öğretmenin fazla serbest bıraktığını düşünüyorum”, “B.e. dersinde öğretmenimizin var olan araç gereci amacına uygun kullanmadığını düşünüyorum” ve “Beden eğitimi öğretmenimin yeni oyunlar öğretmediğini düşünüyorum” maddelerine ortalama katılım düzeyleri her iki cinsiyet için istatistiksel olarak eşit ortalama ile “Kararsızım” olarak gözlenmiştir ($p>0.05$).

Tablo 24 Öğretmen hakkındaki görüşlerin Test 1 ve Test 2'de incelenmesi.

	Test 1			Test 2			Mann-Whitney U	
	Ortalama		s.s.	Ortalama		s.s.	Z	p
Beden eğitimi dersinde öğretmenimiz bize rahat bir ortam sağlıyor	4.2	Tam.Katılıyor	1.1	4.4	Tam.Katılıyor	1.0	-2.69	0.01
Beden eğitimi dersinde öğretmenimin oluşturduğu rekabete yönelik çalışmalar hoşuma gidiyor	4.1	Katılıyor	1.1	4.1	Katılıyor	1.0	-2.41	0.02
Beden eğitimi dersinin olduğu günler okula bir başka heyecanla geliyorum	4.0	Katılıyor	1.3	4.0	Katılıyor	1.1	-1.02	0.31
Beden eğitimi dersini öğretmenin tavırları yüzünden sevmiyorum	2.6	Kararsız	1.5	2.7	Kararsız	1.5	-1.53	0.13
"B.e. dersinde not verilirken öğretmenimizin puanlama hakkında yeterli bilgi vermediğini düşünüyorum	2.6	Kararsız	1.5	2.7	Kararsız	1.4	-2.05	0.04
Beden eğitimi dersinde not verilirken öğretmenimizin taraflı davrandığını düşünüyorum	2.7	Kararsız	1.5	2.7	Kararsız	1.4	-1.21	0.23
Öğretmenimiz beden eğitimi dersi konularını öğretmiyor	2.4	Katılmıyor	1.4	2.6	Kararsız	1.4	-3.75	0.00
Beden eğitimi dersinde öğretmenin fazla serbest bıraktığını düşünüyorum	2.6	Katılmıyor	1.4	2.7	Kararsız	1.4	-2.15	0.03
B.e. dersinde öğretmenimizin var olan araç gereci amacına uygun kullanmadığını düşünüyorum	2.6	Kararsız	1.5	2.8	Kararsız	1.5	-2.00	0.04
Beden eğitimi öğretmenimin yeni oyunlar öğretmediğini düşünüyorum	2.7	Kararsız	1.5	2.8	Kararsız	1.4	-2.72	0.01

Öğretmen hakkındaki görüşlerin Test 1 ve Test 2'de incelenmesi Tablo 24'da görülmektedir.

“Beden eğitimi dersinde öğretmenimiz bize rahat bir ortam sağlıyor” maddesine ortalama katılım Test 1’de ve Test 2’de “Tamamen Katılıyorum” olarak gözlenmiştir. Ancak Test 2’de gözlenen ortalama Test 1’de gözlenenden önemli derecede yüksektir ($p<0.05$).

“Beden eğitimi dersinde öğretmenimin oluşturduğu rekabete yönelik çalışmalar hoşuma gidiyor” ve “Beden eğitimi dersinin olduğu günler okula bir başka heyecanla geliyorum” maddelerine ortalama katılım Test 1’de ve Test 2’de “Katılıyorum” olarak gözlenmiştir. Ancak her iki madde için Test 2’de gözlenen ortalama Test 1’de gözlenenden önemli derecede yüksektir ($p<0.05$).

“B.e. dersinde not verilirken öğretmenimizin puanlama hakkında yeterli bilgi vermediğini düşünüyorum”, “B.e. dersinde öğretmenimizin var olan araç gereci amacına uygun kullanmadığını düşünüyorum” ve “Beden eğitimi öğretmenimin yeni oyunlar öğretmediğini düşünüyorum” maddelerine ortalama katılım Test 1’de ve Test 2’de “Kararsızım” olarak gözlenmiştir. Ancak her iki madde için Test 2’de gözlenen ortalama Test 1’de gözlenenden önemli derecede yüksektir ($p<0.05$).

“Öğretmenimiz beden eğitimi dersi konularını öğretmiyor” ve “Beden eğitimi dersinde öğretmenin fazla serbest bıraktığını düşünüyorum” maddelerinde Test 1’de “Katılmıyorum” olarak gözlenen ortalama yanıt düzeyi, Test 2’de anlamlı biçimde ($p<0.05$) yükselerek “Kararsızım” olarak tespit edilmiştir.

“Beden eğitimi dersinde not verilirken öğretmenimizin taraflı davrandığını düşünüyorum” ve “Beden eğitimi dersini öğretmenin tavırları yüzünden sevmiyorum” maddelerine her iki testte de “Kararsızım” olarak ortalama yanıt alınmıştır. Her iki testin ortalaması bu maddeler için istatistiksel olarak eşittir ($p>0.05$).

Öğretmen hakkındaki görüşlerin sınıflara göre incelenmesi Tablo 25’de görülmektedir. Test 1’de bu ölçek maddesine alınan ortalama yanıtların tamamı sınıflar arasında eşittir ($p>0.05$).

Öğrencilerin sınıflarına göre yapılan gruplandırma, “Beden eğitimi dersini öğretmenin tavırları yüzünden sevmiyorum”, “B.e. dersinde not verilirken öğretmenimizin puanlama hakkında yeterli bilgi vermediğini düşünüyorum”, “Öğretmenimiz beden eğitimi dersi konularını öğretmiyor” ve “Beden eğitimi öğretmenimin yeni oyunlar öğretmediğini düşünüyorum” maddelerine ortalama katılım düzeyleri arasında Test 2’de de önemli bir farklılık gözlenmemiştir ($p>0.05$).

Test 2’de “Beden eğitimi dersinde öğretmenimiz bize rahat bir ortam sağlıyor” maddesine katılım ortalaması sınıflarda farklılık göstermektedir ($p<0.05$). Buna göre bu maddeye en yüksek katılım 11.sınıflarda, en düşük katılım 12.sınıflarda gözlenmiştir.

Test 2’de “Beden eğitimi dersinde öğretmenimin oluşturduğu rekabete yönelik çalışmalar hoşuma gidiyor” maddesine katılım ortalaması sınıflarda farklılık göstermektedir ($p<0.05$). Buna göre bu maddeye en yüksek katılım 10.sınıflarda ve 11.sınıflarda, en düşük katılım 12.sınıflarda gözlenmiştir.

Test 2’de “Beden eğitimi dersinin olduğu günler okula bir başka heyecanla geliyorum” maddesine katılım ortalaması sınıflarda farklılık göstermektedir ($p<0.05$). Buna göre bu maddeye en yüksek katılım 10.sınıflarda, en düşük katılım 12.sınıflarda gözlenmiştir.

Test 2’de “Beden eğitimi dersinde not verilirken öğretmenimizin tarafı davrandığını düşünüyorum” maddesine katılım ortalaması sınıflarda farklılık göstermektedir ($p<0.05$). Buna göre bu maddeye en yüksek katılım 11.sınıflarda, en düşük katılım 10.sınıflarda gözlenmiştir.

Test 2’de “Beden eğitimi dersinde öğretmenin fazla serbest bıraktığını düşünüyorum” maddesine katılım ortalaması sınıflarda farklılık göstermektedir ($p<0.05$). Buna göre bu maddeye en yüksek katılım 11.sınıflarda, en düşük katılım 10.sınıflarda gözlenmiştir.

Test 2’de “B.e. dersinde öğretmenimizin var olan araç gereci amacına uygun kullanmadığını düşünüyorum” maddesine katılım ortalaması sınıflarda farklılık göstermektedir ($p<0.05$). Buna göre bu maddeye en yüksek katılım 11.sınıflarda, en düşük katılım 9.sınıflarda ve 10.sınıflarda gözlenmiştir.

Tablo 25 Öğretmen hakkındaki görüşlerin sınıflara göre incelenmesi.

	9.Sınıf			10.Sınıf			11.Sınıf			12.Sınıf			Kruskal Wallis			
	Test 1	Test 2	M-W P	Test 1	Test 2	M-W P	Test 1	Test 2	M-W P	Test 1	Test 2	M-W P	Test 1		Test 2	
													Ki-Kare	p	Ki-Kare	p
Beden eğitimi dersinde öğretmenimiz bize rahat bir ortam sağlıyor	4.3	4.3	0.61	4.2	4.5	0.04	4.2	4.6	0.00	4.3	4.1	0.59	2.94	0.40	13.78	0.00
	Tam. Katılıyor	Tam. Katılıyor		Tam. Katılıyor	Tam. Katılıyor		Katılıyor	Tam. Katılıyor		Tam. Katılıyor	Katılıyor					
Beden eğitimi dersinde öğretmenimin oluşturduğu rekabete yönelik çalışmalar hoşuma gidiyor	4.2	4.0	0.00	4.1	4.2	0.47	4.1	4.2	0.11	4.2	3.9	0.07	1.54	0.67	16.74	0.00
	Tam. Katılıyor	Katılıyor		Katılıyor	Tam. Katılıyor		Katılıyor	Tam. Katılıyor		Tam. Katılıyor	Katılıyor					
Beden eğitimi dersinin olduğu günler okula bir başka heyecanla geliyorum	4.0	3.9	0.01	3.9	4.2	0.18	4.0	4.1	0.17	4.0	3.8	0.34	0.81	0.85	33.08	0.00
	Katılıyor	Katılıyor		Katılıyor	Tam. Katılıyor		Katılıyor	Katılıyor		Katılıyor						
Beden eğitimi dersini öğretmenin tavırları yüzünden sevmiyorum	2.8	2.6	0.26	2.5	2.6	0.45	2.5	2.9	0.02	2.7	2.8	0.31	4.73	0.19	4.89	0.18
	Kararsız	Katılmıyor		Katılmıyor	Kararsız		Katılmıyor	Kararsız		Kararsız						
B.e. dersinde not verilirken öğretmenimizin puanlama hakkında yeterli bilgi vermediğini düşünüyorum	2.7	2.6	0.77	2.5	2.7	0.30	2.7	3.0	0.03	2.6	2.7	0.57	2.84	0.42	6.96	0.07
	Kararsız	Kararsız		Katılmıyor	Kararsız		Kararsız	Kararsız		Katılmıyor	Kararsız					
Beden eğitimi dersinde not verilirken öğretmenimizin tarafı davrandığını düşünüyorum	2.7	2.7	0.43	2.6	2.5	0.50	2.7	3.0	0.08	2.6	2.6	0.96	0.73	0.87	9.69	0.02
	Kararsız	Kararsız		Kararsız	Katılmıyor		Kararsız	Kararsız		Katılmıyor	Katılmıyor					
Öğretmenimiz beden eğitimi dersi konularını öğretemiyor	2.5	2.6	0.23	2.4	2.5	0.24	2.4	2.9	0.00	2.3	2.6	0.23	2.26	0.52	6.87	0.08
	Katılmıyor	Katılmıyor		Katılmıyor	Katılmıyor		Katılmıyor	Kararsız		Katılmıyor	Katılmıyor					
Beden eğitimi dersinde öğretmenin fazla serbest bıraktığını düşünüyorum	2.6	2.6	0.45	2.5	2.5	0.82	2.6	3.0	0.01	2.5	2.7	0.54	0.85	0.84	10.96	0.01
	Katılmıyor	Kararsız		Katılmıyor	Katılmıyor		Kararsız	Kararsız		Katılmıyor	Kararsız					
B.e. dersinde öğretmenimizin var olan araç gereci amacına uygun kullanmadığını düşünüyorum	2.7	2.7	0.59	2.5	2.7	0.34	2.7	3.1	0.01	2.7	2.6	0.65	2.64	0.45	8.88	0.03
	Kararsız	Kararsız		Katılmıyor	Kararsız		Kararsız	Kararsız		Kararsız	Kararsız					
Beden eğitimi öğretmenimin yeni oyunlar öğretmediğini düşünüyorum	2.7	2.8	0.34	2.6	2.7	0.51	2.6	3.0	0.01	2.6	2.7	0.66	0.69	0.88	5.13	0.16
	Kararsız	Kararsız		Kararsız	Kararsız		Kararsız	Kararsız		Kararsız						

Tablo 26 Spor yapmasına engel olan rahatsızlığı bulunan katılımcıların dersin öğretmeni hakkındaki görüşlerinin incelenmesi.

Spor yapmasına engel bir rahatsızlığı olanlar.	Test 1			Test 2			Mann-Whitney U	
	Ortalama		s.s.	Ortalama		s.s.	Z	p
Beden eğitimi dersinde öğretmenimiz bize rahat bir ortam sağlıyor	4.2	Tam.Katılıyor	1.1	4.4	Tam.Katılıyor	1.0	-1.278	0.20
Beden eğitimi dersinde öğretmenimin oluşturduğu rekabete yönelik çalışmalar hoşuma gidiyor	4.0	Katılıyor	1.1	4.2	Katılıyor	1.0	-.303	0.76
Beden eğitimi dersinin olduğu günler okula bir başka heyecanla geliyorum	4.1	Katılıyor	1.2	4.0	Katılıyor	1.1	-.939	0.35
Beden eğitimi dersini öğretmenin tavırları yüzünden sevmiyorum	3.1	Kararsız	1.5	2.8	Kararsız	1.6	-1.083	0.28
B.e. dersinde not verilirken öğretmenimizin puanlama hakkında yeterli bilgi vermediğini düşünüyorum	3.0	Kararsız	1.5	3.0	Kararsız	1.5	-.133	0.89
Beden eğitimi dersinde not verilirken öğretmenimizin taraflı davrandığını düşünüyorum	3.0	Kararsız	1.5	2.7	Kararsız	1.4	-1.790	0.07
Öğretmenimiz beden eğitimi dersi konularını öğretmiyor	2.7	Kararsız	1.4	2.7	Kararsız	1.4	-.199	0.84
Beden eğitimi dersinde öğretmenin fazla serbest bıraktığını düşünüyorum	2.9	Kararsız	1.5	2.7	Kararsız	1.3	-.651	0.52
B.e. dersinde öğretmenimizin var olan araç gereci amacına uygun kullanmadığını düşünüyorum	3.0	Kararsız	1.5	2.9	Kararsız	1.5	-.612	0.54
Beden eğitimi öğretmenimin yeni oyunlar öğretmediğini düşünüyorum	2.6	Kararsız	1.5	2.8	Kararsız	1.4	-.987	0.32

Spor yapmasına engel bir rahatsızlığı olan öğrencilerin, dersin öğretmeni hakkındaki görüşlerinde Test 1 ve Test 2 arasında anlamlı farklılıklar gözlenmemiştir ($p>0.05$, Tablo 26). Her iki testte de bu öğrenciler “Beden eğitimi dersinde öğretmenimiz bize rahat bir ortam sağlıyor” maddesine “Tamamen Katılıyorum” düzeyinde yanıt vermişlerdir.

“Beden eğitimi dersinde öğretmenimin oluşturduğu rekabete yönelik çalışmalar hoşuma gidiyor” ve “Beden eğitimi dersinin olduğu günler okula bir başka heyecanla geliyorum” maddelerine her iki testte de verilen ortalama yanıt, bu öğrencileri için “Katılıyorum” olarak gözlenmiştir.

Spor yapmasına engel bir rahatsızlığı olan öğrencilerin “Beden eğitimi dersini öğretmenin tavırları yüzünden sevmiyorum”, “B.e. dersinde not verilirken öğretmenimizin puanlama hakkında yeterli bilgi vermediğini düşünüyorum”, “Beden eğitimi dersinde not verilirken öğretmenimizin taraflı davrandığını düşünüyorum”, “Öğretmenimiz beden eğitimi dersi konularını öğretmiyor”, “Beden eğitimi dersinde öğretmenin fazla serbest bıraktığını düşünüyorum”, “B.e. dersinde öğretmenimizin var olan araç gereci amacına uygun kullanmadığını düşünüyorum” ve “Beden eğitimi öğretmenimin yeni oyunlar öğretmediğini düşünüyorum” maddelerine verdikleri ortalama yanıtlar “Kararsızım” olarak gözlenmiştir.

5.4. Öğrencilerin Beden Eğitimi Dersine Verdikleri Önemi Belirleyici Görüşleri

Katılımcıların beden eğitimi dersine verdikleri önemi belirleyici görüşlerinin sorulduğu ölçek maddelerine ilişkin yüzde frekanslar Tablo 27’de görülmektedir.

“Beden eğitimi dersinin gelmesini sabırsızlıkla bekliyorum”, “Beden eğitimi dersi sayesinde sporu sevdim” ve “İleride beden eğitimi öğretmeni olmak isterim” maddelerinde en sık gözlenen yanıt her iki testte de “Tamamen Katılıyorum” olarak tespit edilmiştir.

“Beden eğitimi dersi zorunlu olmasa katılmazdım” maddesine en sık katılım Test 1’de ve Test 2’de “Kesinlikle Katılmıyorum” olarak gözlenmiştir.

Test 1 ve Test 2’de ölçeğin diğer maddeleri olan, “B.e dersinde öğrendiklerimden sonra sağlığıma daha çok dikkat ediyorum”, “B.e. dersinde öğrendiklerimizi oyunlarımızda uyguluyorum”, “Beden eğitimi dersi en çok ilgi duyduğum dersler arasındadır”, “Beden eğitimi dersini seviyorum”, “Beden eğitimi dersini seviyorum”, “Beden eğitimi dersi diğer derslere olan motivasyonumu artırıyor” ve “Okul içi spor organizasyonlarına severek katılırım” maddelerinde en sık gözlenen yanıt yine “Tamamen Katılıyorum” olarak tespit edilmiştir.

Tablo 27 Katılımcıların beden eğitimi dersine verdikleri önemi belirleyici görüşleri.

	Kesinlikle Katılmıyorum		Katılmıyorum		Kararsızım		Katılıyorum		Tamamen Katılıyorum	
	Test 1	Test 2	Test 1	Test 2	Test 1	Test 2	Test 1	Test 2	Test 1	Test 2
Beden eğitimi dersinin gelmesini sabırsızlıkla bekliyorum	5.0%	4.5%	5.3%	4.0%	8.2%	10.3%	26.3%	21.3%	55.3%	59.9%
Beden eğitimi dersi sayesinde sporu sevdim	4.9%	4.2%	7.1%	4.4%	8.5%	13.4%	27.6%	23.6%	51.9%	54.4%
İleride beden eğitimi öğretmeni olmak isterim	15.3%	11.9%	15.4%	5.9%	23.7%	27.3%	15.9%	19.3%	29.6%	35.6%
Beden eğitimi dersi zorunlu olmasa katılmazdım	31.5%	32.9%	22.3%	15.8%	11.6%	14.9%	17.3%	16.2%	17.2%	20.2%
B.e dersinde öğrendiklerimden sonra sağlığıma daha çok dikkat ediyorum	5.7%	5.8%	8.4%	6.9%	13.1%	17.2%	30.8%	24.1%	42.0%	46.1%
B.e. dersinde öğrendiklerimizi oyunlarımızda uyguluyorum	6.9%	5.2%	10.1%	6.9%	13.2%	18.6%	30.4%	26.0%	39.4%	43.4%
Beden eğitimi dersi en çok ilgi duyduğum dersler arasındadır	6.7%	5.9%	9.3%	6.6%	14.6%	16.0%	26.1%	23.5%	43.3%	48.0%
Beden eğitimi dersini seviyorum	5.6%	4.6%	5.7%	3.8%	9.0%	11.7%	26.5%	23.8%	53.2%	56.1%
Beden eğitimi dersi diğer derslere olan motivasyonumu artırıyor	5.5%	5.3%	7.8%	5.5%	17.8%	13.9%	25.9%	24.9%	43.0%	50.5%
Okul içi spor organizasyonlarına severek katılım	6.2%	4.7%	9.2%	6.7%	14.8%	17.6%	25.8%	23.3%	44.0%	47.7%
Beden eğitimi dersinde başarılı olduğumu düşünüyorum	6.5%	4.0%	7.6%	4.2%	11.6%	15.5%	30.2%	21.9%	44.1%	54.5%

Test 1’de derse verilen önem hakkındaki görüşlerin cinsiyetlere göre karşılaştırılması Tablo 28’da görülmektedir. “Beden eğitimi dersinin gelmesini sabırsızlıkla bekliyorum”, “Beden eğitimi dersi sayesinde sporu sevdim” ve “Beden eğitimi dersini seviyorum” maddelerine kadınlar “Katılıyorum” erkekler “Tamamen Katılıyorum” düzeyinde ortalama yanıt vermişlerdir. Erkek öğrencilerin bu maddelere katılım ortalaması istatistiksel olarak kadınlardan yüksektir ($p<0.05$).

“İleride beden eğitimi öğretmeni olmak isterim” maddesine Test 1’de kadınlar “Kararsızım” düzeyinde, erkekler “Katılıyorum” düzeyinde yanıt vermişlerdir. Erkek öğrencilerin bu maddeye katılım ortalaması istatistiksel olarak kadınlardan yüksektir ($p<0.05$).

Test 1’de, “Beden eğitimi dersinde öğrendiklerimden sonra sağlığıma daha çok dikkat ediyorum”, “Beden eğitimi dersinde öğrendiklerimizi arkadaşlarımla oyunlarımızda uyguluyorum”, “Beden eğitimi dersi en çok ilgi duyduğum dersler arasındadır” ve “Okul içi spor organizasyonlarına severek katılırım” maddelerine kadınların ve erkeklerin katılım ortalaması “Katılıyorum” düzeyindedir. Ancak erkeklerin bu maddelere katılım ortalaması istatistiksel olarak kadınlardan yüksektir ($p<0.05$).

Tablo 28 Derse verilen önem hakkındaki görüşlerin cinsiyetlere göre karşılaştırılması (Test 1).

Test 1	Kadın			Erkek			Mann-Whitney U	
	Ortalama		s.s.	Ortalama		s.s.	Z	p
Beden eğitimi dersinin gelmesini sabırsızlıkla bekliyorum	4.1	Katılıyor	1.2	4.4	Tam.Katılıyor	1.0	-4.36	0.00
Beden eğitimi dersi sayesinde sporu sevdim	4.0	Katılıyor	1.2	4.3	Tam.Katılıyor	1.1	-3.90	0.00
İleride beden eğitimi öğretmeni olmak isterim	3.0	Kararsız	1.4	3.6	Katılıyor	1.3	-6.89	0.00
Beden eğitimi dersi zorunlu olmasa katılmazdım	2.6	Katılmıyor	1.4	2.7	Kararsız	1.6	-1.49	0.14
Beden eğitimi dersinde öğrendiklerimden sonra sağlığıma daha çok dikkat ediyorum	3.8	Katılıyor	1.2	4.1	Katılıyor	1.1	-2.89	0.00
Beden eğitimi dersinde öğrendiklerimizi arkadaşlarımla oyunlarımızda uyguluyorum	3.7	Katılıyor	1.3	4.0	Katılıyor	1.2	-2.70	0.01
Beden eğitimi dersi en çok ilgi duyduğum dersler arasındadır	3.7	Katılıyor	1.3	4.1	Katılıyor	1.1	-4.29	0.00
Beden eğitimi dersini seviyorum	4.1	Katılıyor	1.2	4.2	Tam.Katılıyor	1.1	-2.00	0.04
Beden eğitimi dersi diğer derslere olan motivasyonumu artırıyor	3.9	Katılıyor	1.2	4.0	Katılıyor	1.2	-1.10	0.27
Okul içi spor organizasyonlarına severek katılırım	3.8	Katılıyor	1.2	4.0	Katılıyor	1.2	-2.65	0.01
Beden eğitimi dersinde başarılı olduğumu düşünüyorum	3.9	Katılıyor	1.2	4.0	Katılıyor	1.2	-1.30	0.19

“Beden eğitimi dersi zorunlu olmasa katılmazdım”, “Beden eğitimi dersi diğer derslere olan motivasyonumu artırıyor” ve “Beden eğitimi dersinde başarılı olduğumu düşünüyorum” maddelerine kadın ve erkeklerin Test 1’deki katılım ortalamaları istatistiksel olarak eşit düzeyde “Katılıyorum” olarak gözlenmiştir ($p>0.05$).

Test 2’de derse verilen önem hakkındaki görüşlerin cinsiyetlere göre karşılaştırılması Tablo 29’de görülmektedir.

Test 2’de “Beden eğitimi dersinin gelmesini sabırsızlıkla bekliyorum”, “Beden eğitimi dersi sayesinde sporu sevdim”, “Beden eğitimi dersi en çok ilgi duyduğum dersler arasındadır”, “Beden eğitimi dersini seviyorum”, “Beden eğitimi dersi diğer derslere

olan motivasyonumu artırıyor” ve “Beden eğitimi dersinde başarılı olduğumu düşünüyorum” maddelerine kadınlar “Katılıyorum” erkekler “Tamamen Katılıyorum” düzeyinde ortalama yanıt vermişlerdir. Erkek öğrencilerin bu maddelere katılım ortalaması istatistiksel olarak kadınlardan yüksektir ($p<0.05$).

“İleride beden eğitimi öğretmeni olmak isterim” maddesine Test 2’de kadınlar “Kararsızım” düzeyinde, erkekler “Katılıyorum” düzeyinde yanıt vermişlerdir. Erkek öğrencilerin bu maddeye katılım ortalaması istatistiksel olarak kadınlardan yüksektir ($p<0.05$).

Tablo 29 Derse verilen önem hakkındaki görüşlerin cinsiyetlere göre karşılaştırılması (Test 2)

Test 2	Kadın			Erkek			Mann-Whitney U	
	Ortalama		s.s.	Ortalama		s.s.	Z	p
Beden eğitimi dersinin gelmesini sabırsızlıkla bekliyorum	4.0	Katılıyorum	1.2	4.5	Tam.Katılıyorum	0.9	-6.13	0.00
Beden eğitimi dersi sayesinde sporu sevdim	3.9	Katılıyorum	1.2	4.4	Tam.Katılıyorum	1.0	-6.14	0.00
İleride beden eğitimi öğretmeni olmak isterim	3.3	Kararsız	1.5	3.8	Katılıyorum	1.2	-4.24	0.00
Beden eğitimi dersi zorunlu olmasa katılmazdım	3.0	Kararsız	1.6	2.6	Katılmıyorum	1.5	-4.31	0.00
Beden eğitimi dersinde öğrendiklerimden sonra sağlığıma daha çok dikkat ediyorum	3.8	Katılıyorum	1.2	4.1	Katılıyorum	1.2	-4.60	0.00
Beden eğitimi dersinde öğrendiklerimizi arkadaşlarımızla oyunlarımızda uyguluyorum	3.8	Katılıyorum	1.2	4.1	Katılıyorum	1.1	-3.89	0.00
Beden eğitimi dersi en çok ilgi duyduğum dersler arasındadır	3.7	Katılıyorum	1.3	4.2	Tam.Katılıyorum	1.1	-5.61	0.00
Beden eğitimi dersini seviyorum	4.0	Katılıyorum	1.2	4.4	Tam.Katılıyorum	1.0	-5.80	0.00
Beden eğitimi dersi diğer derslere olan motivasyonumu artırıyor	3.9	Katılıyorum	1.3	4.3	Tam.Katılıyorum	1.0	-5.04	0.00
Okul içi spor organizasyonlarına seveerek katılım	3.8	Katılıyorum	1.2	4.1	Katılıyorum	1.1	-3.91	0.00
Beden eğitimi dersinde başarılı olduğumu düşünüyorum	4.1	Katılıyorum	1.2	4.3	Tam.Katılıyorum	1.0	-3.16	0.00

“Beden eğitimi dersi zorunlu olmasa katılmazdım” maddesine Test 2’de kadınlar “Kararsızım” düzeyinde, erkekler “Katılmıyorum” düzeyinde yanıt vermişlerdir. Erkek öğrencilerin bu maddeye katılım ortalaması istatistiksel olarak kadınlardan düşüktür ($p<0.05$).

“Beden eğitimi dersinde öğrendiklerimden sonra sağlığıma daha çok dikkat ediyorum”, “Beden eğitimi dersinde öğrendiklerimizi arkadaşlarımızla oyunlarımızda uyguluyorum” ve “Okul içi spor organizasyonlarına seveerek katılım” maddelerine Test 2’de kadınlar

ve erkekler “Katılıyorum” düzeyinde yanıt vermişlerdir. Ancak erkek öğrencilerin bu maddelere katılım ortalaması istatistiksel olarak kadınlardan yüksektir ($p<0.05$).

Tablo 30 Derse verilen önem hakkındaki görüşlerin Test 1 ve Test 2’de karşılaştırılması.

	Test 1			Test 2			Mann-Whitney U	
	Ortalama	s.s.		Ortalama	s.s.	Z	p	
Beden eğitimi dersinin gelmesini sabırsızlıkla bekliyorum	4.2	Tam.Katılıyorum	1.1	4.3	Tam.Katılıyorum	1.1	-1.69	0.09
Beden eğitimi dersi sayesinde sporu sevdim	4.1	Katılıyorum	1.1	4.2	Katılıyorum	1.1	-0.82	0.41
İleride beden eğitimi öğretmeni olmak isterim	3.3	Kararsız	1.4	3.6	Katılıyorum	1.3	-4.89	0.00
Beden eğitimi dersi zorunlu olmasa katılmazdım	2.7	Kararsız	1.5	2.8	Kararsız	1.5	-1.01	0.31
Beden eğitimi dersinde öğrendiklerimden sonra sağlığıma daha çok dikkat ediyorum	4.0	Katılıyorum	1.2	4.0	Katılıyorum	1.2	-0.84	0.40
Beden eğitimi dersinde öğrendiklerimizi arkadaşlarımla oyunlarımızda	3.9	Katılıyorum	1.2	4.0	Katılıyorum	1.2	-1.64	0.10
Beden eğitimi dersi en çok ilgi duyduğum dersler arasındadır	3.9	Katılıyorum	1.2	4.0	Katılıyorum	1.2	-2.06	0.04
Beden eğitimi dersini seviyorum	4.2	Katılıyorum	1.2	4.2	Tam.Katılıyorum	1.1	-1.19	0.23
Beden eğitimi dersi diğer derslere olan motivasyonumu artırıyor	3.9	Katılıyorum	1.2	4.1	Katılıyorum	1.2	-3.52	0.00
Okul içi spor organizasyonlarına seveerek katılım	3.9	Katılıyorum	1.2	4.0	Katılıyorum	1.2	-1.71	0.09
Beden eğitimi dersinde başarılı olduğumu düşünüyorum	4.0	Katılıyorum	1.2	4.2	Katılıyorum	1.1	-4.10	0.00

Derse verilen önem hakkındaki görüşlerin Test 1 ve Test 2’de karşılaştırılması Tablo 30’da görülmektedir. Buna göre “İleride beden eğitimi öğretmeni olmak isterim”, “Beden eğitimi dersi en çok ilgi duyduğum dersler arasındadır”, “Beden eğitimi dersi diğer derslere olan motivasyonumu artırıyor” ve “Beden eğitimi dersinde başarılı olduğumu düşünüyorum” maddelerine katılım düzeyi Test 2’de anlamlı biçimde yükselmiştir ($p<0.05$). Alt ölçeğin diğer maddelerine olan katılım düzeyi ortalamalarında anlamlı bir farklılık meydana gelmemiştir ($p>0.05$).

Derse verilen önem hakkındaki görüşlerin, öğrencilerin sınıflarına göre incelenmesi Tablo 31’de görülmektedir. Test 1’de, bu ölçek maddelerinin sınıflarda gözlenen ortalama yanıtları arasında anlamlı bir farklılık gözlenmemiştir ($p>0.05$).

Test 2’de, “Beden eğitimi dersinin gelmesini sabırsızlıkla bekliyorum” maddesine katılım ortalamaları, sınıflara göre değişiklik göstermektedir ($p<0.05$). Buna göre en yüksek ortalama 10.ve 11.sınıflarda, en düşük ortalama ise 12.sınıf öğrencilerindedir.

Test 2’de, “İleride beden eğitimi öğretmeni olmak isterim” maddesine katılım ortalamaları, sınıflara göre değişiklik göstermektedir ($p<0.05$). En yüksek ortalama 10.ve 12.sınıflarda, en düşük ortalama ise 9.sınıf öğrencilerindedir.

“Beden eğitimi dersi zorunlu olmasa katılmazdım” maddesinde Test 2’de sınıflarda gözlenen ortalamalar istatistiksel olarak eşit kabul edilememektedir ($p<0.05$). Bu maddeye en yüksek katılım 12.sınıflarda, en düşük katılım 9.sınıf öğrencilerinde gözlenmiştir.

Test 2’de, “Beden eğitimi dersini seviyorum” maddesine katılım ortalamaları, sınıflara göre değişiklik göstermektedir ($p<0.05$). En yüksek ortalama 10.ve 11.sınıflarda, en düşük ortalama ise 12.sınıf öğrencilerindedir.

Bu ölçeğin diğer maddeleri olan “Beden eğitimi dersi sayesinde sporu sevdim”, “B.e. dersinde öğrendiklerimden sonra sağlığıma daha çok dikkat ediyorum”, “B.e. dersinde öğrendiklerimizi oyunlarımızda uyguluyorum”, “Beden eğitimi dersi en çok ilgi duyduğum dersler arasındadır”, “Beden eğitimi dersi diğer derslere olan motivasyonumu artırıyor”, “Okul içi spor organizasyonlarına severek katılıyorum” ve “Beden eğitimi dersinde başarılı olduğumu düşünüyorum” maddeleri için, Test 2’de sınıfların ortalama yanıtları arasında anlamlı bir farklılık bulunmamaktadır ($p>0.05$).

Spor yapmasına engel olan rahatsızlığı bulunan katılımcıların derse verilen önem hakkındaki görüşlerinin incelenmesi Tablo 32’de yer almaktadır. Bu öğrencilerin “Beden eğitimi dersi sayesinde sporu sevdim”, “Beden eğitimi dersi zorunlu olmasa katılmazdım”, “B.e. dersinde öğrendiklerimden sonra sağlığıma daha çok dikkat ediyorum”, “Beden eğitimi dersi en çok ilgi duyduğum dersler arasındadır”, “Beden eğitimi dersini seviyorum”, “Okul içi spor organizasyonlarına severek katılıyorum” ve “Beden eğitimi dersinde başarılı olduğumu düşünüyorum” maddelerine katılım düzeylerinin ortalaması Test 2’de istatistiksel açıdan önemli bir değişiklik göstermemiştir ($p>0.05$).

Spor yapmasına engel olan rahatsızlığı bulunan öğrencilerin, “Beden eğitimi dersinin gelmesini sabırsızlıkla bekliyorum” maddesine Test 1’de “Katılıyorum” olarak gözlenen ortalaması, Test 2’de istatistiksel olarak anlamlı biçimde ($p<0.05$) yükselerek “Tamamen Katılıyorum” olarak gözlenmiştir.

Spor yapmasına engel olan rahatsızlığı bulunan öğrencilerin, “İleride beden eğitimi öğretmeni olmak isterim” maddesine Test 1’de “Kararsızım” olarak gözlenen ortalaması, Test 2’de istatistiksel olarak anlamlı biçimde ($p<0.05$) yükselerek “Katılıyorum” olarak gözlenmiştir.

Tablo 31 Derse verilen önem hakkındaki görüşlerin sınıflara göre incelenmesi.

	9.Sınıf			10.Sınıf			11.Sınıf			12.Sınıf			Kruskal Wallis			
	Test 1	Test 2	M-W p	Test 1	Test 2	M-W p	Test 1	Test 2	M-W p	Test 1	Test 2	M-W p	Test 1		Test 2	
													Ki-Kare	p	Ki-Kare	p
Beden eğitimi dersinin gelmesini sabırsızlıkla bekliyorum	4.1	4.3	0.07	4.2	4.4	0.31	4.3	4.4	0.13	4.2	3.8	0.06	1.75	0.63	11.81	0.01
	Katılıyor	Tam. Katılıyor		Tam. Katılıyor	Tam. Katılıyor		Tam. Katılıyor	Tam. Katılıyor		Katılıyor	Katılıyor					
Beden eğitimi dersi sayesinde sporu sevdim	4.1	4.1	0.97	4.1	4.3	0.17	4.1	4.3	0.25	4.2	4.0	0.22	0.04	1.00	5.84	0.12
	Katılıyor	Katılıyor		Katılıyor	Tam. Katılıyor		Katılıyor	Tam. Katılıyor		Katılıyor	Katılıyor					
İleride beden eğitimi öğretmeni olmak isterim	3.2	3.5	0.05	3.4	3.8	0.00	3.3	3.6	0.01	3.2	3.8	0.01	1.50	0.68	10.78	0.01
	Kararsız	Katılıyor		Kararsız	Katılıyor		Kararsız	Katılıyor		Kararsız	Katılıyor					
Beden eğitimi dersi zorunlu olmasa katılmazdım	2.8	2.5	0.03	2.6	2.8	0.07	2.7	2.9	0.23	2.4	3.3	0.00	6.79	0.08	20.03	0.00
	Kararsız	Katılmıyor		Katılmıyor	Kararsız		Kararsız	Kararsız		Katılmıyor	Kararsız					
B.e. dersinde öğrendiklerimden sonra sağlığıma daha çok dikkat ediyorum	4.0	3.9	0.93	4.0	4.0	0.65	4.0	4.0	0.60	3.8	4.0	0.33	1.40	0.71	0.40	0.94
	Katılıyor	Katılıyor		Katılıyor	Katılıyor		Katılıyor	Katılıyor		Katılıyor	Katılıyor					
B.e. dersinde öğrendiklerimizi oyunlarımızda uyguluyorum	3.9	3.9	0.83	3.9	4.0	0.32	3.8	3.9	0.42	3.7	4.0	0.36	3.28	0.35	0.79	0.85
	Katılıyor	Katılıyor		Katılıyor	Katılıyor		Katılıyor	Katılıyor		Katılıyor	Katılıyor					
Beden eğitimi dersi en çok ilgi duyduğum dersler arasındadır	3.9	4.0	0.43	4.0	4.1	0.51	3.9	4.1	0.05	3.8	3.9	0.47	2.55	0.47	1.88	0.60
	Katılıyor	Katılıyor		Katılıyor	Katılıyor		Katılıyor	Katılıyor		Katılıyor	Katılıyor					
Beden eğitimi dersini seviyorum	4.0	4.2	0.13	4.2	4.3	0.73	4.2	4.4	0.07	4.2	3.9	0.09	2.70	0.44	11.40	0.01
	Katılıyor	Katılıyor		Tam. Katılıyor	Tam. Katılıyor		Tam. Katılıyor	Tam. Katılıyor		Katılıyor	Katılıyor					
Beden eğitimi dersi diğer derslere olan motivasyonumu artırıyor	3.9	4.1	0.00	4.0	4.1	0.34	3.9	4.2	0.01	4.0	4.0	0.76	2.81	0.42	2.04	0.57
	Katılıyor	Katılıyor		Katılıyor	Katılıyor		Katılıyor	Katılıyor		Katılıyor	Katılıyor					
Okul içi spor organizasyonlarına severek katılıyorum	4.0	4.0	0.63	4.0	4.1	0.68	3.8	4.1	0.00	3.8	3.9	0.52	3.40	0.33	4.75	0.19
	Katılıyor	Katılıyor		Katılıyor	Katılıyor		Katılıyor	Katılıyor		Katılıyor	Katılıyor					
Beden eğitimi dersinde başarılı olduğumu düşünüyorum	4.0	4.1	0.05	3.9	4.2	0.01	3.9	4.3	0.00	4.2	4.2	0.80	4.31	0.23	1.93	0.59
	Katılıyor	Katılıyor		Katılıyor	Katılıyor		Katılıyor	Tam. Katılıyor		Katılıyor	Katılıyor					

Tablo 32 Spor yapmasına engel olan rahatsızlığı bulunan katılımcıların derse verilen önem hakkındaki görüşlerinin incelenmesi.

Spor yapmasına engel bir rahatsızlığı olanlar.	Test 1			Test 2			Mann-Whitney U	
	Ortalama	s.s.		Ortalama	s.s.		Z	p
Beden eğitimi dersinin gelmesini sabırsızlıkla bekliyorum	4.2	Katılıyor	1.1	4.4	Tam.Katılıyor	1.0	-2.130	0.03
Beden eğitimi dersi sayesinde sporu sevdim	4.0	Katılıyor	1.2	4.3	Tam.Katılıyor	1.0	-1.886	0.06
İleride beden eğitimi öğretmeni olmak isterim	3.2	Kararsız	1.4	3.8	Katılıyor	1.3	-2.860	0.00
Beden eğitimi dersi zorunlu olmasa katılmazdım	2.8	Kararsız	1.5	3.1	Kararsız	1.6	-1.112	0.27
B.e. dersinde öğrendiklerimden sonra sağlığıma daha çok dikkat ediyorum	3.8	Katılıyor	1.3	4.0	Katılıyor	1.3	-1.413	0.16
B.e. dersinde öğrendiklerimizi oyunlarımızda uyguluyorum	3.7	Katılıyor	1.3	4.0	Katılıyor	1.2	-2.208	0.03
Beden eğitimi dersi en çok ilgi duyduğum dersler arasındadır	3.9	Katılıyor	1.2	3.9	Katılıyor	1.3	-.229	0.82
Beden eğitimi dersini seviyorum	4.1	Katılıyor	1.1	4.2	Katılıyor	1.2	-1.038	0.30
Beden eğitimi dersi diğer derslere olan motivasyonumu artırıyor	3.8	Katılıyor	1.3	4.1	Katılıyor	1.2	-2.377	0.02
Okul içi spor organizasyonlarına severek katılırım	3.9	Katılıyor	1.3	3.9	Katılıyor	1.3	-.068	0.95
Beden eğitimi dersinde başarılı olduğumu düşünüyorum	3.8	Katılıyor	1.2	4.1	Katılıyor	1.3	-1.711	0.09

Spor yapmasına engel olan rahatsızlığı bulunan öğrencilerin, “B.e. dersinde öğrendiklerimizi oyunlarımızda uyguluyorum” ve “Beden eğitimi dersi diğer derslere olan motivasyonumu artırıyor” maddelerine Test 1’de ve Test 2’de “Katılıyorum” olarak gözlenmiştir. Ancak Test 2’de gözlenen katılım ortalaması, her iki madde için de Test 1’deki ortalamalarından anlamlı derecede yüksektir ($p < 0.05$).

5.5. Öğrencilerin Akıllı Tahta İle İşlenen Beden Eğitimi Dersine Verdikleri Önemi Belirleyici Görüşler

Öğrencilerin akıllı tahta ile işlenen beden eğitimi dersine verdikleri önemi belirleyici görüşlerine ilişkin yüzde frekans dağılımları Tablo 33’de görülmektedir. Genel olarak Test 1’de en sık karşılaşılan yanıt “Kesinlikle Katılmıyorum” yada “Katılmıyorum” iken, Test 2’de durum tersine dönerek, “Katılıyorum” veya “Tamamen Katılıyorum” olarak gözlenmiştir.

Tablo 33 Öğrencilerin akıllı tahta ile işlenen beden eğitimi dersine verdikleri önemi belirleyici görüşleri.

	Kesinlikle Katılmıyorum		Katılmıyorum		Kararsızım		Katılıyorum		Tamamen Katılıyorum	
	Test 1	Test 2	Test 1	Test 2	Test 1	Test 2	Test 1	Test 2	Test 1	Test 2
Beden eğitimi dersi akıllı tahta ile işlenebilir	31.9%	17.8%	24.8%	7.7%	10.0%	9.2%	16.0%	27.0%	17.1%	38.2%
Akıllı tahta ile işlenen dersin daha verimli olduğunu düşünüyorum	28.9%	15.1%	25.2%	8.3%	17.1%	20.5%	14.9%	28.0%	13.9%	28.0%
Beden eğitimi dersinde akıllı tahtanın kullanılmasını isterim	32.7%	16.6%	25.5%	10.2%	17.3%	12.9%	11.9%	28.1%	12.7%	32.1%
Beden eğitimi dersinde akıllı tahta kullanılması derse olan ilgimi arttıracaktır/arttırdı	31.4%	17.3%	27.1%	11.8%	17.3%	12.2%	13.7%	30.6%	10.4%	28.0%
Beden eğitimi dersinde akıllı tahta kullanılması motivasyonumu arttıracaktır/arttırdı	32.3%	17.0%	26.3%	11.1%	18.7%	21.2%	13.7%	21.8%	9.1%	29.0%
Beden eğitimi dersinde akıllı tahta kullanılması öğrenmemi daha eğlenceli hale getirecektir/getirdi	31.2%	17.3%	26.5%	11.4%	17.2%	20.0%	14.1%	24.0%	11.0%	27.4%
Beden eğitimi dersinde akıllı tahtanın kullanılmasını öğrenme düzeyimi arttıracaktır/arttırdı	30.5%	16.9%	25.4%	11.2%	17.8%	14.5%	16.3%	27.8%	9.9%	29.6%
Beden eğitimi dersinde akıllı tahta kullanılırsa derse daha fazla yoğunlaşabilirim/yoğunlaşabildim	30.8%	16.6%	28.0%	11.6%	18.8%	19.8%	12.5%	23.2%	9.9%	28.8%
B.e.dersinde akıllı tahta kullanımı dersin fiziksel faydalarını görmek açısından yararlı olacaktır/oldu	28.2%	14.7%	26.1%	10.0%	20.0%	13.6%	13.3%	30.0%	12.5%	31.7%
Beden eğitimi dersinde akıllı tahta kullanılması derse daha yararlı hale getirecektir/getirdi	28.9%	15.7%	26.0%	11.5%	19.1%	12.4%	14.8%	30.8%	11.3%	29.6%
Beden eğitimi dersinde akıllı tahta kullanılırsa sıkılıyorum/hiç sıkılmadım	24.9%	15.7%	22.0%	10.4%	16.0%	12.5%	16.4%	27.8%	20.6%	33.6%
Akıllı tahta ile işlenen Beden Eğitimi dersinde başarı düzeyimin artacağını düşünüyorum/arttığını düşünüyorum	28.2%	15.9%	27.1%	11.7%	17.4%	12.2%	13.5%	30.1%	13.8%	30.1%
Öğretmenim akıllı tahta üzerinde görsel materyaller kullanması derse daha iyi anlamama yardımcı olabilir/oldu	27.3%	15.6%	20.6%	9.7%	20.4%	10.4%	17.6%	28.6%	14.1%	35.8%
Akıllı tahta kullanıldığında derse daha fazla katılabileceğimi düşünüyorum/katılım düzeyi arttı	30.8%	17.0%	24.8%	10.5%	19.3%	10.6%	13.3%	29.2%	11.8%	32.7%

“Beden eğitimi dersi akıllı tahta ile işlenebilir”, “Akıllı tahta ile işlenen dersin daha verimli olduğunu düşünüyorum”, “Beden eğitimi dersinde akıllı tahtanın kullanılmasını isterim”, “Beden eğitimi dersinde akıllı tahta kullanılması motivasyonumu arttıracaktır/arttırdı”, “Beden eğitimi dersinde akıllı tahta kullanılması öğrenmemi daha eğlenceli hale getirecektir/getirdi”, “Beden eğitimi dersinde akıllı tahtanın kullanılmasını öğrenme düzeyimi arttıracaktır/arttırdı”, “Beden eğitimi dersinde akıllı tahta kullanılırsa

derse daha fazla yoğunlaşabilirim/yoğunlaşabildim”, “B.e.dersinde akıllı tahta kullanımı dersin fiziksel faydalarını görmek açısından yararlı olacaktır/oldu”, “Beden eğitimi dersinde akıllı tahta kullanılması dersi daha yararlı hale getirecektir/getirdi” ve “Beden eğitimi dersinde akıllı tahta kullanılması dersi daha yararlı hale getirecektir/getirdi” maddelerine en yüksek oranda katılım, Test 1’de “Kesinlikle Katılmıyorum” olarak gözlenmişken, Test 2’de “Tamamen Katılıyorum” olarak gözlenmiştir.

Tablo 34 Akıllı tahta ile işlenen beden eğitimi dersine verilen önemi belirleyici görüşlerin cinsiyetlere göre karşılaştırılması (Test 1).

Test 1	Kadın			Erkek			Mann-Whitney U	
	Ortalama		s.s.	Ortalama		s.s.	Z	p
Beden eğitimi dersi akıllı tahta ile işlenebilir	2.6	Kararsız	1.4	2.6	Kararsız	1.5	-0.66	0.51
Akıllı tahta ile işlenen dersin daha verimli olduğunu düşünüyorum	2.6	Katılmıyorum	1.3	2.6	Kararsız	1.5	-0.45	0.65
Beden eğitimi dersinde akıllı tahtanın kullanılmasını isterim	2.5	Katılmıyorum	1.3	2.4	Katılmıyorum	1.4	-0.88	0.38
Beden eğitimi dersinde akıllı tahta kullanılması derse olan ilgimi arttıracaktır/arttırdı	2.4	Katılmıyorum	1.3	2.5	Katılmıyorum	1.4	-0.31	0.76
Beden eğitimi dersinde akıllı tahta kullanılması motivasyonumu arttıracaktır/arttırdı	2.4	Katılmıyorum	1.2	2.4	Katılmıyorum	1.4	-0.28	0.78
Beden eğitimi dersinde akıllı tahta kullanılması öğrenmemi daha eğlenceli hale getirecektir/getirdi	2.4	Katılmıyorum	1.3	2.5	Katılmıyorum	1.4	-0.22	0.82
Beden eğitimi dersinde akıllı tahtanın kullanılması öğrenme düzeyimi arttıracaktır/arttırdı	2.5	Katılmıyorum	1.3	2.5	Katılmıyorum	1.4	-0.45	0.65
Beden eğitimi dersinde akıllı tahta kullanılırsa derse daha fazla yoğunlaşabilirim/yoğunlaşabildim	2.4	Katılmıyorum	1.2	2.5	Katılmıyorum	1.4	-0.26	0.80
B.e.dersinde akıllı tahta kullanımı dersin fiziksel faydalarını görmek açısından yararlı olacaktır/oldu	2.6	Katılmıyorum	1.3	2.5	Katılmıyorum	1.4	-0.77	0.44
Beden eğitimi dersinde akıllı tahta kullanılması dersi daha yararlı hale getirecektir/getirdi	2.5	Katılmıyorum	1.3	2.5	Katılmıyorum	1.4	-0.42	0.67
Beden eğitimi dersinde akıllı tahta kullanılırsa sıkılırım/hiç sıkılmadım	2.8	Kararsız	1.5	2.9	Kararsız	1.5	-0.16	0.87
Akıllı tahta ile işlenen Beden Eğitimi dersinde başarı düzeyimin artacağını düşünüyorum/arttığını düşünüyorum	2.6	Katılmıyorum	1.3	2.6	Katılmıyorum	1.4	-0.77	0.44
Öğretmenim akıllı tahta üzerinde görsel materyaller kullanması dersi daha iyi anlamama yardımcı olabilir/oldu	2.7	Kararsız	1.3	2.7	Kararsız	1.4	-0.65	0.52
Akıllı tahta kullanıldığında derse daha fazla katılabileceğimi düşünüyorum/katılım düzeyi arttı	2.5	Katılmıyorum	1.3	2.5	Katılmıyorum	1.4	-0.42	0.67

Benzer şekilde “Beden eğitimi dersinde akıllı tahta kullanılması dersi daha yararlı hale getirecektir/getirdi”, “Beden eğitimi dersinde akıllı tahta kullanılırsa sıkılırim/hiç sıkılmadım”, “Akıllı tahta ile işlenen Beden Eğitimi dersinde başarı düzeyimin artacağını düşünüyorum/arttığını düşünüyorum”, “Öğretmenim akıllı tahta üzerinde görsel materyaller kullanması dersi daha iyi anlamama yardımcı olabilir/oldu” ve “Akıllı tahta kullanıldığında derse daha fazla katılabileceğimi düşünüyorum/katılım düzeyi arttı” maddelerine en yüksek oranda katılım, Test 1’de “Kesinlikle Katılmıyorum” olarak gözlenmişken, Test 2’de “Tamamen Katılıyorum” olarak gözlenmiştir.

“Beden eğitimi dersinde akıllı tahta kullanılması derse olan ilgimi arttıracaktır/arttırdı” maddesine Test 1’de en çok katılım “Kesinlikle Katılmıyorum” olarak gözlenmişken, Test 2’de “Katılıyorum” olarak gözlenmiştir.

Öğrencilerin Test 1’de verdikleri ortalama yanıtların, cinsiyetler arası karşılaştırması Tablo 34’de görülmektedir. Ölçek maddelerinin tamamında kadın ve erkek katılımcılar, ortalama olarak “Katılmıyorum” yada “Kararsızım” düzeyinde cevaplar vermişlerdir. Kadın ve erkek öğrenciler arasında gözlenen ortalamalar her bir madde için, istatistiksel olarak eşit kabul edilmektedir ($p>0.05$).

Aynı inceleme Test 2’de yapıldığında yine akıllı tahta ile işlenen beden eğitimi dersine verilen önemi belirleyici görüşlerin cinsiyetler arasında önemli farklılıklar göstermediği saptanmıştır ($p>0.05$, Tablo 35). Ancak Test 2’de gözlenen ortalamalar genel olarak “Kararsızım” veya “Katılıyorum” olarak gözlenmiştir.

Tablo 35 Akıllı tahta ile işlenen beden eğitimi dersine verilen önemi belirleyici görüşlerin cinsiyetlere göre karşılaştırılması (Test 2).

Test 2	Kadın			Erkek			Mann-Whitney U	
	Ortalama		s.s.	Ortalama		s.s.	Z	p
Beden eğitimi dersi akıllı tahta ile işlenebilir	3.6	Katılıyor	1.6	3.6	Katılıyor	1.4	-0.17	0.86
Akıllı tahta ile işlenen dersin daha verimli olduğunu düşünüyorum	3.5	Katılıyor	1.4	3.4	Katılıyor	1.3	-1.28	0.20
Beden eğitimi dersinde akıllı tahtanın kullanılmasını isterim	3.5	Katılıyor	1.5	3.5	Katılıyor	1.4	-0.34	0.74
Beden eğitimi dersinde akıllı tahta kullanılması derse olan ilgimi arttıracaktır/arttırdı	3.3	Kararsız	1.5	3.4	Katılıyor	1.4	-0.53	0.59
Beden eğitimi dersinde akıllı tahta kullanılması motivasyonumu arttıracaktır/arttırdı	3.3	Kararsız	1.5	3.3	Kararsız	1.4	-0.55	0.58
Beden eğitimi dersinde akıllı tahta kullanılması öğrenmemi daha eğlenceli hale getirecektir/getirdi	3.3	Kararsız	1.5	3.3	Kararsız	1.4	-0.37	0.71
Beden eğitimi dersinde akıllı tahtanın kullanılması öğrenme düzeyimi arttıracaktır/arttırdı	3.3	Kararsız	1.5	3.5	Katılıyor	1.4	-0.88	0.38
Beden eğitimi dersinde akıllı tahta kullanılırsa derse daha fazla yoğunlaşabilirim/yoğunlaşabildim	3.4	Kararsız	1.5	3.4	Kararsız	1.4	-0.41	0.68
B.e.dersinde akıllı tahta kullanımı dersin fiziksel faydalarını görmek açısından yararlı olacaktır/oldu	3.5	Katılıyor	1.5	3.6	Katılıyor	1.3	-0.12	0.90
Beden eğitimi dersinde akıllı tahta kullanılması dersi daha yararlı hale getirecektir/getirdi	3.4	Katılıyor	1.5	3.5	Katılıyor	1.4	-0.65	0.52
Beden eğitimi dersinde akıllı tahta kullanılırsa sıkılırim/hiç sıkılmadım	3.5	Katılıyor	1.5	3.6	Katılıyor	1.4	-0.60	0.55
Akıllı tahta ile işlenen Beden Eğitimi dersinde başarı düzeyimin artacağını düşünüyorum/arttığını	3.4	Kararsız	1.5	3.5	Katılıyor	1.4	-1.16	0.24
Öğretmenim akıllı tahta üzerinde görsel materyaller kullanması dersi daha iyi anlamama yardımcı olabilir/oldu	3.5	Katılıyor	1.5	3.7	Katılıyor	1.4	-0.90	0.37
Akıllı tahta kullanıldığında derse daha fazla katılabileceğimi düşünüyorum/katılım düzeyi arttı	3.4	Katılıyor	1.5	3.5	Katılıyor	1.4	-0.60	0.55

Öğrencilerin akıllı tahta ile işlenen beden eğitimi dersine verilen önemi belirleyici görüşlerinin Test 1 ve Test 2'de karşılaştırılması Tablo 36'da görülmektedir. Alt ölçeğin tüm maddelerinde ortalama katılım düzeylerinde artış gözlenmiş, bu artışların istatistiksel olarak önemli olduğu tespit edilmiştir ($p<0.05$).

Test 1'de, "Beden eğitimi dersi akıllı tahta ile işlenebilir", "Beden eğitimi dersinde akıllı tahta kullanılırsa sıkılırim/hiç sıkılmadım" ve "Öğretmenim akıllı tahta üzerinde görsel materyaller kullanması dersi daha iyi anlamama yardımcı olabilir/oldu" maddelerine ortalama katılım "Kararsızım" düzeyinde iken, Test 2'de anlamlı biçimde ($p<0.05$) yükselerek "Katılıyorum" olarak gözlenmiştir.

Tablo 36 Akıllı tahta ile işlenen beden eğitimi dersine verilen önemi belirleyici görüşlerin Test 1 ve Test 2'de karşılaştırılması.

	Test 1			Test 2			Mann-Whitney U	
	Ortalama	s.s.		Ortalama	s.s.		Z	p
Beden eğitimi dersi akıllı tahta ile işlenebilir	2.6	Kararsız	1.5	3.6	Katılıyor	1.5	-13.33	0.00
Akıllı tahta ile işlenen dersin daha verimli olduğunu düşünüyorum	2.6	Katılmıyor	1.4	3.5	Katılıyor	1.4	-12.85	0.00
Beden eğitimi dersinde akıllı tahtanın kullanılmasını isterim	2.5	Katılmıyor	1.4	3.5	Katılıyor	1.4	-14.68	0.00
Beden eğitimi dersinde akıllı tahta kullanılması derse olan ilgimi arttıracaktır/arttırdı	2.4	Katılmıyor	1.3	3.4	Katılıyor	1.4	-14.06	0.00
Beden eğitimi dersinde akıllı tahta kullanılması motivasyonumu arttıracaktır/arttırdı	2.4	Katılmıyor	1.3	3.3	Kararsız	1.4	-14.03	0.00
Beden eğitimi dersinde akıllı tahta kullanılması öğrenmemi daha eğlenceli hale getirecektir/getirdi	2.5	Katılmıyor	1.3	3.3	Kararsız	1.4	-12.81	0.00
Beden eğitimi dersinde akıllı tahtanın kullanılması öğrenme düzeyimi arttıracaktır/arttırdı	2.5	Katılmıyor	1.3	3.4	Katılıyor	1.4	-13.75	0.00
Beden eğitimi dersinde akıllı tahta kullanılırsa derse daha fazla yoğunlaşabilirim/yoğunlaşabildim	2.4	Katılmıyor	1.3	3.4	Kararsız	1.4	-13.97	0.00
B.e.dersinde akıllı tahta kullanımı dersin fiziksel faydalarını görmek açısından yararlı olacaktır/oldu	2.6	Katılmıyor	1.4	3.5	Katılıyor	1.4	-14.63	0.00
Beden eğitimi dersinde akıllı tahta kullanılması dersi daha yararlı hale getirecektir/getirdi	2.5	Katılmıyor	1.3	3.5	Katılıyor	1.4	-14.00	0.00
Beden eğitimi dersinde akıllı tahta kullanılırsa sıkılırim/hiç sıkılmadım	2.9	Kararsız	1.5	3.5	Katılıyor	1.4	-9.71	0.00
Akıllı tahta ile işlenen Beden Eğitimi dersinde başarı düzeyimin artacağını düşünüyorum/arttığını düşünüyorum	2.6	Katılmıyor	1.4	3.5	Katılıyor	1.4	-13.06	0.00
Öğretmenim akıllı tahta üzerinde görsel materyaller kullanması dersi daha iyi anlamama yardımcı olabilir/oldu	2.7	Kararsız	1.4	3.6	Katılıyor	1.4	-13.24	0.00
Akıllı tahta kullanıldığında derse daha fazla katılabileceğimi düşünüyorum/katılım düzeyi arttı	2.5	Katılmıyor	1.4	3.5	Katılıyor	1.5	-14.47	0.00

Alt ölçeğin diğer maddeleri, “Akıllı tahta ile işlenen dersin daha verimli olduğunu düşünüyorum”, “Beden eğitimi dersinde akıllı tahtanın kullanılmasını isterim”, “Beden eğitimi dersinde akıllı tahta kullanılması derse olan ilgimi arttıracaktır/arttırdı”, “Beden eğitimi dersinde akıllı tahta kullanılması motivasyonumu arttıracaktır/arttırdı”, “Beden eğitimi dersinde akıllı tahta kullanılması öğrenmemi daha eğlenceli hale getirecektir/getirdi”, “Beden eğitimi dersinde akıllı tahtanın kullanılması öğrenme düzeyimi arttıracaktır/arttırdı”, “Beden eğitimi dersinde akıllı tahta kullanılırsa derse daha fazla yoğunlaşabilirim/yoğunlaşabildim”, “B.e.dersinde akıllı tahta kullanımı dersin fiziksel faydalarını görmek açısından yararlı olacaktır/oldu”, “Beden eğitimi

dersinde akıllı tahta kullanılması dersi daha yararlı hale getirecektir/getirdi”, “Akıllı tahta ile işlenen Beden Eğitimi dersinde başarı düzeyimin artacağını düşünüyorum/arttığını düşünüyorum” ve “Akıllı tahta kullanıldığında derse daha fazla katılabileceğimi düşünüyorum/katılım düzeyi arttı” maddelerindeki ortalama yanıtlar Test 1’de “Katılmıyorum” düzeyinde, Test 2’de ise “Katılıyorum” düzeyinde gözlenmiştir. Bu maddelerde gözlenen ortalama artışı istatistiksel olarak önemlidir ($p < 0.05$). Öğrencilerin akıllı tahta ile işlenen beden eğitimi dersine verdikleri önemi belirleyici görüşlerin Test 1’de ve Test 2’de sınıflara göre incelenmesi Tablo 37’de görülmektedir.

Ölçeğin “Beden eğitimi dersi akıllı tahta ile işlenebilir”, “Beden eğitimi dersinde akıllı tahtanın kullanılmasını isterim”, “Beden eğitimi dersinde akıllı tahta kullanılması derse olan ilgimi arttıracaktır”, “Beden eğitimi dersinde akıllı tahta kullanılması motivasyonumu arttıracaktır”, “Beden eğitimi dersinde akıllı tahta kullanılırsa derse daha fazla yoğunlaşabilirim”, “B.e.dersinde akıllı tahta kullanımı dersin fiziksel faydalarını görmek açısından yararlı olacaktır”, “Beden eğitimi dersinde akıllı tahta kullanılması dersi daha yararlı hale getirecektir”, “Beden eğitimi dersinde akıllı tahta kullanılırsa sıkılırım”, “Akıllı tahta ile işlenen Beden Eğitimi dersinde başarı düzeyimin artacağını düşünüyorum” ve “Akıllı tahta kullanıldığında derse daha fazla katılabileceğimi düşünüyorum” maddelerinde Test 1’de katılım düzey ortalaması sınıflara göre farklılık göstermemektedir ($p > 0.05$).

Tablo 37 Akıllı tahta ile işlenen beden eğitimi dersine verilen önemi belirleyici görüşlerin sınıflara göre incelenmesi.

	9.Sınıf			10.Sınıf			11.Sınıf			12.Sınıf			Kruskal Wallis			
	Test 1	Test 2	M-W p	Test 1	Test 2	M-W p	Test 1	Test 2	M-W p	Test 1	Test 2	M-W p	Test 1		Test 2	
													Ki-Kare	p	Ki-Kare	p
Beden eğitimi dersi akıllı tahta ile işlenebilir	2.8	3.4	0.00	2.5	3.7	0.00	2.6	4.0	0.00	2.5	3.2	0.00	4.08	0.25	37.43	0.00
	Kararsız	Katılıyor		Katılmıyor	Katılıyor		Katılmıyor	Katılıyor		Katılmıyor	Katılıyor					
Akıllı tahta ile işlenen dersin daha verimli olduğunu düşünüyorum	2.8	3.2	0.00	2.5	3.6	0.00	2.5	3.9	0.00	2.6	3.2	0.01	8.43	0.04	43.34	0.00
	Kararsız	Kararsız		Katılmıyor	Katılıyor		Katılmıyor	Katılıyor		Kararsız	Kararsız					
Beden eğitimi dersinde akıllı tahtanın kullanılmasını isterim	2.6	3.3	0.00	2.3	3.6	0.00	2.5	3.8	0.00	2.5	3.1	0.01	3.63	0.30	30.46	0.00
	Katılmıyor	Kararsız		Katılmıyor	Katılıyor		Katılmıyor	Katılıyor		Katılmıyor	Kararsız					
Beden eğitimi dersinde akıllı tahta kullanılması derse olan ilgimi arttıracaktır/artırdı	2.6	3.3	0.00	2.3	3.5	0.00	2.5	3.8	0.00	2.5	3.0	0.03	5.65	0.13	25.23	0.00
	Katılmıyor	Kararsız		Katılmıyor	Katılıyor		Katılmıyor	Katılıyor		Katılmıyor	Kararsız					
Beden eğitimi dersinde akıllı tahta kullanılması motivasyonumu arttıracaktır/artırdı	2.6	3.1	0.00	2.3	3.6	0.00	2.4	3.8	0.00	2.4	2.9	0.02	7.39	0.06	49.66	0.00
	Katılmıyor	Kararsız		Katılmıyor	Katılıyor		Katılmıyor	Katılıyor		Katılmıyor	Kararsız					
Beden eğitimi dersinde akıllı tahta kullanılması öğrenmemi daha eğlenceli hale getirecektir/getirdi	2.6	3.0	0.00	2.3	3.6	0.00	2.5	3.8	0.00	2.6	3.0	0.07	8.94	0.03	60.09	0.00
	Kararsız	Kararsız		Katılmıyor	Katılıyor		Katılmıyor	Katılıyor		Katılmıyor	Kararsız					
Beden eğitimi dersinde akıllı tahtanın kullanılması öğrenme düzeyimi arttıracaktır/artırdı	2.7	3.2	0.00	2.3	3.6	0.00	2.5	3.8	0.00	2.6	2.9	0.11	10.33	0.02	42.42	0.00
	Kararsız	Kararsız		Katılmıyor	Katılıyor		Katılmıyor	Katılıyor		Katılmıyor	Kararsız					
Beden eğitimi dersinde akıllı tahta kullanılırsa derse daha fazla yoğunlaşabilirim/yoğunlaşabildim	2.6	3.1	0.00	2.3	3.6	0.00	2.4	3.8	0.00	2.6	3.0	0.06	7.49	0.06	47.62	0.00
	Katılmıyor	Kararsız		Katılmıyor	Katılıyor		Katılmıyor	Katılıyor		Katılmıyor	Kararsız					
B.e.dersinde akıllı tahta kullanımı dersin fiziksel faydalarını görmek açısından yararlı olacaktır/oldu	2.7	3.4	0.00	2.4	3.7	0.00	2.6	3.9	0.00	2.6	3.0	0.10	4.75	0.19	40.00	0.00
	Kararsız	Kararsız		Katılmıyor	Katılıyor		Katılmıyor	Katılıyor		Kararsız	Kararsız					
Beden eğitimi dersinde akıllı tahta kullanılması dersi daha yararlı hale getirecektir/getirdi	2.6	3.3	0.00	2.4	3.6	0.00	2.6	3.8	0.00	2.7	3.1	0.13	5.38	0.15	25.32	0.00
	Katılmıyor	Kararsız		Katılmıyor	Katılıyor		Katılmıyor	Katılıyor		Kararsız	Kararsız					
Beden eğitimi dersinde akıllı tahta kullanılırsa sıkılırım/hiç sıkılmadım	3.0	3.4	0.00	2.8	3.7	0.00	2.8	3.8	0.00	2.9	3.1	0.35	4.85	0.18	26.71	0.00
	Kararsız	Katılıyor		Kararsız	Katılıyor		Kararsız	Katılıyor		Kararsız	Kararsız					
Akıllı tahta ile işlenen Beden Eğitimi dersinde başarı düzeyimin artacağını düşünüyorum/arttığını düşünüyorum	2.6	3.4	0.00	2.4	3.6	0.00	2.6	3.7	0.00	2.7	3.0	0.13	3.64	0.30	22.52	0.00
	Kararsız	Kararsız		Katılmıyor	Katılıyor		Kararsız	Katılıyor		Kararsız	Kararsız					
Öğretmenim akıllı tahta üzerinde görsel materyaller kullanması dersi daha iyi anlamama yardımcı olabilir/oldu	2.8	3.4	0.00	2.5	3.8	0.00	2.7	3.9	0.00	2.8	3.2	0.10	9.33	0.03	34.76	0.00
	Kararsız	Katılıyor		Katılmıyor	Katılıyor		Kararsız	Katılıyor		Kararsız	Kararsız					
Akıllı tahta kullanıldığında derse daha fazla katılabileceğimi düşünüyorum/katılım düzeyi arttı	2.5	3.3	0.00	2.4	3.7	0.00	2.5	3.8	0.00	2.7	3.1	0.05	4.11	0.25	27.30	0.00
	Katılmıyor	Kararsız		Katılmıyor	Katılıyor		Katılmıyor	Katılıyor		Kararsız	Kararsız					

Test 1’de “Akıllı tahta ile işlenen dersin daha verimli olduğunu düşünüyorum” maddesine ortalama katılım, öğrencilerin sınıflarına göre farklılık göstermektedir ($p<0.05$). Bu maddeye en yüksek katılım 9.sınıf öğrencilerinde, en düşük katılım ise 10.ve 11.sınıf öğrencilerinde gözlenmiştir. Test 1’de, “Beden eğitimi dersinde akıllı tahta kullanılması öğrenmemi daha eğlenceli hale getirecektir” maddesine en yüksek katılım ortalaması 9.ve 12.sınıf öğrencilerinde, en düşük katılım ise 10.sınıf öğrencilerinde gözlenmiştir. Sınıf ortalamalarında gözlenen bu değişiklik istatistiksel olarak önemlidir ($p<0.05$).

“Beden eğitimi dersinde akıllı tahtanın kullanılması öğrenme düzeyimi arttıracaktır” maddesine Test 1’de en yüksek katılım ortalaması 9.sınıf öğrencilerinde, en düşük katılım 10.sınıf öğrencilerinde gözlenmiştir. Bu maddeye verilen yanıt ortalamaları, katılımcıların sınıflarına göre farklılık göstermektedir ($p<0.05$).

Test 1’de, “Öğretmenim akıllı tahta üzerinde görsel materyaller kullanması dersi daha iyi anlamama yardımcı olabilir.” maddesine en yüksek katılım 9.ve 12.sınıflarda, en düşük katılım 10.sınıf öğrencilerinde gözlenmiştir. Öğrencilerin sınıflarına göre yapılan incelemede, bu maddeye katılım ortalaması Test 1’de anlamlı farklılıklar göstermektedir ($p<0.05$).

Test 2’de alt ölçeğin tüm maddelerinde sınıf ortalamaları istatistiksel olarak önemli farklılıklar göstermektedir ($p<0.05$, Tablo 39). Genel olarak bu maddelere en yüksek katılım ortalaması 11.sınıflarda, en düşük katılım ortalaması ise 12.sınıflarda gözlenmiştir.

Spor yapmasına engel olan rahatsızlığı bulunan katılımcıların akıllı tahta ile işlenen beden eğitimi dersine verdikleri önemi belirleyici görüşlerinin Test 1 ve Test 2’de gözlenen ortalamalarının incelenmesi Tablo 38’de görülmektedir. Alt ölçeğin tüm maddelerinde Test 2’de gözlenen katılım ortalamaları önemli biçimde yükselmiştir ($p<0.05$).

Bu öğrencilerin, “Beden eğitimi dersi akıllı tahta ile işlenebilir”, “Akıllı tahta ile işlenen dersin daha verimli olduğunu düşünüyorum”, “Beden eğitimi dersinde akıllı tahta kullanılması derse olan ilgimi arttıracaktır/arttırdı”, “Beden eğitimi dersinde akıllı tahta kullanılırsa sıkılırim/hiç sıkılmadım”, “Akıllı tahta ile işlenen Beden Eğitimi dersinde başarı düzeyimin artacağını düşünüyorum/arttığını düşünüyorum”, “Öğretmenim akıllı tahta üzerinde görsel materyaller kullanması dersi daha iyi anlamama yardımcı olabilir/oldu” ve “Akıllı tahta kullanıldığında derse daha fazla katılabileceğimi düşünüyorum/katılım düzeyi arttı” maddelerine Test 1’de “Kararsızım” düzeyinde gözlenen katılım ortalaması, Test 2’de istatistiksel açıdan önemli biçimde yükselerek ($p<0.05$) “Katılıyorum” olarak gözlenmiştir.

Tablo 38 Spor yapmasına engel olan rahatsızlığı bulunan katılımcıların Akıllı tahta ile işlenen beden eğitimi dersine verilen önemi belirleyici görüşlerinin incelenmesi.

Spor yapmasına engel bir rahatsızlığı olanlar.	Test 1			Test 2			Mann-Whitney U	
	Ortalama		s.s.	Ortalama		s.s.	Z	p
Beden eğitimi dersi akıllı tahta ile işlenebilir	2.8	Kararsız	1.5	4.0	Katılıyor	1.4	-5.56	0.00
Akıllı tahta ile işlenen dersin daha verimli olduğunu düşünüyorum	2.7	Kararsız	1.4	3.8	Katılıyor	1.3	-5.47	0.00
Beden eğitimi dersinde akıllı tahtanın kullanılmasını isterim	2.5	Katılmıyor	1.4	3.9	Katılıyor	1.3	-6.47	0.00
Beden eğitimi dersinde akıllı tahta kullanılması derse olan ilgimi arttıracaktır/arttırdı	2.6	Kararsız	1.3	3.8	Katılıyor	1.3	-6.01	0.00
Beden eğitimi dersinde akıllı tahta kullanılması motivasyonumu arttıracaktır/arttırdı	2.5	Katılmıyor	1.3	3.8	Katılıyor	1.3	-6.51	0.00
Beden eğitimi dersinde akıllı tahta kullanılması öğrenmemi daha eğlenceli hale getirecektir/getirdi	2.5	Katılmıyor	1.3	3.8	Katılıyor	1.2	-6.28	0.00
Beden eğitimi dersinde akıllı tahtanın kullanılmasını öğrenme düzeyimi arttıracaktır/arttırdı	2.5	Katılmıyor	1.3	3.9	Katılıyor	1.2	-6.67	0.00
Beden eğitimi dersinde akıllı tahta kullanılırsa derse daha fazla yoğunlaşabilirim/yoğunlaşabildim	2.5	Katılmıyor	1.3	3.9	Katılıyor	1.3	-7.04	0.00
B.e.dersinde akıllı tahta kullanımı dersin fiziksel faydalarını görmek açısından yararlı olacaktır/oldu	2.5	Katılmıyor	1.3	4.0	Katılıyor	1.3	-7.22	0.00
Beden eğitimi dersinde akıllı tahta kullanılması dersi daha yararlı hale getirecektir/getirdi	2.5	Katılmıyor	1.3	3.9	Katılıyor	1.3	-6.64	0.00
Beden eğitimi dersinde akıllı tahta kullanılırsa sıkılırim/hiç sıkılmadım	2.9	Kararsız	1.5	4.0	Katılıyor	1.3	-5.17	0.00
Akıllı tahta ile işlenen Beden Eğitimi dersinde başarı düzeyimin artacağını düşünüyorum/arttığını düşünüyorum	2.8	Kararsız	1.4	4.0	Katılıyor	1.2	-5.99	0.00
Öğretmenim akıllı tahta üzerinde görsel materyaller kullanması dersi daha iyi anlamama yardımcı olabilir/oldu	2.6	Kararsız	1.4	4.1	Katılıyor	1.2	-6.97	0.00
Akıllı tahta kullanıldığında derse daha fazla katılabileceğimi düşünüyorum/katılım düzeyi arttı	2.6	Kararsız	1.4	4.0	Katılıyor	1.3	-6.46	0.00

Spor yapmasına engel olan rahatsızlığı bulunan öğrencilerin, “Beden eğitimi dersinde akıllı tahtanın kullanılmasını isterim”, “Beden eğitimi dersinde akıllı tahta kullanılması motivasyonumu arttıracaktır/arttırdı”, “Beden eğitimi dersinde akıllı tahta kullanılması öğrenmemi daha eğlenceli hale getirecektir/getirdi”, “Beden eğitimi dersinde akıllı tahtanın kullanılması öğrenme düzeyimi arttıracaktır/arttırdı”, “Beden eğitimi dersinde akıllı tahta kullanılırsa derse daha fazla yoğunlaşabilirim/yoğunlaşabildim”, “B.e. dersinde akıllı tahta kullanımını dersin fiziksel faydalarını görmek açısından yararlı olacaktır/oldu” ve “Beden eğitimi dersinde akıllı tahta kullanılması dersi daha yararlı hale getirecektir/getirdi” maddelerine Test 1’de “Katılmıyorum” olarak gözlenen katılım ortalamaları, Test 2’de “Katılıyorum” olarak değişmiştir. Ortalama katılım düzeyinde gözlenen bu değişiklikler istatistiksel olarak anlamlıdır ($p<0.05$).

Tartışma ve Sonuç

Araştırmada, akıllı tahta ile beden eğitimi dersi almamış öğrenci kitlesinden 459’u kız (%46.6), 527’si erkek (%53.4) olmak üzere 986, akıllı tahta ile beden eğitimi dersi işlemiş öğrenci kitlesinden 374’ü kız (%40.2), 557’si erkek (%59.8) olmak üzere 931 öğrenci rastgele seçilmiştir (Tablo 1). İlgili tablolarda, akıllı tahta ile beden eğitimi dersi almamış öğrenci grubuna ait bulgular Test 1, akıllı tahta ile beden eğitimi dersi almış öğrenci grubuna ait bulgular ise Test 2 başlığı altında verilmiştir.

Akıllı tahta ile ders işleyen öğrenci grubunda “Beden eğitimi dersinin ilk saatlerde olmasını istemiyorum” maddesine katılım düzeyinin, Test 1’e göre yüksek olduğu gözlenmiştir ($p<0.05$, Tablo 12).

“Beden eğitimi dersinde bahçede olmadığım zaman çok üzülüyorum” maddesinde katılım düzeyinde Test 2’de anlamlı bir yükselme gözlenmiştir ($p<0.05$, Tablo 12). Akıllı tahta ile işlenen beden eğitimi dersinin ardından, öğrencilerde ders ortamının bahçe olduğu konusundaki fikirlerinin pekiştiği düşünülmektedir. Bunun aksine öğrencilerin akıllı tahta ile ders işlemekten sıkıldıkları da düşünülebilir. Ancak Test 2’de “Beden eğitimi dersinde akıllı tahta kullanılırsa sıkılırım/hiç sıkılmadım” maddesinde

gözlenen katılım düzeyindeki artış (Tablo 36), ilk düşüncenin daha doğru olduğunu kanıtlar niteliktedir.

Akıllı tahta ile beden eğitimi dersi işleyen öğrencilerde “Beden eğitimi dersinde sınav kaygısını unutuyorum” maddesine katılım ortalaması, akıllı tahta kullanmayan öğrencilere göre daha yüksek gözlenmiştir ($p<0.05$, Tablo 12). Bu durum derste kullanılan görsel materyallerin, öğrenci için dersi daha anlaşılır hale getirdiği şeklinde yorumlanabilir. Diğer bir bakış açısına göre ise ders sırasında sınav kaygısının unutulması, dersin daha eğlenceli hale gelmesi ile ilişkilendirilebilir. Nitekim “Öğretmenin akıllı tahta üzerinde görsel materyaller kullanması dersi daha iyi anlamama yardımcı olabilir/oldu”, “Beden eğitimi dersinde akıllı tahtanın kullanılması öğrenme düzeyimi arttıracaktır/arttırdı” ve “Beden eğitimi dersinde akıllı tahta kullanılması öğrenmemi daha eğlenceli hale getirecektir/getirdi” maddelerinde Test 2’de gözlenen katılım ortalamasındaki artışlar (Tablo 36) bu fikirlerimizi destekler niteliktedir. Erduran ve Tataroğlu’nun (2009) yaptıkları çalışmada da akıllı tahta kullanımının öğrenme ortamı üzerinde olumlu etki yarattığı, öğrenci ilgisini artırdığı sonucuna ulaşılmıştır.

Öğrencilerin dersin gerekliliği hakkındaki düşüncelerinde de olumlu yönde bir pekişme gözlenmiştir. “Beden eğitimi dersinin çok gerekli olduğunu düşünüyorum” maddesine katılım ortalaması Test 2’de anlamlı biçimde yüksektir ($p<0.05$, Tablo 14). Bundan da anlaşılacağı üzere Beden Eğitimi derslerinin akıllı tahta uygulamalarıyla desteklenmesi öğrencilerin Beden Eğitimi derslerine karşı olumlu düşünmeyi pekiştirmiştir. Bu durumda gelecek için sağlıklı toplumların temelini atılması, yaşamın her anında aktif fiziksel aktiviteyi desteklemek gibi pek çok alana olumlu katkı sağlayacaktır.

“Soyunma odasında giyinirken kendimi rahatsız hissediyorum” maddesine her iki testte de katılım ortalaması “Kararsızım” düzeyinde kalsa da, Test 2’de gözlenen ortalama anlamlı biçimde yüksektir ($p<0.05$, Tablo 18).

“Ailemin beden eğitimi dersini önemsemediğinden dolayı derse aktif katılmıyorum” maddesinde Test 2’de gözlenen ortalama Test 1’de gözlenen ortalamadan yüksektir ($p<0.05$, Tablo 20). Test 1’de “Katılmıyorum” düzeyinde gözlenen ortalama katılım,

Test 2’de “Kararsızım” a yükselmiştir. Akıllı tahta ile ders işleyen öğrenciler, ailelerinin derse katılım konusundaki desteklerini yetersiz bulmaktadır. Genel olarak sporun akademik başarıyı düşürdüğü ve sakatlanmalara yol açtığı düşüncesi ailelerin Beden Eğitimi dersine yönelik olumsuz tutum geliştirmelerine neden olmaktadır. Yapılan çalışmalarda Beden Eğitimi ve Spor aktivitelerine katılımın akademik başarı üzerinde olumlu etkileri bulunduğu yönünde sonuçlar elde edilmiştir.

“Öğretmenimiz beden eğitimi dersi konularını öğretmiyor” maddesinde Test 1’de “Katılmıyorum” olarak gözlenen ortalama yanıt düzeyi, Test 2’de anlamlı biçimde yükselerek “Kararsızım” olarak tespit edilmiştir. ($p < 0.05$, Tablo 24).

Bu durum akıllı tahta ile eğitim alan öğrencilerin, dersin içeriği ve nasıl işlenmesi gerektiği hakkında daha fazla bilgi sahibi olduğu ile açıklanabilir. Tablo 26’da yer alan diğer bulgular da bu düşünce ile temellendirilebilir. Örneğin “Beden eğitimi dersinde öğretmenin fazla serbest bıraktığını düşünüyorum”, “B.e. dersinde öğretmenimizin var olan araç gereci amacına uygun kullanmadığını düşünüyorum”, “Beden eğitimi öğretmenimin yeni oyunlar öğretmediğini düşünüyorum” maddelerine katılım düzeylerindeki anlamlı artışlar, bu fikrimizi destekler niteliktedir.

Akıllı tahta ile işlenen beden eğitimi dersinin, öğrencilerin derse olan tutumlarını müspet yönde etkilediği gözlenmiştir. “İleride beden eğitimi öğretmeni olmak isterim” ve “Beden eğitimi dersi en çok ilgi duyduğum dersler arasındadır” maddelerinde Test 2’de gözlenen önemli artışlar dikkat çekicidir (Tablo 30). Akıllı tahta ile işlenen Beden Eğitimi derslerinin etkileyici, heyecan verici, ilgi çekici ve motive edici olduğu, bilinmeyen ya da fiziksel ve iklimsel imkansızlıklar neticesinde uygulanamayan branşların bu sayede daha anlaşılır hale geldiği tespit edilmiştir.

Akıllı tahtanın öğrencinin ders başarısı hakkındaki algısını da yükselttiği gözlenmiştir. “Beden eğitimi dersinde başarılı olduğumu düşünüyorum” maddesine Test 2’de katılım düzeyi önemli derecede yüksektir (Tablo 32). Adıgüzel, Gürbulak ve Sarıçayır (2011) akıllı tahtanın eğitim ortamını zenginleştirilmesi ve dersin etkinliğini artırması

bakımından çok büyük fayda sağladığını; öğretmen, öğrenci ve eğitim yöneticisine getirdiği büyük kolaylıklar bulunduğunu belirtmişlerdir.

Öğrencilerin beden eğitimi dersinin akıllı tahta ile işlenebilirliği konusundaki fikirleri Test 1’de “Kararsızım” iken Test 2’de “Katılıyorum” olarak gözlenmiştir (Tablo 36). Bu durum akıllı tahta ile beden eğitimi işlenemez biçimindeki önyargının yersiz olduğun kanıtlar niteliktedir. Altınçelik (2009) eğitimde görselliğe geniş ölçüde yer vermenin öğrenilmesi zor ve karmaşık olan konuları öğrencilere sunmakta öğretmenlere büyük avantajlar sağladığını belirtmiştir.

Ayrıca akıllı tahta ile işlenen beden eğitimi dersinin veriminin arttığı da söylenebilir. “Akıllı tahta ile işlenen dersin daha verimli olduğunu düşünüyorum”, “Beden eğitimi dersinde akıllı tahtanın kullanılması öğrenme düzeyimi arttıracaktır/arttırdı”, “Beden eğitimi dersinde akıllı tahta kullanılması dersi daha yararlı hale getirecektir/getirdi”, “Akıllı tahta ile işlenen Beden Eğitimi dersinde başarı düzeyimin artacağını düşünüyorum/arttığını düşünüyorum” maddelerinde Test 2’de gözlenen önemli artışlar buna delil olarak sunulabilir (Tablo 38). Bu bağlamda Smith, Higgins, Wall ve Miller (2005) akıllı tahtanın, öğretimin kalitesini artıran ve öğrenmeyi destekleyen bir araç olduğu tespitine varmışlardır.

Beden eğitimi dersinde akıllı tahta kullanılmasının diğer bir olumlu katkısı ise, derse olan motivasyonu arttırmasıdır. “Beden eğitimi dersinde akıllı tahta kullanılması derse olan ilgimi arttıracaktır/arttırdı”, “Beden eğitimi dersinde akıllı tahta kullanılması motivasyonumu arttıracaktır/arttırdı”, “Beden eğitimi dersinde akıllı tahta kullanılırsa derse daha fazla yoğunlaşabilirim/yoğunlaşabildim”, “Akıllı tahta kullanıldığında derse daha fazla katılabileceğimi düşünüyorum/katılım düzeyi arttı” maddelerine katılımın düzeyinin Test 2’de yüksek olması bu düşüncüyü destekler niteliktedir (Tablo 38). Bu konuda Beeland (2011), öğretmenlerin sınıfta öğrencileriyle birlikte kullanabileceği çeşitli teknolojik aletler içinde, akıllı tahtalar farklı öğrenme stillerine sahip öğrencilerin ihtiyaçlarını karşılamada ve ders işleme sürecinde öğrencilerin derse katılımına önemli bir katkı sağladığını belirtmiştir.

Bu verilere göre akıllı tahtanın öğrencilerin Beden Eğitimi dersine yönelik tutumlarını olumlu yönde etkilediği söylenebilir. Bu durum Çömek (2003), Beeland (2002), Tataroğlu (2009), Warwick, Mercer, Kershneri Staarman (2010), Zengin, Kırılmazkaya ve Keçeci (2011), Demir, Öztürk ve Dökme (2011), Sünkür ve ark. (2011), Akbaş ve Pektaş (2011), Singh ve Mohammed (2012), Tiryaki ve Açıkalin (2012), Tercan (2012)' in yapmış oldukları çalışmalardaki akıllı tahta ile yapılan öğretimin öğrencilerin derse olan tutumlarını olumlu yönde etkilediği ve öğrencilerin başarısını arttırdığı sonucu ile paralellik göstermektedir.

Genel hatlarıyla gözden geçirildiğinde çalışmada elde ettiğimiz bulgular, Beden Eğitimi dersinde akıllı tahta kullanımının öğrencilerin akıllı tahtaya karşı anlamlı ve pozitif bir tutum sergilediğini göstermektedir. Ayrıca Beden Eğitimi dersinde akıllı tahta kullanımının derse olan ilgi ve motivasyonu arttırdığı; bunun neticesinde ise ders içeriği hakkındaki bilgi ile dersteeki başarı algısının yükseldiği yönündedir.

KAYNAKÇA

- ACUN, R. (1998). Bilim, bilgi teknolojisi ve Türkiye. *Milli Kùltürler ve Küreselleşme*, 83-92.
- AÇIKGÖZ, K. (2005). *Etkili Öğrenme ve Öğretmen* (6 b.). İzmir: Eğitim Dünyası.
- ADIGÜZEL, A. (2010). İlköğretim okullarında öğretim teknolojilerinin durumu ve sınıf öğretmenlerinin bu teknolojileri kullanma düzeyleri. *Dicle Üniversitesi Ziya Gökalp Eğitim Fakültesi Dergisi*, 15, 1-17.
- AHMAD, W., ALİ, Z., SİPRA, M. A., & TAJ, I. H. (2017). The Impact of Smartboard on Preparatory Year EFL Learner's Motivation at a Saudi University. *Advances in Language and Literary Studies*, 8 (3), 172-180.
- AKBAŞ, O., & PEKTAŞ, H. M. (2011). The effects of using an interactive whiteboard on the academic achievement of university students. *In Asia Pacific Forum on Science Learning and Teaching*, 2 (12), 51-59.
- AKINCI, A., KURTOĞLU, M., & SEFEROĞLU, S. S. (2012). Bir teknoloji politikası olarak FATİH Projesi'nin başarılı olması için yapılması gerekenler: Bir durum analizi çalışması. *Akademik Bilişim*, 1 (3), 1-10.
- AKKOYUNLU, B., "Eğitimde Teknolojik Gelişmeler", Çağdaş Eğitimde Yeni Teknolojiler, Özer, B., Anadolu Üniversitesi, Eskişehir(1998).
- ALKAN, C. (1998). *Eğitim Teknolojisi* (6 b.). Ankara: Anı Yayıncılık.
- ALKAN, T., BİLİCİ, A., AKDUR, T. E., TEMİZHAN, O., & ÇİÇEK, H. (2011). Fırsatları Artırma ve Teknolojiyi İyileştirme Hareketi. 5. *Uluslararası Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Sempozyumu* (s. 1-6). İstanbul: Elazığ Üniversitesi Yayınları.

- AŞKAR, P., & USLU, Y. K. (2003). Bilgisayarların benimsenme hızına ilişkin boyutsal bir çalışma: Üç okulun karşılaştırılması. Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi(24), 15-25.
- ATASEVEN, F. (1993). Eğitim Teknolojisi: Bildiriler I, 24-28 Eylül 1990. Ankara: Milli Eğitim Bakanlığı Yayınları.
- BECTA (2006) 'The Becta Review 2006: Evidence on the progress of ICT in education'.
- BEELAND, W. (2002). Student engagement, visual learning and technology: Can interactive whiteboards help. *Annual Conference of the Association of Information Technology for Teaching Education* .
- BİLEN, M. (2002). *Plandan Uygulamaya Öğretim*. Ankara: Anı Yayıncılık.
- BİLİCİ, A. (2011). Öğretmenlerin Bilişim Teknolojileri Cihazlarının Eğitsel Bağlamda Kullanımına ve Eğitimde Fatih Projesine Yönelik Görüşleri: Sincan İl Genel Meclisi İ.Ö.O. Örneği . *5th International Computer & Instructional Technologies Symposium*, (s. 784-790). Elazığ.
- BİRİŞÇİ, S. VE KARAL, H. (2010). Bilgisayar öğretmeni adaylarının eğitimde animasyonlarının kullanılabilirliği hakkındaki görüşleri. *New World Sciences Academy*, 5, 1614-1627.
- BOYRAZ, Z. (2008). Türk Eğitim Sisteminde Eğitim Teknolojisinin Eğitim-Öğretim Kalitesine Etkisi. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi. İstanbul: Beykent Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- CABUS, S. J., HAELERMANS, C., & FRANKEN, S. (2017). SMART in Mathematics? Exploring the Effects of in-Class-Level Differentiation using SMARTboard on Math Proficiency. *British Journal of Educational Technology* , 48 (1), 145-161.
- COLLIER, K. G., PAULA, F. J., & GOFF, R. J. (1991). *Colleges of Education Learning*

Programmes: A Proposal. Washington: Commission on Instructional Technology.

- ÇAKIROĞLU, Ü., AKKAN, Y., & GÜVEN, B. (2012). Web tabanlı öğretim uygulamalarının okul kültürüne etkisinin teknoloji entegrasyonu çerçevesinde incelenmesi. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Bilimleri Dergisi*, 12(2), 7-19.
- ÇELİK, H., COŞKUN, M., & KAYHAOĞLU, M. (2007). İlköğretim Öğretmen Adaylarının Teknolojiye Yönelik Tutumlarının Kümeleme Analizi. *Türk Eğitim Bilimleri Dergisi*, 5 (4), 571-586.
- ÇİLENTİ, K. (1991). *Eğitim Teknolojisi ve Öğretim*. Ankara: Kadioğlu Matbaası .
- ÇÖMEK, A. (2003). Fen Bilgisi Öğretiminde “ Isı ve Isının Maddedeki Yolculuğu” Konularının Bilgisayar Destekli Öğretim Materyalleri ile Öğretilmesini Öğrenci Başarısına Etkisi. *Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi* . İstanbul: Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- DAVIDOVİTCH, N., & YAVİCH, R. (2017). The Effect of Smart Boards on the Cognition and Motivation of Students. *Higher Education Studies*, 7 (1), 60-68.
- DEMİR, R., ÖZTÜRK, N., & DÖKME, I. (2011). Elementary School 6th Grade Students’ Attitudes Towards Technology and Their Opinions About Teaching Science and Technology Course Through Interactive Whiteboard. *Journal of Educational and Instructional Studies in the World*, 64-71.
- DEMİREL, Ö. (2000). *Öğretme Sanatı*. Ankara: Pegem A Yayınları.
- DEMİREL, Ö., & ALTUN, E. (2017). *Öğretim Teknolojileri ve Materyal Tasarımı* Ankara: Pegem Akademi.
- DPT. (2006). *Bilgi toplumu stratejisi 2006-2010*. Ankara: Devlet Planlama Teşkilatı.
- EĞİTEK. (2010). *Eğitimde Fırsatları Artırma Teknolojiyi İyileştirme Hareketi Projesi (FATİH)*. Milli Eğitim Bakanlığı Eğitim Teknolojileri.:

- http://Fatihprojesi.meb.gov.tr/proje_hakkinda adresinden alınmıştır.
- EKİCİ, F. (2008). Akıllı Tahta Kullanımının İlköğretim Öğrencilerinin Matematik Başarılarına Etkisi. *Yayınlanmış Yüksek Lisans Tezi* . İstanbul: Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimler Enstitüsü.
- EKİZ, H., BAYAM, Y., & ÜNAL, H. (2003). Mantık Devreleri Dersine Yönelik İnternet Destekli Uzaktan Eğitim Uygulaması. *The Turkish Online Journal of Educational Technology-TOJET*, 2(4), 1-8.
- EMREM, Y. (2014). Astronomi ve Uzay Bilimleri Dersi Gökküresi Konusunun Akıllı Tahta ile Uygulamalarının Öğrencilerin Görsel Düşüncelerindeki Gelişime Etkisi. *Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi* . İstanbul: Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü. (2009, May). Eğitimde akıllı tahta kullanımına ilişkin fen ve matematik öğretmen görüşlerinin karşılaştırılması. In *9th International Educational Technology Conference (IETC2009)* (Vol. 8).
- ERGİN, A. (1991). Eğitim Teknolojisinin Kısa Tarihi. *Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi* , 2 (24), 371-385.
- ERGİN, A. (1998). Öğretim Teknolojisi İletişim. Ankara: Anı Yayıncılık.
- ERTEK, G. (2012). Lojistik Bilişim Sistemleri. Sabancı University Working Papers, 1-36. Eurydice. (2011). Key Data on Learning and Innovation through ICT at School in Europe 2011. Şubat 16, 2018 tarihinde http://eacea.ec.europa.eu/education/eurydice/documents/key_data_series/129EN.pdf adresinden alındı.
- EURYDİCE (2011). National system overview on education systems in Europe and ongoing reforms, 2011 edition. http://eacea.ec.europa.eu/education/eurydice/documents/eurybase/national_summary_sheets/047_DE_EN.pdf adresinden 1 Eylül 2017 tarihinde alınmıştır.

- FER, S. (2004). İngilizce öğretmenliği aday öğretmenlerinin meslek yaşamlarında kullanacakları öğretim materyalleri ile üniversitedeki öğretim elemanlarının kullandığı öğretim materyalleri arasındaki ilişki. *Eğitim Araştırmaları*(17), 154-168.
- FRAENKEL JR, WALLEN NE, HYUN HH (2011) How to design and evaluate research in education (Eight Edition). New York: McGraw-Hill Companies.
- GAGNE, R. (1985). *The Conditions of Learning and Theory of Instruction* Robert Gagne. New York: Holt, Rinehart and Winston.
- GÖKTAŞ, Y., YILDIRIM, Z., & YILDIRIM, S. (2008). The keys for ICT integration in k-12 education: teachers' perceptions and usage. *H. U. Journal of Education*, 34(1), 127-139.
- GÜROL, MEHMET. "Eğitim Aracı Olarak Bilgisayara İlişkin Öğretmen Görüş ve Tutumları", *Fırat Üniversitesi Dergisi*. C:5(1), 1991, ss.159-178.
- GÜZELLER, C., KORKMAZ, Ö. (2007). Bilgisayar destekli öğretimde bir ders yazılımı değerlendirmesi. *Kastamonu Eğitim Dergisi*, 15(1): 155-168.
- HALİS, İ. (2002). *Öğretim Teknolojileri ve Materyal Geliştirme*. Ankara: Nobel Yayıncılık.
- İŞMAN, A. (2003). *Öğretim Teknolojileri ve Materyal Geliştirme*. İstanbul: Değişim Yayınları.
- KARADUMAN, B., & EMRAHOĞLU, N. (2011). Sınıf Öğretmeni Adaylarının Bazı Değişkenler Açısından Fen Öğretimi Öz-Yeterlik İnanç Düzeylerinin ve Sonuç Beklentilerinin İncelenmesi Üzerine Bir Araştırma. *Türk Fen Eğitimi Dergisi*, 8(3), 69-79.
- KARAHAN, M., & İZCİ, E. (2001). Üniversite öğrencilerinin internet kullanım

düzeyleri ve beklentilerinin değerlendirilmesi. Milli Eğitim Dergisi, 150(16.01), 2009.

KARAKUŞ, İ., & KARAKUŞ, S. (2017). Akıllı Tahta Kullanımına Yönelik

Ortaöğretim Öğretmenlerinin Görüşlerinin İncelenmesi.

Turkish Journal of Educational Studies , 4 (2), 1-33.

KAYA, Z. VE KARAAĞAÇLI, M. (2002), İnternet Yoluyla Eğitimde Ekileşimli

Ortamların Tasarımı, Bilgi Teknolojisi Kongresi Bildirileri, Denizli:

Pamukkale Üniversitesi, 6-8 Mayıs.

KENNEWELL, S., & BEAUCHAMP, G. (2007). The features of interactive

whiteboards and their influence on learning. *Learning, Media and Technology* ,

3 (32), 227-241.

KENT, P. (2004). *Smartboards: Interactive whiteboards in classrooms*.

<http://www.eastchester.k12.ny.us/schools/hs/teachers/blaser/documents/MART>

adresinden alınmıştır.

KLEİNER, A., & LEWIS, L. (2003). Internet Access in U.S. Public Schools and

Classrooms:1994-2002. Washington: U.S. Department of Education, National

Center for Education Statistics.

KOŞAR, E. (2005). *Öğretim Teknolojileri ve Materyal Geliştirme*. Ankara: Pegem A

Yayıncılık.

LORTOĞLU, A. (2008). Sınıf Öğretmenlerinin Yapılandırmacı Öğretim Programı

Kapsamında, Eğitim Teknolojisi Uygulamalarında Karşılaştıkları Güçlükler.

Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Konya: Selçuk Üniversitesi Sosyal

Bilimler Enstitüsü.

MALKAWİ, N. A. (2017). The Effect of Using Smart Board on the Achievement of

Tenth Grade Students in English Language and on Verbal Interaction during

Teaching in Public Schools. *International Research in Education* , 5 (1), 197-208.

MCDERMOTT, J. (2009). Technology: The Opiate of the Intellectuals. A. H. Teich içinde, *Technology and man's future* (s. 13-27). New York: St. Martin's Press.

MEB. (2012, 02 18). *Fatih Projesi*. <http://fatihprojesi.meb.gov.tr> adresinden alınmıştır

MEB. (2013). *Eğitimde Fatih Projesi*. <http://fatihprojesi.meb.gov.tr> adresinden alınmıştır.

NUMANOĞLU, G. (1995). Bir Eğitim Ortamı Olarak Bilgisayardan Yararlanmada Politika ve Stratejiler. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Ankara: Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.

OĞUZ, O, OKTAY, A, AYHAN, H, (2004). 21. yüzyılda Eğitim ve Türk Eğitim Sistemi, İstanbul: Dem Yayınları.

OLGUN, F. (2012). Fizik Dersinde Ortaöğretim Öğrencilerinin Akıllı Tahta Kullanımı ile İlgili Algılarının Araştırılması. *Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi*. İstanbul: Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.

ÖÇAL, M. F., & ŞİMŞEK, M. (2017). Matematik Öğretmen Adaylarının FATİH Projesi ve Matematik Eğitiminde Teknoloji Kullanımına Yönelik Görüşleri. *Turkish Online Journal of Qualitative Inquiry* , 8 (1), 91-121.

ÖZATEŞ, D. (2007). Polis Meslek Yüksekokullarında Bilgisayar Destekli Öğretim Uygulamaları İle İlgili Bu Okullarda Görevli Eğitimcilerin Görüş Ve Düşünceleri Adana Kemal Serhadlı Polis Meslek Yüksekokulu'nda Bir Araştırma. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Adana: Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.

ÖZKUL, E., GİRGİNER, N. (2001). Uzaktan Eğitimde Teknoloji ve Etkinlik.

I. Uluslararası Eğitim Teknolojileri Sempozyum Bildirisi Özeti.

- RIZA, E. T. (1997). *Eğitim Teknolojisi Uygulamaları*. İzmir: Anadolu Matbaası.
- SABAN, A. (2009). *Öğrenme ve Öğretme Süreci* (5 b.). Ankara: Nobel Yayınları.
- SAğLAM, F. (2007). İlköğretim Okullarında Görev Yapan Öğretmenlerin Derslerinde Bilgi Teknolojisi Yararlanma Öz-Yeterlilikleri ve Etki Algılarının Değerlendirilmesi. *Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi*. İstanbul: Yeditepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- SENEMOğLU, N. (2007). *Gelişim Öğrenme ve Öğretim Kuramdan Uygulamaya*. Ankara: Gönül Yayıncılık.
- SEVER, R., & KOÇOğLU, E. (2017). Sosyal Bilgiler Öğretiminde Eğitim Teknolojileri ve Materyal Tasarımı. Ankara: Pegem Akademi.
- SEYİTOğLU, E. (2014). Akıllı Tahta Kullanılan Matematik Dersinden Yansımalar. *Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi*. Trabzon: Karadeniz Teknik Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- SİMON, Y. R. (2013). Pursuit of Happiness and Lust for Powerin Technological Society. C.Mitcham, & R. Mackey içinde, *Philosophy and Technology* (s. 43-61). New York: Free Press.
- SİNGHT, R. K., & MOHAMMED, R. A. (2012). Secondary Atudents“ Perspective on the Use of Interactive Whiteboard for Teaching and Learning of Science in Malaysia. *Journal of Education and Practice* (3), 9-15.
- SMİTH, H. J., HİGGİNS, S., WALL, K., & MİLLER, J. (2005). Interactive whiteboards: boon or bandwagon? A critical review of the literature. *Journal of Computer Assisted Learning* (21), 91-110.
- SOMYÜREK, S., ATASOY, B., & ÖZDEMİR, S. (2009). Board“s IQ: What makes a board smart? *Computers & Education*, 2 (53), 368-374.

- SÜNKÜR, M., ŞAMLI, Ö., & ARABACI, B. (2011). Akıllı Tahta Uygulamaları Konusunda İlköğretim II. Kademe Öğrencilerinin Görüşleri (Malatya İli Örneği). *5th International Computer&Instructional Technologies Symposium* (s. 51-63). Elazığ: Fırat Üniversitesi.
- ŞAHİN, T. Y., & YILDIRIM, S. (1999). Öğretim teknolojileri ve materyal geliştirme. Ankara: Anı Yayıncılık.
- TATAROĞLU, B. (2009). Matematik Öğretiminde Akıllı Tahta Kullanımının 10. Sınıf Öğrencilerinin Akademik Başarıları, Matematik Dersine Karşı Tutumları Ve Öz-Yeterlik Düzeylerine Etkileri. *Yayınlanmış Yüksek lisans Tezi* . İzmir: Dokuz Eylül Üniversitesi Eğitim Bilimler Enstitüsü.
- TAVŞANCIL, E. (2002). Tutumların ölçülmesi ve SPSS ile veri analizi [Measurement of attitudes and data analysis with SPSS]. Ankara: Nobel Yayınları.
- TERCAN, İ. (2012). Akıllı Tahta Kullanımının Öğrencilerin Fen ve Teknoloji Dersi Başarı,Tutum ve Motivasyonuna Etkisi. *Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi* . Konya: Necmettin Erbakan Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- TİRYAKİ, A., & AÇIKALIN, F. S. (2012). Fen ve Teknoloji Öğretmenlerinin Derslerinde Akılla Tahta Kullanımı Hakkındaki Görüşleri. *21. Ulusal Eğitim Bilimleri Araştırma Kongresi*, (s. 9-17). İstanbul.
- TUCKMAN, B. (1965). Developmental sequence in small groups. *Psychological Bulletin*, 63(6), 3843
- TÜREL, Y. K. (2010). Developing Teachers Utilization of Interactive Whiteboards. D. Gibson, & B. Ode içinde, *Proceedings of Society for Information Technology & Teacher Education International Conference* (s. 3049-3054). Washington: AACE Chesapeake.

- TÜREL, Y. K. (2012). Teachers' Negative Attitudes towards Interactive Whiteboard Use: Needs and Problems. *Elementary Education Online* , 2 (11), 323-439.
- TÜREL, Y., & DEMİRCİ, C. (2010). Instructional interactive whiteboard materials: Designers' perspectives. *Procedia Social and Behavioral Sciences* (9), 1437-1442.
- USLUEL, Y. K., & DEMİRASLAN, Y. (2005). Bilgi ve iletişim teknolojilerinin öğrenme-öğretme sürecine entegrasyonunu incelemede kuramsal bir çerçeve: Etkinlik Kuramı. Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi(28), 134-142.
- UŞUN, S. (2000). *Dünyada ve Türkiye'de Bilgisayar Destekli Öğretim*. Ankara: Pegem A Yayıncılık.
- WARWICK, P., MERCER, N., KERSHNER, R., & STAARMAN, J. K. (2010). In the mind and in the technology: The vicarious presence of the teacher in pupil's learning of science in collaborative group activity at the interactive whiteboard. *Computers & Education* ,1 (55), 350-362.
- WEBSTER, J. (1996), *Shaping Women 's Work: Cender, Employment and Information Technology* (London: Longman Sociology Series).
- YALIN, H. İ. (2005). *Öğretim Teknolojileri ve Materyal Geliştirme*. Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.
- YANPAR, T. (2005). *Öğretim Teknolojileri ve Materyal Geliştirme*. Ankara: Anı Yayınları.
- YILDIZHAN, Y. H. (2013). Temel eğitimde akıllı tahtanın matematik başarısına etkisi. *Middle Eastern & Africzan Journal of Educational Research* (5), 110-121.
- YORGANCI, S., & TERZİOĞLU, Ö. (2013). Matematik Öğretiminde Akıllı Tahta Kullanımının Başarıya ve Matematiğe Karşı Tutuma Etkisi. *Kastamonu Eğitim*

Dergisi , 3 (21), 919-930.

ZENGİN, K. F., KIRILMAZKAYA, G., & KEÇECİ, G. (2011). Akıllı Tahta Kullanım Öğrencilerinin Fen ve Teknoloji Dersindeki Başarı ve Tutumuna Etkisi. *5th International Computer and Instructional Technologies Symposium* (s. 27-35).
Elazığ: Elazığ Üniversitesi Yayınları.

EKLER

Ek A.

BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR DERSİNE İLİŞKİN TUTUM ÖLÇEĞİ

Öğrenmek istediğimiz Beden Eğitimi ve Spor dersi hakkında sizlerin kişisel tutumlarınızın belirlenmesidir. Aşağıda Beden Eğitimi ve Spor dersine ilişkin görüşlerinizi ifade eden cümlelere yer verilmiştir. Her bir ifadeyi dikkatlice okuyarak sizin için hangi düzeyde bir anlam ifade ediyorsa Tamamen Katılıyorum, Katılıyorum, Kararsızım, Katılmıyorum ve Kesinlikle Katılmıyorum kısmındaki derecelemelerden **birini** işaretleyiniz. Doğru ya da yanlış cevap yoktur.

(I) KİŞİSEL BİLGİLER

- 1) Cinsiyetiniz?
1) Bayan ( ) 2) Erkek ( )
- 2) Sınıfınız?
1) 5 ( ) 2) 6 ( ) 3) 7 ( ) 4) 8 ( ) 5) 9 ( ) 6) 10 ( ) 7) 11 ( ) 8) 12 ( )
- 3) Yaşadığınız Yerleşim Yeri?
1) Şehir Merkezi ( ) 2) İlçe ( ) 3) Kasaba ( ) 4) Köy ( )
- 4) Kaç Kardeşiniz? (Siz dahil) (.....)
- 5) Oturduğunuz evin sahiplik durumu?
1) Kira ( ) 2) Ev Sahibi ( )
- 6) Babanızın Mesleği?
1) İşçi ( ) 2) Çiftçi ( ) 3) Memur ( ) 4) Serbest meslek ( ) 5) Çalışmıyor ( ) 6) Emekli ( )
- 7) Annenizin Mesleği?
1) İşçi ( ) 2) Ev hanımı ( ) 3) Memur ( ) 4) Serbest meslek ( ) 5) Çalışmıyor ( ) 6) Emekli ( )
- 8) Babanızın Eğitim Durumu?
1) Okur-yazar değil ( ) 2) Okur-yazar ya da ilkökul mezunu ( ) 3) Ortaokul mezunu ( ) 4) Lise veya dengi okul mezunu ( ) 5) Üniversite mezunu ( )
- 9) Annenizin Eğitim Durumu?
1) Okur-yazar değil ( ) 2) Okur-yazar yada ilkökul mezunu ( ) 3) Ortaokul mezunu ( ) 4) Lise veya dengi okul mezunu ( ) 5) Üniversite mezunu ( )
- 10) Beden eğitimi öğretmeninizin cinsiyeti?
1) Erkek ( ) 2) Bayan ( )
- 11) Spor yapmanıza engel herhangi bir rahatsızlığınız var mı?
1) Evet ( ) 2) Hayır ( )
- 12) Beden eğitimi öğretmeninizin özellikleri (kıyafeti, cinsiyeti, sigara kullanması, konuşma şekli, espri anlayışı gibi) sizin spora ve beden eğitimi dersine katılımınızı olumlu veya olumsuz yönde etkiliyor mu?
1) Evet ( ) 2) Hayır ( )

Evet, ise en etkili olumlu özelliği

- 1) Fiziksel özellikleri (Cinsiyet, yaş, kıyafet, atletik yapısı) ( )
- 2) Sosyal özellikleri (Konuşma şekli, espri anlayışı, ilgisi) ( )
- 3) Mesleki açıdan (Derse zamanında gelmesi, aktif katılımı) ( )
- 4) Diğer.Belirtiniz ..... ( )

Hayır ise en etkili olumsuz özelliği

- 1) Fiziksel özellikleri (Kıyafet, atletik olmaması, cinsiyeti) ( )
- 2) Sosyal özellikleri (Kötü alışkanlıkları, konuşması, ilgisizliği) ( )
- 3) Mesleki açıdan (Derse geç gelmesi, sınıfa hakim olmaması) ( )
- 4) Diğer. Belirtiniz ..... ( )

• Beden Eğitimi Dersine Karşı Ortaokul-Lise Öğrencilerinin Tutumları					
A- Dersin İçeriği Hakkındaki Görüşler	1-Tamamen Katılıyorum	2-Katılıyorum	3-Kararsızım	4-Katılmıyorum	5-Kesinlikle Katılmıyorum
1. Beden eğitimi ders saatinin az olduğunu düşünüyorum.					
2. Beden eğitimi dersinin ilk saatlerde olmasını istemiyorum.					
3.Beden eğitimi dersinde öğrendiklerimin hayatta işlerimi kolaylaştıracağını düşünüyorum.					
4.Beden eğitimi dersi kondisyonumun (kuvvet, hız, esneklik, dayanıklılık) gelişmesine yardımcı oldu.					
5.Beden eğitimi dersinde bahçede olmadığım zaman çok üzülüyorum.					
6.Beden eğitimi dersinde zaman çok çabuk geçiyor.					
7.Beden eğitimi dersi kendimi en rahat hissettiğim derstir.					
8.Beden eğitimi dersinde sürekli aynı etkinlikleri yapıyoruz.					
9.Beden eğitimi dersinde sınav kaygısını unutuyorum.					
10.Beden eğitimi dersinin çok gerekli olduğunu düşünüyorum.					

• Beden Eğitimi Dersine Karşı Ortaokul-Lise Öğrencilerinin Tutumları					
B- Dersin Fiziki Ortamının Yeterliliği Hakkındaki Görüşler	1-Tamamen Katılıyorum	2-Katılıyorum	3-Kararsızım	4-Katılmıyorum	5-Kesinlikle Katılmıyorum
1.Beden eğitimi dersindeki araç gereçlerin yetersiz olduğunu düşünüyorum.					
2.Beden eğitimi dersine katılmak için gerekli olan eşofman, spor ayakkabısı vb malzemeleri temin edemiyorum.					
3. Soyunma odasında giyinirken kendimi rahatsız hissediyorum.					
4.Ailemin beden eğitimi dersini önemsemediğinden dolayı derse aktif katılamıyorum.					

• Beden Eğitimi Dersine Karşı Ortaokul-Lise Öğrencilerinin Tutumları					
C- Beden Eğitimi Öğretmeninden Memnuniyet Düzeyi ve Öğretmene İlişkin Görüşler.	1-Tamamen Katılıyorum	2-Katılıyorum	3-Kararsızım	4-Katılmıyorum	5-Kesinlikle Katılmıyorum
1. Beden eğitimi dersinde öğretmenimiz bize rahat bir ortam sağlıyor.					
2. Beden eğitimi dersinde öğretmenimin oluşturduğu rekabete yönelik çalışmalar hoşuma gidiyor.					
3. Beden eğitimi dersinin olduğu günler okula bir başka heyecanla geliyorum					
4. Beden eğitimi dersini öğretmenin tavırları yüzünden seviyorum.					
5. Beden eğitimi dersinde not verilirken öğretmenimizin ölçme değerlendirme ve puanlama hakkında yeterli bilgi vermediğini düşünüyorum.					
6. Beden eğitimi dersinde not verilirken öğretmenimizin taraflı davrandığını düşünüyorum..					
7. Öğretmenimiz beden eğitimi dersi konularını öğretmiyor.					
8. Beden eğitimi dersinde öğretmenin fazla serbest bıraktığını düşünüyorum.					
9. Beden eğitimi dersinde öğretmenimizin var olan araç gereci amacına uygun kullanmadığını düşünüyorum.					
10. Beden eğitimi öğretmenimin yeni oyunlar öğretmediğini düşünüyorum.					

• Beden Eğitimi Dersine Karşı Ortaokul-Lise Öğrencilerinin Tutumları D-Öğrencilerin Beden Eğitimi Dersine Verdikleri Önemi Belirleyici Görüşler	1-Tamamen Katılıyorum	2-Katılıyorum	3-Kararsızım	4-Katılmıyorum	5-Kesinlikle Katılmıyorum
1. Beden eğitimi dersinin gelmesini sabırsızlıkla bekliyorum.					
2. Beden eğitimi dersi sayesinde sporu sevdim.					
3. İleride beden eğitimi öğretmeni olmak isterim.					
4. Beden eğitimi dersi zorunlu olmasa katılmazdım.					
5. Beden eğitimi dersinde öğrendiklerimden sonra sağlığıma daha çok dikkat ediyorum.					
6. Beden eğitimi dersinde öğrendiklerimizi arkadaşlarımla oyunlarımızda uyguluyorum.					
7. Beden eğitimi dersi en çok ilgi duyduğum dersler arasındadır.					
8. Beden eğitimi dersini seviyorum.					
9. Beden eğitimi dersi diğer derslere olan motivasyonumu artırıyor.					
10. Okul içi spor organizasyonlarına severek katılıyorum.					
11. Beden eğitimi dersinde başarılı olduğumu düşünüyorum.					

• Akıllı Tahta İle İşlenen Beden Eğitimi Karşı Ortaokul-Lise Öğrencilerinin Tutumları E-Öğrencilerin Akıllı Tahta İle İşlenen Beden Eğitimi Dersine Verdikleri Önemi Belirleyici Görüşler	1-Tamamen Katılıyorum	2-Katılıyorum	3-Kararsızım	4-Katılmıyorum	5-Kesinlikle Katılmıyorum
1. Beden Eğitim Dersi akıllı tahta ile işlenebilir.					
2. Akıllı Tahta ile işlenen dersin daha verimli olduğunu düşünüyorum.					
3. Beden eğitimi dersinde akıllı tahtanın kullanılmasını isterim					
4. Beden eğitimi dersinde akıllı tahta kullanılması derse olan ilgimi arttıracaktır.					
5. Beden eğitimi dersinde akıllı tahta kullanılması motivasyonumu arttıracaktır.					
6. Beden eğitimi dersinde akıllı tahta kullanılması öğrenmeyi daha eğlenceli hale getirecektir.					
7. Beden Eğitimi dersinde akıllı tahtanın kullanılması öğrenme düzeyimi arttıracaktır.					
8. Beden eğitimi dersinde akıllı tahta kullanılırsa derse daha fazla yoğunlaşabilirim.					
9. Beden eğitimi dersinde akıllı tahta kullanımı dersin fiziksel faydalarını görmek açısından yararlı olacaktır.					
10. Beden eğitimi dersinde akıllı tahta kullanılması dersi daha yararlı hale getirecektir.					
11. Beden eğitimi dersinde akıllı tahta kullanılırsa sıkılıyorum.					

Ek B.**BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR DERSİNE İLİŞKİN TUTUM ÖLÇEĞİ**

Öğrenmek istediğimiz Beden Eğitimi ve Spor dersi hakkında sizlerin kişisel tutumlarınızın belirlenmesidir. Aşağıda Beden Eğitimi ve Spor dersine ilişkin görüşlerinizi ifade eden cümlelere yer verilmiştir. Her bir ifadeyi dikkatlice okuyarak sizin için hangi düzeyde bir anlam ifade ediyorsa Tamamen Katılıyorum, Katılıyorum, Kararsızım, Katılmıyorum ve Kesinlikle Katılmıyorum kısmındaki derecelemelerden **birini** işaretleyiniz. Doğru ya da yanlış cevap yoktur.

**(D)
KİŞİSEL BİLGİLER**

1) Cinsiyetiniz?

- 1) Bayan ( ) 2) Erkek ( )

2) Sınıfınız?

- 1) 5 ( ) 2) 6 ( ) 3) 7 ( ) 4) 8 ( ) 5) 9 ( ) 6) 10 ( ) 7) 11 ( ) 8) 12 ( )

3) Yaşadığınız Yerleşim Yeri?

- 1) Şehir Merkezi ( ) 2) İlçe ( ) 3) Kasaba ( ) 4) Köy ( )

4) Kaç Kardeşiniz? (Siz dahil) (.....)

5) Oturduğunuz evin sahiplik durumu?

- 1) Kira ( ) 2) Ev Sahibi ( )

6) Babanızın Mesleği?

- 1) İşçi ( ) 2) Çiftçi ( ) 3) Memur ( ) 4) Serbest meslek ( ) 5) Çalışmıyor ( ) 6) Emekli ( )

7) Annenizin Mesleği?

- 1) İşçi ( ) 2) Ev hanımı ( ) 3) Memur ( ) 4) Serbest meslek ( ) 5) Çalışmıyor ( ) 6) Emekli ( )

8) Babanızın Eğitim Durumu?

- 1) Okur-yazar değil ( ) 2) Okur-yazar ya da ilkökul mezunu ( ) 3) Ortaokul mezunu ( ) 4) Lise veya dengi okul mezunu ( ) 5) Üniversite mezunu ( )

9) Annenizin Eğitim Durumu?

- 1) Okur-yazar değil ( ) 2) Okur-yazar yada ilkökul mezunu ( ) 3) Ortaokul mezunu ( ) 4) Lise veya dengi okul mezunu ( ) 5) Üniversite mezunu ( )

10) Beden eğitimi öğretmeninizin cinsiyeti?

- 1) Erkek ( ) 2) Bayan ( )

11) Spor yapmanıza engel herhangi bir rahatsızlığınız var mı?

- 1) Evet ( ) 2) Hayır ( )

12) Beden eğitimi öğretmeninizin özellikleri (kıyafeti, cinsiyeti, sigara kullanması, konuşma şekli, espri anlayışı gibi) sizin spora ve beden eğitimi dersine katılımınızı olumlu veya olumsuz yönde etkiliyor mu?

- 1) Evet ( ) 2) Hayır ( )

Evet, ise en etkili olumlu özelliği

- 1) Fiziksel özellikleri (Cinsiyet, yaş, kıyafet, atletik yapısı) ( )
-
- 2) Sosyal özellikleri (Konuşma şekli, espri anlayışı, ilgisi) ( )
-
- 3) Mesleki açıdan (Derse zamanında gelmesi, aktif katılımı) ( )
-
- 4) Diğer.Belirtiniz ..... ( )

Hayır ise en etkili olumsuz özelliği

- 1) Fiziksel özellikleri (Kıyafet, atletik olmaması, cinsiyeti) ( )
-
- 2) Sosyal özellikleri (Kötü alışkanlıkları, konuşması, ilgisizliği) ( )
-
- 3) Mesleki açıdan (Derse geç gelmesi, sınıfa hakim olmaması) ( )
-
- 4) Diğer. Belirtiniz ..... ( )

• Beden Eğitimi Dersine Karşı Ortaokul-Lise Öğrencilerinin Tutumları A- Dersin İçeriği Hakkındaki Görüşler	1-Tamamen Katılıyorum	2-Katılıyorum	3-Kararsızım	4-Katılmıyorum	5-Kesinlikle Katılmıyorum
1. Beden eğitimi ders saatinin az olduğunu düşünüyorum.					
2. Beden eğitimi dersinin ilk saatlerde olmasını istemiyorum.					
3. Beden eğitimi dersinde öğrendiklerimin hayatta işlerimi kolaylaştıracağını düşünüyorum.					
4. Beden eğitimi dersi kondisyonumun (kuvvet, hız, esneklik, dayanıklılık) gelişmesine yardımcı oldu.					
5. Beden eğitimi dersinde bahçede olmadığım zaman çok üzülüyorum.					
6. Beden eğitimi dersinde zaman çok çabuk geçiyor.					
7. Beden eğitimi dersi kendimi en rahat hissettiğim derstir.					
8. Beden eğitimi dersinde sürekli aynı etkinlikleri yapıyoruz.					
9. Beden eğitimi dersinde sınav kaygısını unutuyorum.					
10. Beden eğitimi dersinin çok gerekli olduğunu düşünüyorum.					

• Beden Eğitimi Dersine Karşı Ortaokul-Lise Öğrencilerinin Tutumları B- Dersin Fiziki Ortamının Yeterliliği Hakkındaki Görüşler	1-Tamamen Katılıyorum	2-Katılıyorum	3-Kararsızım	4-Katılmıyorum	5-Kesinlikle Katılmıyorum
1. Beden eğitimi dersindeki araç gereçlerin yetersiz olduğunu düşünüyorum.					
2. Beden eğitimi dersine katılmak için gerekli olan eşofman, spor ayakkabısı vb malzemeleri temin edemiyorum.					
3. Soyunma odasında giyinirken kendimi rahatsız hissediyorum.					
4. Ailemin beden eğitimi dersini önemsemediğinden dolayı derse aktif katılamıyorum.					

• Beden Eğitimi Dersine Karşı Ortaokul-Lise Öğrencilerinin Tutumları C- Beden Eğitimi Öğretmeninden Memnuniyet Düzeyi ve Öğretmene İlişkin Görüşler.	1-Tamamen Katılıyorum	2-Katılıyorum	3-Kararsızım	4-Katılmıyorum	5-Kesinlikle Katılmıyorum
1. Beden eğitimi dersinde öğretmenimiz bize rahat bir ortam sağlıyor.					
2. Beden eğitimi dersinde öğretmenimin oluşturduğu rekabete yönelik çalışmalar hoşuma gidiyor.					
3. Beden eğitimi dersinin olduğu günler okula bir başka heyecanla geliyorum					
4. Beden eğitimi dersini öğretmenin tavırları yüzünden sevmiyorum.					
5. Beden eğitimi dersinde not verilirken öğretmenimizin ölçme değerlendirme ve puanlama hakkında yeterli bilgi vermediğini düşünüyorum.					
6. Beden eğitimi dersinde not verilirken öğretmenimizin taraflı davrandığını düşünüyorum..					
7. Öğretmenimiz beden eğitimi dersi konularını öğretmiyor.					
8. Beden eğitimi dersinde öğretmenin fazla serbest bıraktığını düşünüyorum.					
9. Beden eğitimi dersinde öğretmenimizin var olan araç gereci amacına uygun kullanmadığını düşünüyorum.					
10. Beden eğitimi öğretmenimin yeni oyunlar öğretmediğini düşünüyorum.					

• Beden Eğitimi Dersine Karşı Ortaokul-Lise Öğrencilerinin Tutumları D-Öğrencilerin Beden Eğitimi Dersine Verdikleri Önemi Belirleyici Görüşler	1-Tamamen Katılıyorum	2-Katılıyorum	3-Kararsızım	4-Katılmıyorum	5-Kesinlikle Katılmıyorum
1. Beden eğitimi dersinin gelmesini sabırsızlıkla bekliyorum.					
2. Beden eğitimi dersi sayesinde sporu sevdim.					
3. İleride beden eğitimi öğretmeni olmak isterim.					
4. Beden eğitimi dersi zorunlu olmasa katılmazdım.					
5. Beden eğitimi dersinde öğrendiklerimden sonra sağlığıma daha çok dikkat ediyorum.					
6. Beden eğitimi dersinde öğrendiklerimizi arkadaşlarımla oyunlarımızda uyguluyorum.					
7. Beden eğitimi dersi en çok ilgi duyduğum dersler arasındadır.					
8. Beden eğitimi dersini seviyorum.					
9. Beden eğitimi dersi diğer derslere olan motivasyonumu artırıyor.					
10. Okul içi spor organizasyonlarına severek katılıyorum.					
11. Beden eğitimi dersinde başarılı olduğumu düşünüyorum.					

• Akıllı Tahta İle İşlenen Beden Eğitime Karşı Ortaokul-Lise Öğrencilerinin Tutumları E-Öğrencilerin Akıllı Tahta İle İşlenen Beden Eğitimi Dersine Verdikleri Önemi Belirleyici Görüşler	1-Tamamen Katılıyorum	2-Katılıyorum	3-Kararsızım	4-Katılmıyorum	5-Kesinlikle Katılmıyorum
1. Beden Eğitim Dersi akıllı tahta ile işlenebilir.					
2. Akıllı Tahta ile işlenen dersin daha verimli olduğunu düşünüyorum.					
3. Beden eğitimi dersinde akıllı tahtanın kullanılmasını isterim					
4. Akıllı tahta Beden eğitimi dersine olan ilgimi arttırdı					
5. Beden eğitimi dersinde akıllı tahta kullanılması motivasyonumu arttırdı.					
6. Beden eğitimi dersinde akıllı tahta kullanılması öğrenmemi daha eğlenceli hale getirdi					
7. Beden Eğitimi dersinde akıllı tahtanın kullanılması öğrenme düzeyimi arttırdı.					
8. Beden eğitimi dersinde akıllı tahta kullanılırsa derse daha fazla yoğunlaşabildim.					
9. Beden eğitimi dersinde akıllı tahta kullanımı dersin fiziksel faydalarını görmek açısından yararlı oldu.					
10. Beden eğitimi dersinde akıllı tahta kullanılması dersi daha yararlı hale getirdi.					
11. Beden eğitimi dersinde akıllı tahta kullanımı beni hiç sıkmadı.					